

საზოგადოება

„საფარი„ აღდგა

“საფარი” საქართველოში პირველი ორგანიზაციაა, რომელმაც გახსნა თავშესაფარი განსაკუთრებით ტრავმირებული ქალებისთვის. “Mercy Corps”-ის ფინანსური მხარდაჭერით, 2003 წლის თებერვლიდან კავშირმა უსახსრობის გამო შეწყვეტილი მუშაობა კვლავ განაახლა.

სამართალი

მოტყუაბულ მენაბრეთა მრავალათასიანი არმია და 10 მილიონი დოლარი

ქუთაისის საოლქო სასამართლოში სკანდალურად ცნობილი ფირმის “ოქროს სანძისის” დირექტორის ნანა ლომთაძის საქმის განხილვა დაიწყო. ფირმა “აქტივში” 12 000 მოტყუებულ მენაბრეს და 10 მილიონი დოლარის ოდენობით მითვისებულ ანაბარს ითვლის.

ეკონომიკა

მთავრობა კვლავ ვიტალი ხაზარაძის მიერ მარმან დაგებულ მახეში და ვალდებულება, ცენტრალური ბიუჯეტის ექვსი თვის გეგმები კანონმდებლობასთან შესაბამისობაში მოიყვანოს.

უსხოოთი

თერქეთი: მთავრობასა და სამხედროებს შორის დაპირისპირება მწვავეა

აშშ თავდაცვის მინისტრის მოადგილის, ვოლფოვიცის მიერ თურქი გენერლების კრიტიკას ანკარაში დიდი აუიოტაჟი მოჰყვა. ვოლფოვიცმა განაცხადა: თურქეთმა ბოლოში უნდა მოიხადოს იმის გამო, რომ კოალიციას მხარი არ დაუჭირა, და იმაზე იფიქროს, როგორ გამოისყიდოს დანაშაული.

მონადირა

პარდა - თოფაზის მავა

განსაკუთრებული სახელი და დიდება პერდეს მაინც ცლასიკურმა, ჰორიზონტალურლებიანმა მოდელმა მოუტანა. სწორედ ამ თოფის გამო უნოდებენ მას მსოფლიო სანადირო იარაღის უგვირგვინო მეფეს.

ჰინდი

თბილისი	27	☀
ქუთაისი	29	☀
ბათუმი	24	☀
სოხუმი	26	☀
ფოთი	26	☀
თელავი	25	☀
ზუგდიდი	29	☀
გორი	24	☀
ახმატა	25	☀
ჰიათურა	27	☀
ბაბრა	25	☀
სამტრადია	28	☀

უსხოური ვალუტის ოფიციალური კურსი ლართან მიმართებაში	
აშშ დოლარი	2.1550
ევრო	2.4390
გირვანკა სტერლინგი	3.4353
რუბლი	0.0693

ორჭარიანობა საქართველოში

კობა ლიკლიქაძე
“რადიო თავისუფლება”
საპროდუქტო “24 საათისთვის”

10 მაისს საქართველოში ოფიციალურად დასრულდა ერთობლივი ქართულ-ამერიკული სწავლების მორიგი ფაზა. 24 მაისს კი სტარტს აიღებს სწავლების მესამე, ბოლოს წინა ფაზა, რომელსაც კვლავ ამერიკელი საზღვაო ქვეითები უხელმძღვანელებენ. ასე რომ, პროგრამის წლისთავზე საქართველოს სამხედრო ძალებს უკვე 1200 კარგად გაწვრთნილი და აღჭურვილი პროფესიონალი სამხედრო ჰყავს, რომელზეც სახელმწიფო ზუსტად იმდენ თანხას ხარჯავს, რამდენსაც დანარჩენ 20 000 კაციან შეიარაღებულ ძალებზე. ფაქტობრივად, საქართველოში არსებობს ორი ჯარი - ამერიკელი სამხედროების გაწვრთნილი პროფესიონალები და დანარჩენები. ორჯარიანობა კი, თუკი ეს მდგომარეობა დიდხანს გაგრძელდა, ისეთივე საფრთხეს შეუქმნის ქვეყანას, როგორსაც ორბელისუფლებიანობა.

საქართველოს ხელისუფლება კმაყოფილების გრძნობით შევება, “წერთისა და აღჭურვის” პროგრამით მომზადებული მე-16 გვარდიული სამთო-მსროლელი ბატალიონის გა-მოშვებას. ამ შენაერთმა ქვეყნის უს-აფრთხოება ერთ-ერთ ოპერატიულ - სამხრეთის მიმართულებაზე უნდა დაიცვას.

თუ მხედველობაში არ მივიღებთ 14 საჩხერელ ჯარისკაცს, რომლებმაც ურთულეს და ინტენსიურ სავე-ლე-სპეციალურ ვარჯიშებს უდი-სიძლიერებისა და სუსტი ნებისყოფის გამო ვერ გაუძლეს, ამერიკელი სა-ზღვაო-ქვეითების მიერ შედგენილი 15-კვირიანი მომზადების პროგრამა სერიოზული დანაკარგების გარეშე დასრულდა. შესაბამისად, საქარ-თველოს სამხედრო ძალებიც 560 უმა-ღლეს დონეზე მომზადებული და კარგად მოტივირებული ჯარისკაცითა და ოფიცრით შეივსო.

ბაბრძილაბა A2 გვარდია

საქართველოში ახალგოზილსაც კი 410 დოლარი მართებს

თუ სტატისტიკის სახელმწიფო დეპარტამენტის მიერ გამოქვეყნებულ მონაცემებს გავითვალისწინებთ, საქართველოში ახლა ოთხი მილიონ 335 ათასი მცხოვრებია. გამოდის, რომ ჩვენს ახალმოზილებსაც კი, და-ბადებიდან ვილაკის ვალი აქვთ - თი-თოეულს 410 აშშ დოლარი. ჩვენ ახ-ლა მხოლოდ ვალების მდგომარეობ-ას აღვწერთ და უახლოვს ხანში იმას-აც გამოვსაქვეყნებთ, რას და ვის მოხ-მარდა მოსახლეობიდან ამოღებული, ვალის გასასტუმრებელი ფული.

ბაბრძილაბა A3 გვარდია

ამერიკული დახმარება - საქართველოს დამოუკიდებლობის განმტკიცების იარაღი.

ცემა თუ არ ცემა გორის პოლიცია პატიმარი

თამარ კაციაძე

შესაძლებელია, გორელი პოლი-ციელები პატიმრის ცემაში კიდევ ერთხელ ამხილონ.

ნარკოტიკული ნივთიერების უკ-ანონოდ გამოყენებასა და ქურდობი-სთვის პოლიციის ზედამხედველობა-ში გათავისუფლებული ლევან სამა-დაშვილი, გორის სამართალდამცვე-ლებმა ორი დღის წინ ნარკოტიკული ნივთიერების განმოვრებით მოხმა-

რებისთვის დააპატიმრეს.

დაპატიმრების მეორე დღესვე სამადმშვილის ადვოკატმა გორის პროკურატურას განცხადებით მი-მართა - პატიმარი პოლიციის გან-ყოფილებაში სასტიკად აწამესო. სამედიცინო შემოწმებისას სამადა-შვილს, მართლაც, აღმოაჩნდა სხვა-დასხვა სახის დაზიანებები, მათ შო-რის, მძიმე დაზიანება - ყბის მოტე-ხილობა.

ბაბრძილაბა A3 გვარდია

პარტიზანები ავთანდილ ჭორბენაძის წინააღმდეგ

გუშინ გავრცელდა ინფორმა-ცია, რომ ზუგდიდში ქართველ პა-რტიზანთა სხვადასხვა დაჯგუფე-ბების წევრები გაერთიანდნენ და სერიოზულ ბრალდებებს უყენებენ სახელმწიფო მინისტრს ავთანდილ ჯორბენაძეს; ასევე გალის რაიონ-ის გამგებლის მოადგილეს დავით შენგელიას. პარტიზანები იმუქრე-ბიან, რომ იმ შემთხვევაში, თუ სა-ქართველოს პრეზიდენტი არ გაით-ვალისწინებს მათ ხელთ არსებულ ინფორმაციას და შესაბამის ზომ-ებს არ მიიღებს, სიტუაციის მოგ-ვარებას ისინი საკუთარ თავზე აიღებენ. მათი თქმით, სოხუმი-თბილისი-ერევნის სარკინიგზო მონაკვეთზე მატარებლის მოძრაო-ბის აღდგენისთვის რუსებმა დიდ-ძალი ფული გადაიხადეს. ასევე რუსეთი დაინტერესებულია სამეგ-რელოში შეიარაღებული დაჯგუ-ფების შექმნით, რომელსაც მომა-ვალში დესტაბილიზაციის მოწყობა დაევალება. ამ მიზნით რუსეთიდან ზუგდიდში დიდი რაოდენობით იარაღი შემოდის. ყოველივე ზემო-თქმულის საქმის კურსში კი, პარ-ტიზანთა ინფორმაციით, არიან სა-ხელმწიფო მინისტრი, დავით შენ-გელია და ასლან აბაშიძე. მეტიც, ავთანდილ ჯორბენაძეს ისინი რუ-სეთის სპეცსამსახურებთან თანამ-შრომლობაში ადანაშაულებენ.

თვით დავით შენგელია ყოფილი თანამებრძოლების ბრალდებებს აბსურდულს უწოდებს და აცხად-ებს, რომ საქართველოში პარტიზა-ნული მოძრაობა საერთოდ აღარ არსებობს: “ვეგნი პარტიზანები არ არიან,- ამბობს შენგელია,- სა-ქართველოში ათიოდე პარტიზა-ნილაა შემორჩენილი და ისინიც ჩემს გვერდით დგანან. მათ, ვინც ახლა მე აბსურდულ ბრალდებებს მიყენებს, წერილმანი კონტრაბა-ნდითა და ყაჩაღობით სურთ თავ-ის გატანა, რაშიც მე ხელს ვუშ-ლი. ამიტომაც თხზავენ ათასგვარ ჭორს.”

24 საათი

რქრეთი: ადამიანთა გაურინარება გახშირდა

უმაღლ დუდავი
ბროზინი, IVPR

ჩეჩნეთში ღამ-ღამობით ნიღბიანი რუსი ჯარისკაცების მიერ დაწეებული რეიდების გამო ძალზე შეფეროებული არიან.

ჩეჩნეთის პრომოსკოვური ხელი-სუფლება აღშფოთებულ მოსახლეო-ბას შეუერთდა, რომლებიც რიგითი ჩეჩნების დაპატიმრებისა და მოტა-ციების გამო გამწვრებული არიან. ბოლო ხანებში ძალზე ბევრი ადამი-ანი გაუჩინარდა, ისე, რომ მათ კვალს ვერავინ მიაგნო.

უკანასკნელი თვეების განმავ-ლობაში რუსებმა ჩეჩნეთში თავიან-თი ცნობილი “წმენდები” შეწყვიტეს და იგი სხვა ტაქტიკით ჩაანაცვლეს. შუალამისას ნიღბიანი, შეიარაღებუ-ლი პირები ოჯახებს თავს ესხმან და მამაკაცები მიჰყავთ, რომლებიც შე-მდეგ უკვალოდ ქრებიან.

ხალხის გაუჩინარებამ მოსახლე-ობაში ხმახალალი პროტესტი გამოი-წვია, მათ შორის, პრომოსკოვურ ად-მინისტრაციისმიც, რომლის პოზიცი-ები მარტში ჩატარებული რეფერენ-დუმის შედეგებმა განამტკიცა.

ამრიღში უშიშროების საბჭოს მდი-ვნამა რუდნიკ დუდაევმა ადგილობრი-ვი ტელევიზიით გამოსვლისას განა-ცხადა, რომ ამ წელს უკვე 215 მოქალა-ქე მოიტაცეს – 45 მათგანი 23 მარტს ჩატარებული რეფერენდუმის შემდეგ.

ხალხის გასაკვირად, რომლებიც ადგილობრივი ლიდერების ფრთხილ განცხადებებს არიან მიჩვეულნი, დუდაევმა სამოქალაქო პირების გა-ტაცებაში პირდაპირ დაადანაშაულა რუსი სამხედროები.

ბაბრძილაბა A5 გვარდია

რომან გოცირიძე: "სახელმწიფო სანარმოები სახელისუფლებო ბლოკის ჭიბეს შეავსებენ"

პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისის ხელმძღვანელი, ნაციონალური მოძრაობა - დემოკრატიული ფორმის ერთ-ერთი ლიდერი რომან გოცირიძე აცხადებს, რომ სახელმწიფო სანაშრობებს, ბიუჯეტის ნაცდელად აღიარებული სახსრების სახელისუფლებო ბიზნის "ახალი საქართველოსთვის" სარჩევინ ფონდში შეტანა დაეკლავთ. როგორც რომან-ნოეს გოცირიძე უთხრა, სახელმწიფო 100-პროცენტითაა ეფინანსებული ნიღთი

ფორმირებულმა სანარმოებმა, მიმდინარე ღრუს დღივადედების სახით 8 მილიონი ლარ გაიღეს, მაშინ როდესაც შესაბამისი გეგმა 11 მილიონი ლარი იყო. მისი განცხადებით, ყველა სახელმწიფო საწარმოს ექიმდგენა-ლი, ვინც საზოგადოების კუთხით თანხებს სახელისუფლოში არ სხვა გზისმიერ სარ-ჩენო ბოლოში შეიტანს, 2 ნოემბრის საპარ-ლამენტო არჩევნების შემდეგ, თანამდებო-ბის დატოვებს ან დაპატიმრებული იქნება.

გიორგი ბარამიძე: "რუსეთის სპეცსამსახურები საქართველოს ამჟამინდელი ხელისუფლების სასარგებლოდ გააქტიურდებიან"

საპარლამენტო ოპოზიციური ფრაქცია „დემოკრატების“ ლიდერი გიორგი ბარამიძე აღნიშნავს, რომ 2 ნოემბრის დანიშნული საპარლამენტო არჩევნების წინ რუსეთის სპეცსამსახურები საქართველოში „ძალიან გააქტიურდნენ“, რათა ხელისუფლებას და პარლად პეზიონდებმა ედურდ მეგრანდამე პოზიციები შეინარჩუნოს.

როგორც “პრაიმ-ნიუსს” გიორგი ბარამიძე უფიხარ, რუსეთს სურს, რომ საქართველო, როგორც დამოკიდებული სახელმწიფო არ შედგეს, ამდენად, სავსესამართების მოქმედებები მიმართული იქნება იქითკენ, რომ ხელი შეუშალოს პარლამენტის არჩევნებში ისეთი ძალების გადარჯვების, რომლებიც ქვეყანას კრიზისისა და კოორდინაციის გზაზე წაიყვანენ.

მოკლად

თბილისი ახალ "საარჩევნო კოდექსზე" მომუშავე პარლამენტის შემთანხმებელმა ჯგუფმა ცვლილებების 85 პროცენტზე შეთანხმებას მიაღწია. **ინტერ-პრესი**

თბილისი. პარლამენტარი ელენე თევდორაძე არჩევნებში გლდანის მაჟორიტარ დეპუტატად იყრის კენჭს და მომავალ კვირას გლდანის რაიონში საგანგებო ოფისსაც გახსნის. **ინტერ-პრესი**

თბილისი. პარლამენტის თავდაცვისა და უშიშროების კომიტეტის თავმჯდომარე ირაკლი ბათიაშვილი დარწმუნებულია, რომ პრეზიდენტ შევარდნაძეს არჩევნების ჩასაშლელად ქვეყანაში საგანგებო მდგომარეობის გამოცხადება ხელს არ აძლევს. **ინტერ-პრესი**

თბილისი. პარლამენტარი ელენე თევდორაძე თბილისის საკრებულოს წევრ შალვა ოგბაიძის დაკავებას "ჩანაწიბილ აქციად" აფასებს და აცხადებს, რომ ხელისუფლებამ ოპოზიციაზე დაუფარავი ნადირობა დაიწყო. **ინტერ-პრესი**

თბილისი. გუშინ დაიწყო საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის ნინო ბურჯანაძის პირველი ოფიციალური ვიზიტი შვედეთში. **ინტერ-პრესი**

თბილისი. ფრაქცია „მოქალაქეთა კავშირის“ ლიდერის ვიტალი ხაზარაძის განცხადებით, „ახალი მემარჯვენეების“ თანაფარდობის დავით გამყრღალის პროგრესი, წინასწარჩენილ ქვეყანაში ხელისუფლების მხრიდან დესტაბილიზაციის თაობაზე, ოპოზიციის სამოქმედო გეგმის წინაილა, რომელზეც რეალური საფუძველი არა აქვს. მისი ვარაუდით, „ახალ მემარჯვენეებს“ საპარლამენტო არჩევნებში გამარჯვების შანსი არა აქვს, რის გამოც ცდილობს ოპოზიციის იმ წინააღმდეგ, ვისაც გარკვეული ქულების ჩასანერგად არჩევნების ჩამოლა სურს. **მედია-ნოუსი**

თბილისი. სახელმწიფო მინისტრის ავთანდილ ჯორბენაძის განცხადებით, წინასაარჩევნო პერიოდის მიუხედავად, მთავრობის რეორგანიზაციის პროცესი არ შეჩერდება. მისი თქმით, „კომპაქტური“ მთავრობის შექმნა სახელისუფლებო ბლოკის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი პრიორიტეტია. **მიდა-ნოისი**

თბილისი. საპარლამენტო ფრაქცია "ტრადიციონალისტის" ლიდერი აკაკი ასათიანი აცხადებს, რომ სახელისუფლო ბოიკის მიერ 2 ნოემბრის დანიშნული საპარლამენტო არჩევნების გაყალბების შემთხვევაში, 2-3 თვეში "სოციალური აჯანყება" დაიწყება და მათ ქვეყანა-თავს დაუბრუნებს. **პრემი-ნუსი**

თბილისი. გალის ქართული ადმინისტრაციის გამგებლის მოადგილემ, პარტიზანულ დაჯგუფება "ტყის ძმები" ყოფილია შეთაურმა დავით შენგელიამ "შეღია-ნოესთან" საუბრისას კატეგორიულად უარყო გავრცელებული ინფორმაცია იმის შესახებ, თითქმის ქართველმა პარტიზანებმა მოხიბოვარცა გამოაჯაღდეს და ტყემი აიღონ. **შეღია-ნოეს**

პირველი გვერდიდან

გენერალური შტაბის ინფორმაციით, უკვე დაკომლექტებულია რიგით მესამე შვიდასკაციანი ქვედანაყოფი, რომელიც წვრთნის პროგრამაში ოფიციალურად 24 მაისს ჩაერთვება.

სწორედ ეს პროფესიონალი ბატალიონები წარმოადგენენ იმ ძირითად არეგულმტკიც, რითიც საქართველო ცივილიზაციებზე ქვეყნებს უზღა დაუმტკიცოს, რომ შეძლებს ააღორძინოს მხედრული საქმე და აიყვანოს იგი ნატო-ს სტანდარტებამდე. საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს მდივნის, თედო ჯაფარიძის განცხადებით, "ფართონისა და აღჭურვილობის" ვერაგლებში მომზადებული ქვედანაყოფების საპრობო მზადყოფნის მდგომარეობას მუდმივად სწავლობენ უშიშროების საბჭოს აპარატის თანამშრომლები. თედო ჯაფარიძის ინფორმაციით, ცალკე მოსმენა მიეძღვნა ბატალიონ "კომანდოს" წევრების დებუ-რტორიების ფაქტობრივ, როგორც ცნობილია, პირველი ანტიტერორისტული ბატალიონი 19-მა სამხედრო მოსამსახურემ დატოვა.

“რა თქმა უნდა, ეს ფაქტები განალიზებული იქნა. მე ვერ დავპირდებით, რომ შევძლო რაღაც ინციდენტს არ ექნება ადგილი. მაგრამ ჩვენ ყველაფერს გავაკეთებთ, რომ ასეთი სამსუბარო ფაქტები თავიდან ავიცილოთ,” - განაცხადა უშიშროების საბჭოს მდივანმა.

აქსანიშნავია, რომ პროგრამის დაწყების წინ ბევრი სპეციალისტი სხვა საერთოებრივ ამახვილებად ყურადღებას. კერძოდ, გამოიმუქებდა ვარაუდები, რომ საქართველოს ხელიწვლებას დაქირავებული სამხედრო მოსამსახურის კონტრაქტით გათვალისწინებული ფულადი უზრუნველყოფა გაუჭირდებოდა. ამ პროგნოზისთანავე ჯარიკაცთა და სხვა კატეგორიის შტატთან სამხედრო მოსამსახურეთა შრომის ანაზღაურებაში, აღჭურვასა და მატერიალურ უზრუნველყოფაში არსებული აშკარა დისბალანსი, სოციალური აფეთქებამდე მიიყვანა სამხედრო უწყებას. ამგვარი ეჭვების საფუძველს 2001 წლის 25 მაისს მომდარე გარდაცემის ამბობივი იძლეოდა.

ერთი წლის გავლის შემდეგ ფაქტია, საქართველოს ხელიუფლებამ გაუძლო გამოცდას და ყველა რესურსის მობილიზებით შეინარჩუნა ქართულ-ამერიკული ერთობლივი პროგრამა.

ამერიკელი სპეციალისტები თბილისში.

თუმცა, რეგორც გენერალური შტაბის უფროსი ჯონი ფორცხლაძემაც ამბობს, ეს სხვა დროს პრობლემების უკუღელეჭოფის ხარვეზი ხდება: **“მე მე-მოდია ოფიციალურად გითხრათ, რომ ჯერჯერობით წვრთნისა და აღჭურვის პროგრამას რაც ეხება, არაფერი არ ჩაუვარდნილა. ყველაფერი გითი-ურთხე მიდის და არავითარი შეფერხება არ ყოფილა. დანარჩენი - ყალბაზეა ჩაპრდნილია.”**

საქართველოს გენერალური შტაბის უფროსის მიერ დაუფარავად გამოქვეყნებული ეს მოსაზრება მიანიშნებს, რომ ქართული სამხედროები ადევკატურად, ყოველგვარი პრიპაგანდისტული ფეროშმარადის გარეშე აფასებენ სამხედრო სფეროს დადევნებაში შექმნილ კრიზის, თუმცა გამოთქმა - "ყველაფერი ჩაპრდნილია" - შემდგომ დაზუსტებას მოითხოვს.

როგორც ცნობილია, მიმდინარე წელს სახელმწიფო ბიუჯეტმა კვლავ ერთი თეთრითაც ვერ დააფინანსა საქართველოს საპროექტო თვადაცვის სისტემის აღსადგენად შეუმუშავებულ პროგრამა. იმავე მიზეზის გამო ვერ

ხერხედიან ანტიკორუპციულ სამხედრო სწავლებებს გამართავა პანკისის ხეობაში, რომელიც ომისთვის ნივთიანებად და მოსამხრე სახეობად იქცა. უნებართვოდ სტატიები სამხედრო მოსამსახურეების შრომის ანაზღაურება კვლავ 1996 წლის დონეზე დარჩა და საშუალოდ სამჯერ ნაკლებად ქართულ-ამერიკული პროგრამისთვის საგანგებოდ დაქირავებული ჯარისკაცის ერთი თვის ხელფასზე. შრომის ანაზღაურების თვალსაზრისით, კიდევ უფრო მძიმე, შეგვეტოვა გვეთქვას, დისკრიმინაციულ დგომარებაში იმყოფება სამხედრო უწყებები დასავლეთში სამოქალაქო პერსონალი, რომლის საშუალო ხელფასი 50 ლარს არ აღემატება.

ერთი სიტყვით, იქმნება აბსურდული ვითარება, როდესაც ერთსა და იმავე კაბინეტში და ერთსა და იმავე საკითხებზე მომუშავე ადამიანები განსახვებულთ ხელგასას იღებენ მხოლოდ იმის გამო, რომ ერთი სამსახურისაა, მეორე კი - არა. ასეთი სოციალური უსამართლობის გამო, საქართველოს თავდაცვის უწყება არათუ გამოკიდობს

სამოქალაქო პერსონალის მიზიდვას ვერ ახერხებს (რაც ნატო-ში ინტეგრაციის ერთ-ერთი მთავარი ნიშანია) და, არამედ ყოველწლიურად კარგავს გამოცდილ კადრებს. შექმნილი ვითარება, როცა უცხოელი ლეზბიანები ყველაფერს, რაც საჭიროა, ხოლო მეორე ნიშნავს ვერა - რაც აუცილებელია, საქართველოს შეიარაღებულ ძალებს ორად ჰყოფს.

ამიტომაცაა, რომ სამხედრო ხელმძღვანელთა ცდილობა, რაც შეიძლება მეტი სამხატვრო კატეგორიის თანამშრომელი ჩართოს "წერისნისა და აღჭურვილს" პროგრამაში. შესაბამისად, სანამ ეს პროგრამა გრძელდება და ქართველ სამხედროებს მასში მოხვედრის იმედი აქვთ, სოციალური დისბალანსით გამოწვეული უკმაყოფილება ზედაპირზე არ ამოდის. მაგრამ ეს იდიალია მხოლოდ ერთ წელს გაგრძელდება. შესაბამისად, მოსაფიქრებლად ეს ერთი წელი რჩება საცირკოვლოს ხელისუფლებასაც, რათა ქვეყანას ორჯარიანობით გააჩვევოს სოციალური მივლიანობა დაპროექტის.

ფოქს კიდეც თანზე გსოფლიო ჩამვირნატზე შენარჩავი ტურნირები

ინტელია, გრაზილია, არგენტინა, საქართველო, ინგლისი, გერმანია, საფრანგეთი... ფოქს კიდის თანგა
მსოფლიო ჩემპიონატში მონაწილეობს მსოფლიოს 20 ქვეყანა. გოგონებისა და ბიჭების გამარჯვებული
გუნდები გაემგზავრებიან ჰოლანდიაში.

საქართველოს ეროვნული ზარაფხანა

6 3 2 0
6 5 1 1

50 ავტოზუსი 3000-ზე მეტი „მარშრუქის“ წინააღმდეგ

პირველი გავრდიადნ

ორგანიზაცია „ტრანსპორტის უსაფრ-თხოვების კვლევის ცენტრმა.“ ტრან-სპორტის რეგულიორებისა და მართე-ის საქალაქო სამსახური კი აღნიშნ-ულ საკითხზე მოლაპარაკებას აგრ-ძელებს. ზაფხულში მერია ექსპერი-მენტის ჩატარებასაც აპირებს - მე-ლიქთშვილი-კოსტავა-ვარაზისხევის მონაკვეთზე ცალმხრივ მოძარაობას რამდენიმე დღით გახსნის და შედეგ-ებს შეაფასებს.

მეორე სიახლე, რასაც მერია ქუჩე-ბის გატვირთვის სერიოზულ საშუა-ლებად მიიჩნევს, არის მიკროავტობუ-სების საშუალო ტევადობის ავტობუ-სებით შეცვლა. წლის განმავლობაში ქალაქის ხელმძღვანელობა 50-მდე ასეთი უცხოური წარმოების ავტობუ-სის შემოტანას ვარაუდობს. ადრე მე-რია იტალიასა და გერმანიასთან აპი-რებდა მოლაპარაკებას, მაგრამ ახლა გეგმები შეიცვალა - რუსეთთან და

დღეს, რუსთაველზე „კატოკითაც“ ვერ გაივლი.

თურქეთთან მოლაპარაკება გადსწყ-და. „იტალია და გერმანია ნახმარ ავ-ტობუსებს გვთავაზობდნენ. ახალი ავტობუსები იქ ძალიან ძვირი ღირს. ამიტომ, რუსეთი და თურქეთი ვარჩი-თ. ტრანსპორტის ამ ქვეყნებიდან შე-მოტანა ბევრად იაფი დაგვიჯდება,

თანაც შეიძლება თანხის ნაწილ-ნაწ-ილ გადახდაზეც დაგვთანხმდნენ“, - აცხადებს ტრანსპორტის რეგულირე-ბისა და მართვის საქალაქო სამსახუ-რის უფროსი, ოთარ ჭიპაშვილი. როგორც მერია ირწმუნება, ახა-ლი ავტობუსები მოხერხებული და

„საფარი“ აღდბა

“საფარი“ საქართველოში პირველი ორგანიზაციაა, რომელმაც გახსნა თავშესაფარი განსაკუთრებით ტრავმირებული ქალებისთვის. „Mercy Corps“-ის ფინანსური მხარდაჭერით, 2003 წლის თებერვლიდან კავშირმა უსახსრობის გამო შეწყვეტილი მუშაობა კვლავ განაახლა.

ლელა მარგინი

კავშირი “საფარი“ თბილისში 2000 წელს დაარსდა. მისი დირექტო-რის, ნინო მახაშვილის თქმით, საქა-რთველოში ოჯახური ძალადობა ტა-ბუთადებული თემაა. “მიჩნეულია, რომ ის არ არსებობს, ამიტომ მასზე მუშაობას გარკვეული გაღიზიანება ახლავს”, - აცხადებს ნინო მახაშვი-ლი. ამის გამო, სპეციალისტი-ექიმე-ბით დაკომპლექტებულმა კავშირმა ძალიან დიდი სფეროხილთი დაიწყო პრობლემაზე მუშაობა. მათ აამუშავე-ეს ცხელი ხაზი - ანონიმური ტელე-ფონი, ჰქონდათ საფოსტო მომსახუ-რება, შეადგინეს სპეციალური კითხ-ვარი. კავშირი თანამშრომლობდა

რადიო “მწვანე ტალღასთან“, იბეჭ-დებოდა მასალები პრესაში. ამ მუშა-ობას შედეგად მოჰყვა 2001 წლის ივ-ნისში საქართველოში პირველი “ოჯ-ახური ძალადობის“ მსხვერპლთა თავშესაფრის გახსნა. კავშირის დი-რექტორმა გაიხსენა ერთ-ერთი პირ-ველი ბინადარის, 28 წლის მაიას ამ-ბავი. მან “საფარს“ ანონიმური ტე-ლეფონის საშუალებით მიმართა. იგი ქმრისგან 9 წლის განმავლობაში გა-ნიცდიდა ფიზიკურ და ფსიქოლოგი-ურ ძალადობას. “საფართან“ რამდე-ნიმე თვის კავშირის შემდეგ იგი ჩაე-რთო საკონსულტაციო შეხვედრებ-ში; უტარდებოდა ყოველდღიური ფსიქოთერაპიული სესიის. მას ინტე-რსიურად ექმანებოდნენ ე. წ. მხარ-დამჭერი ჯგუფის წევრებიც, მონა-

წილეობდა ხელოვნების თერაპიული ეფექტის პროგრამაში; დაიწყო კომ-პიუტერზე მუშაობის უნარ-ჩვევების ათვისება. მან თავშესაფარში ორი თვე დაჰყო . თავშესაფარში ყოფნის შემდეგ მისი მდგომარეობა უსამჩ-ნევად გაუმჯობესდა; მიიღო გადწყე-ვეტილება დაბრუნებოდა მეუღლეს, ოჯახს. მას უკვე სულ სხვა განწყობა ჰქონდა - გაუჩნდა რწმენა, რომ უკე-რძელობისკენ შეცვლიდა თავის ცხოვ-რებას, რადგან უკვე იცოდა საკუთარ ი პრობლემების სათავე და ისიც, როგორ უნდა მოქცეულიყო რთულ სიტუაციებში.

კავშირის ფსიქიატრმა ზურაბ ბე-ბერაშვილმა აღნიშნა, რომ ოჯახური ძალადობის მსხვერპლ ადამიანებს პიროვნული “შე“ უფრო მეტად აქვთ თესვალი უტყუარ-ანონიმური ტე-ლეფონის საშუალებით მიმართა. მას ინტე-რსიურად ექმანებოდნენ ე. წ. მხარ-დამჭერი ჯგუფის წევრებიც, მონა-

ანუ გაორებული დამოკიდებულება, რადესულ სხევერპლს თან უყვარს და თან ძსულს თავისი მოძალდე.

თავშესაფარში ქალების სტრე-სული მდგომარეობიდან გამოყვანის პირველი ეტაპის შემდეგ კავშირის წევრები რეალური, მათთვის გადაუ-ჭრილი პრობლემის წინაშე დადგნენ. აღმოჩნდა, რომ სამთვიანი მკურნა-ლობის შემდეგ ადამიანები იმავე და-მთრგუნველ გარემოს უბრუნდებო-დნენ.

კავშირის წევრების აზრით, ეს არის ჩაკეტილი წრე, საიდანაც ერ-თადერთი გამოსავალი არსებობს - ოჯახური ძალადობის სოციალურ პრობლემად აღიარება და მსხვერპ-ლთა მიმართ სახელმწიფო პოლიტი-კის შემუშავება, ადამიანების დასაქ-მება. მით უმეტეს, რომ ერთი თავშე-საფარი, რომელსაც ერთდროულად მხოლოდ ზუთი ქალბატონის მიღების საშუალება აქვს, პრობლემას ვერ მოაგვარებს.

სამართალი

მოტყუაბულ მხარხარითა მრავალთასიანი არმია და 10 მილიონი დოლარი

ბაქა სისაური <i>ბათიასიდან</i>
ქუთაისის საოლქო სასამართლო-ში სკანდალურად ცნობილი ფირმის “ოქროს სანმისის“ დირექტორის ნანა ლომთაძის საქმის განხილვა დაიწყო. ფირმა “აქტივში“ 12 000 მოტყუებულ მეანბარესა და 10 მილიონი დოლარის ოდენობით მითვისებულ ანაზრას ით-ვლის. ორგანიზაციის დირექტორი კი სამართალდამცველების მიერ მხოლე-შე შემოსავლების დამალვის მოტივი-თაა დაკავებული. როგორც გამოძიების მიერ შედეგ-ილი საბრალდებო დასკვნა გვამცნ-ობს, “ოქროს სანმისი“ 1995 წელს, ცოლ-მშარმა თემურ და ნანა ლომთა-ძეებმა, ამერიკაში მყოფი ნათესავის წინადადებით დააფუძნეს. “ოქროს სა-ნმისი“ პირაზიდის პრინციპით მოქმე-დებდა. ხალხის მიერ შეტანილ ანაზარს აპროცენტებდა, მეანბარეებზე კი მო-გებას თანხის ან პროდუქტის სახით (სურვილის მიხედვით) გასცემდა. მოგ-ვიანებით, “ოქროს სანმისმა“ გადასა-ხადებისაგან თავის ასარიტყვითად ეშ-მაკურ ხერხს მიაგნო. მოსახლეობისგ-ან მიღებული ანაზრები შემოიწირულო-

პატიმართა მნიშვნელოვანი ნაწილი კანონის დარღვევითაა გასამართლებული

მოიწმილე ტუსალების მოთხოვნ-ით შექმნილმა საბჭომ, რომელმაც პა-ტიმართა სურვილის გათვალისწინებ-ით, სახალხო დამცველი ნანა დევდა-რიანი, გენერალური პროკურორის მო-ადგილე გიორგი თვალავაძე და სასჯე-ლდღესრულების დეპარტამენტის თავმ-ჯდომარე გიგლა აგულაშვილი შევიდ-ნენ, მუშაობა უკვე დაიწყო.

როგორც საბჭოს წევრები აცხადე-ბენ, შიმშილობის აქციაში მონაწილე პატიმრების საქმეები სხვადასხვა სა-ხის დარღვევები რეალურად არსებ-ობს. ეს დარღვევები აშკარად იკვეთ-ბა როგორც საქმეების წინასწარი, ასე-

ვე სასამართლო გამოძიებისას. პატიმართა საქმეების შემსწავლე-ლი კომისიის წევრები ცალკეულ და კონკრეტულ დარღვევებზე ჯერ არ სა-უბრობენ და დარწმუნებულები არიან, რომ კომისიის საქმიანობას პროკურა-ტორისა და მართლმსაჯულების მხრი-დან სათანადო რეაგირება მოჰყვება. **“წინააღმდეგ შემთხვევაში, მე ვიქ-ნები პირველ, ვინც პატიმართა საქ-მეებში არსებული ყველა დარღვევის შესახებ ხმაშალა განაცხადებ“**, - ამბობს სახალხო დამცველი.

ერთი სიტყვით, მიუხედავად იმისა, რომ კომისიის წევრები ამა თუ იმ საქ-

მეში არსებულ კონკრეტულ დარღვე-ვებზე ჯერჯერობით არაფერს ამბო-ენ, აცხადებენ, რომ უკვე გადახდილ და შესწავლილ საქმეებშიც საკმარის-ად მოიპოვება გამოძიებისა თუ სასამა-რთლოს მიერ დაშვებული სერიოზული შეცდომები, რის გამოც გასასჯელებ-მა და მსჯავრდებულებმა ციხე-კოლო-ნიებში ფართომასშტაბიანი შიმშილო-ბის აქცია მოაწყვეს. კომისიის წევრთა განმარტებითვე, პირველ რგებში, იკვე-თება პოლიციის მიერ ჩადენილი დანა-შაული, რაც ყველასთვის კარგად ნაც-ნობ ზერხებს უკავშირდება. ეს გახლ-ავთ ნარკოტიკისა და იარაღის “ჩადებ-

ის“ უკვე აპრობირებული მეთოდი, რ-ომლის საშუალებითაა არაფერს ამბო-ენ, აცხადებენ, რომ უკვე გადახდილ და შესწავლილ საქმეებშიც საკმარის-ად მოიპოვება გამოძიებისა თუ სასამა-რთლოს მიერ დაშვებული სერიოზული შეცდომები, რის გამოც გასასჯელებ-მა და მსჯავრდებულებმა ციხე-კოლო-ნიებში ფართომასშტაბიანი შიმშილო-ბის აქცია მოაწყვეს. კომისიის წევრთა განმარტებითვე, პირველ რგებში, იკვე-თება პოლიციის მიერ ჩადენილი დანა-შაული, რაც ყველასთვის კარგად ნაც-ნობ ზერხებს უკავშირდება. ეს გახლ-ავთ ნარკოტიკისა და იარაღის “ჩადებ-

“შეწყლება არ უყვებთ იმ კა-ტეგორიის პატიმრებს, რომლებმაც მკვლელობა ან სხვა სახის მიმიე და-

ის“ უკვე აპრობირებული მეთოდი, რ-ომლის საშუალებითაა არაფერს ამბო-ენ, აცხადებენ, რომ უკვე გადახდილ და შესწავლილ საქმეებშიც საკმარის-ად მოიპოვება გამოძიებისა თუ სასამა-რთლოს მიერ დაშვებული სერიოზული შეცდომები, რის გამოც გასასჯელებ-მა და მსჯავრდებულებმა ციხე-კოლო-ნიებში ფართომასშტაბიანი შიმშილო-ბის აქცია მოაწყვეს. კომისიის წევრთა განმარტებითვე, პირველ რგებში, იკვე-თება პოლიციის მიერ ჩადენილი დანა-შაული, რაც ყველასთვის კარგად ნაც-ნობ ზერხებს უკავშირდება. ეს გახლ-ავთ ნარკოტიკისა და იარაღის “ჩადებ-

ნაშაული ჩაიდინეს და სასჯელების მხოლოდ მეორე ნაწილი აქვთ მოხ-დილი. შესასწავლებლ მეომარ პატი-მართა შეუჯერებულ სიებზე კი საბო-ლოო გადაწყვეტილებას, მათი პატი-მრობიდან გათავისუფლებისა თუ მისჯილი წლების შემცირების თაი-ბაზე, პრეზიდენტი დღუარდ შევარდ-ნაძე პირადად მიიღებს“, - აცხადებს სახალხო დამცველი ნანა დევდარიანი. **“24 საათი“**

მოკლე

თბილისი. “სიღარიბის დიაგნოსტიკა და ანალიზი“ – ასე ეწოდება თბილისში მიმდინარე სემინარს, რომლის ორგანიზატორები არიან მსოფლიო ბანკი და არასამთავრობო ორგანიზა-ცია „პარტნიორმა სოციალური ინიციატივისათვის“.

სემინარზე ქართველ სტატისტიკოსებთან წოდურ კაპანაძესთან და რევაზ ნაქაძესთან ერ-თად ლექციებს ატარებს ყირგი ზეთიდან სპეციალურად ჩამოსული სპეციალისტს – რომან მო-გილევსკი. **მედია-წიუსი**

■ ■ ■ **თბილისი**. საქართველოს განათლების სამინისტრო შეუდგა საგანმანათლებლო სტანდა-რტების შემუშავებას „განათლების სისტემის გადამსწმნისა და განმტკიცების პროექტის“ ფარ-გლებში, რომელიც მსოფლიო ბანკიდან გამოყოფილი 60-მილიონიანი კრედიტით დაფინანს-დება.

სტანდარტები სასწავლო პროცესის არა შინაარსობრივი, არამედ ტექნიკური მხარის მო-წესრგებას ითვალისწინებენ. კერძოდ, საგანმანათლებლო დაწესებულების ფართისა და მო-სწავლე-ახალგაზრდების რაოდენობის თანაფარდობას, შენობა-ნაგებობების ტექნიკური მხა-რის შესწავლას და სხვ. **მედია-წიუსი**

■ ■ ■ **თბილისი**. შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრი ამირან გამყრე-ლიძე მიზანშეწონილად მიიჩნევს, რომ პენსიონრთა თანხმობის გაუმჯევება, წინა წლებში დაგროვილი საპენსიო დავალიანებები ადგილობრივი ბიუჯეტის მიმართ 2003 წლის 1 იანვრ-სათვის რიცხული მწიის დავალიანებაში გაიქცეოს.

ამ წესით საპენსიო დავალიანებების დაფარვის შემდეგ ხელისუფლებას გასასტუმრებელი დარჩება დაახლოებით 70 მილიონი ლარის საპენსიო დავალიანება. **მედია-წიუსი**

■ ■ ■ **თბილისი**. ჯანდაცვის პროგრამების დაფინანსებაში წლეულს, პირველ კვარტალში, გარ-ღვევამ 21,3 პროცენტი შეადგინა. ბიუჯეტით გათვალისწინებული 22,2 მილიონი ლარიდან დღეისთვის ამ პროგრამებისთვის მხოლოდ 17,5 მილიონი ლარია გამოყოფილი. **მედია-წიუსი**

■ ■ ■ **თბილისი**. თბილისის ისან-სამგორის რაიონის გამგებელი ვლადიმერ დარჯანია დღეს სა-მაშულო ომის ვეტერანებს შეხვდა და ზუთი დასახლების საკვეთი პროდუქტები გადასცა. სამამაშულო ომის 500-მდე ვეტერანს, რომლებმაც შეხვედრაზე მისცლა ვერ შეძლეს, გამგე-ობამ საკვები პროდუქტები ოჯახებში მიუღწია.

თბილისში მცხოვრებ სამაშულო ომის ვეტერანებს მერიის ბიუჯეტიდან 20-20 ლარის ერ-თჯერადი ფულადი დახმარება დაურიგდათ. **მედია-წიუსი**

■ ■ ■ **თბილისი**. დაავადებათა კონტროლის ეროვნული ცენტრის ინფორმაციით, გასული კვირ-ის განმავლობაში მცხეთასა და გარდაბნის რაიონში ორი ცოფით დაავადებული ძაღლი აღმო-აჩინეს. ეს დაავნაოი ცენტრალურ ვეტერინარულ ლაბორატორიაში ჩატარებული გამოკველ-ების შედეგად დადასტურდა.

წლეულს საქართველოში ცოფით სამი ადამიანი გარდაიცვალა. შემთხვევები ფოთში, მა-რნეულსა და სენაკში მოხდა. **მედია-წიუსი**

■ ■ ■ **გარდაბანი**. ბოლო კვირის განმავლობაში გარდაბნის რაიონში დიფტერიის ერთი საცქვო შემთხვევა დაფიქსირდა. ავადმყოფი, 20 წლის მამაკაცი, ამჟამად თბილისის ინფექციური პა-თოლოგიების ცენტრში იმყოფება. დიფტერიის დიაგნოზი კლინიკურად დადასტურდა. მის სიცოცხლეს საფრთხე არ ემუქრება. **მედია-წიუსი**

■ ■ ■ **თბილისი**. ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციამ გამოაქვეყნა „მიმიე, მწვავე რესპირატო-რული სინდრომის“ (Severe Acute Respiratory Syndrome - SARS) ვირუსის სევატის განავრცო-ბის რაიონში გაძლიერების გამოკვლევის შედეგები. ამ მონაცემების მიხედვით, ატიპური პნევმო-ნიის გამომწვევ ვირუსს შეუძლია რამდენიმე დღეს (ოთხ დღემდე) იცოცხლოს შარდსა და გა-ნაავლეს. **მედია-წიუსი**

■ ■ ■ **რუსთავი**. ემიდემიოლოგთა პროგნოზი, აა“ ჰეპატიტის ახალი შემთხვევები რუსთავში კიდევ თვე-თვენახევრის განმავლობაშია მოსლოდნლი. მათვე მუფასებით, რუსთავი ამ და-ავადების თვალსზრისით ერთ-ერთი მწვავე წერტილია საქართველოში. ამის მიზეზი გაუმა-რათვინი ნაყალბომარაგების და კანაალიზაციო ქსელთა. რუსთავის კალემბი არ არის დაცული ელემენტარული სანიტარული ნორმები. ამჟამად ინფექციური პათოლოგიების ცენტრში უკ-ვე 15 ავადმყოფია მოთავსებული. ისინი სკოლის ასაკის ბავშვები — ზეზობლები და თანაკლა-სელები არიან. **მედია-წიუსი**

■ ■ ■ **ლაგოდეხი**. გასული კვირის განმავლობაში მაღარიის კიდევ ერთი შემთხვევა გამოვლე-ნდა. დაავადებათა კონტროლის ეროვნული ცენტრის ინფორმაციით, ავადმყოფი ლაგოდეხ-ის რაიონის ცხოვრები 19 წლის ახალგაზრდა მამაკაცია. ექიმთა ცნობით, მისი ინფიცირება შარშან, შემოდგომაზე მოხდა, რასაც გახანგრძლივებული ინტუბაციური პერიოდი მოჰყვა. **მედია-წიუსი**

სვანეთში ზივნესმენი ბაიტაცის

თამარ კახიძეაძე

საქართველოში კიდევ ერთი გა-ტაცება მოხდა. ამჯერად, სვანეთში ბიზნესმენი გიორგი ფილფანი გაი-ტაცეს. გავრცელებული ინფორმაც-იით, გუშინ, დაახლოებით, დილის 11 საათზე, ფილფანი შევილია და ბიძაშვილთან ერთად სვანეთიდან თბილისის მიმართულებით საკუთარ ი “ჯიპით“ მივიდოდა. სვანეთში დღესასწაულზე ჩასულ ბიზნესმენს ჭუბერის გადასახვევთან შეიარაღე-რებული პირები დახვდა. ფილფანი ყო-ველდღიურ წინააღმდეგობის გარეშე საკუთარი მანქანიდან “ვილისში“ გა-დასვეს და კოდორის ხეობისკენ წაი-ყვანეს (მეორე ვერსიით, იგი სვანეთ-ის სოფლებში უნდა ჰყავდეთ გადა-ბ მათი თავისუფლების აღკვეთა შეუ-ფრდა. განაჩენით უქმამყოფლო პა-ტიმარმა საჩივრით საოლქო სასამარ-თლოს მიმართა. მსჯავრდებულთ თავს უდანაშაულოდ მიიჩნევს და სასამარ-თლოსგან გამართლებას ითხოვს. 7 მა-ის გამართულ პროცესზე მოსამართ-ლემ ლომთაძის ადვოკატის შემადგო-მლობები არ დააკმაყოფილა, დაიკო-თხა რამდენიმე მოწმეც. პროცესი რამ-დენიმე დღეში კვლავ განახლდება.

სვამ თუ არ სვამ გორის პოლიციაშ პატიმარი

	
პირველი გავრდიადნ	პროკურორისგან განსხვავებით, სამადაშვილის დაზიანებაზე, უფრო დაზუსტებულ ინფორმაციას იძლევა “თავისუფლების ინსტიტუტის“ გორის ფილიალის წევრი ი მ ფეფარიშვილი. “სამადაშვილი პოლიციამ შესაბოწ-მებლად ნარკოლოგიურ განყოფი-ლებაში გადაიყვანა. როგორც ჩემთ-ვის ცნობილი გახდა, პატიმარმა გაქ-ცევა სცადა, მაგრამ იგი კიბეზე და-გორდა. ყბაც სწორედ ამ დროს დაუ-ზიანდა და ახლა პოლიციას პროფო-კაციას უწყობს. თუმცა, ამით იმის თქმა არ მინდა, რომ სამადაშვილი პოლიციის განყოფილებაში არ სვე-მეს“, – ამბობს ადამიანის უფლებების დამცველი. სხვათა შორის, სამადაშვილის ცე-მის შესახებ გავრცელებული ინფორ-მაციის გადასამოწმებლად გორში ში-ნაგან საქმეთა სამინისტროს გენერა-ლური ინსპექციის წარმომადგენლებ-იც ჩავიდნენ. გაუმჯობეს თუ არა პატი-მარი შინაგან საქმეთა სამინისტროდ-ან ჩასულ სტუმრებს დამნაშავე პოლი-ციელთა ვინაობას, ცოტა ხანში გახ-დება ცნობილი.

მცხრაულში გეგმვით არახდაზარალებულ შემოსავლებზე					
მაჩვენებლები	წლის ბიუჯეტი	თან თვის ბიუჯეტი	შეზღუდვა	%	
				წლისათვის შეზღუდვა	თან თვისათვის შეზღუდვა
არასავალდებულო შემოსავლები	78,400.0	25,656.0	25,663.2	32.73%	100.03%
შემოსავლები გაყვნილი კრედიტებისა	16,000.0	1,940.0	1,763.2	11.02%	90.89%
შემოსავლები ფილიალური კრედიტები გაყვნილი სესხებისა	8,000.0	1,700.0	1,587.9	19.85%	88.71%
შემოსავლები შიდა სავალდებულო ფინანსებით გაყვნილი სესხებისა	8,000.0	150.0	175.3	2.99%	116.87%
ფილიალური	16,000.0	1,910.0	1,466.5	7.37%	60.0%
შიდა პროდუქციისათვის მიღებული შემოსავლები	2,000.0	450.0	403.7	20.19%	89.71%
სავალდებულო კრედიტები ბანკის 2002 წლის მიღების ტრასტისა	15,000.0	15,000.0	16,000.0	306.67%	306.67%
შემოსავლები საკაპიტალისა და საქონლის სავალდებულო	1,000.0	150.0	212.1	21.21%	141.40%
ფინანსური კრედიტების მოსაკრებელი და ფასისაგან, შემოსავლები არაკრედიტული და ბიანსები (არასავალდებულო) გაყვნილების	30,000.0	2,260.0	1,660.5	16.61%	73.47%
ფინანსური კრედიტების ფასებისა და საქონლისათვის მიღებული შემოსავლი	1,300.0	400.0	520.8	40.06%	130.20%
სხვა შემოსავლები	17,100.0	3,546.0	3,956.4	23.14%	111.57%

კოლინ პაუელი ახლო აღმოსავლეთში სამხვიდრო გზას ათანხმებს

რეპორტი ბახტაძე

კვირას შეერთებული შტატების სახელმწიფო მდივანმა კოლინ პაუელმა ახლო აღმოსავლეთში სამშვიდობო მოლაპარაკებების ახალი სერია დაიწყო, რათა ისრაელისა და პალესტინის ლიდერები დაარწმუნოს, რომ მათ აშშ-ს მიერ შემუშავებული სამშვიდობო გეგმის – “საგზაო რუკის” განხილვა დაიწყონ.

“საგზაო რუკის თაობაზე საკმარისი თანხმობა არსებობს იმისათვის, რათა მოლაპარაკებები დაიწყოთ”, - განაცხადა პაუელმა თავისი ვიზიტის დანებების ნინ. ახლო აღმოსავლეთის ექსპერტების თქმით, პაუელის ვიზიტი იმის ნიშანია, რომ ერაყის ომის შემდეგ, ბუშის ადმინისტრაციამ ისრაელისა და პალესტინის სამშვიდობო პროცესის ბოლომდე მიყვანა საბოლოოდ გადაწყვიტა.

“ძალადობა ახლაც უნდა შეწყდეს. ტერორი და დიქტატორები უნდა მოეღოს ბოლო. საჭიროა ქმედითი ნაბიჯების გადადგმა, რათა პალესტინელი ხალხის ცხოვრება უკეთესი გახდეს”, - განაცხადა პაუელმა ისრაელის საგარეო საქმეთა მინისტრ სილვან შალომთან ერთად გამართულ პრესკონფერენციაზე.

შალომთან პაუელის შეხვედრამდე რამდენიმე საათით ადრე, პალესტინელმა მებრძოლმა დასავლეთ სანაპიროზე ებრაელთა დასახლებასთან ახლოს ებრაელ მძლღოს ცეცხლი გაუხსნა და მოკლა. ამ ფაქტმა ისრაელმა წარმოებულ მოლაპარაკებებში დაძაბულობა შეიტანა.

“ჩვენ მივსალმებით იმ დადებით ნაბიჯებს, რომელიც პალესტინელებმა რეფორმებისა და მშვიდობის დამტარებისაკენ გადადგეს, მაგრამ მათ ტერორისტული სტრუქტურებიც ასევე სწრაფად უნდა განაიარაღონ და დაშალონ”, - განაცხადა კოლინ პაუელმა მოგვიანებით ისრაელის პრემიერ-მინისტრ არიელ შარონთან ერთად გამართულ პრეს-კონფერენციაზე.

ისრაელის პრემიერ-მინისტრთან დაახლოებული წყაროების ცნობით, იგი, ჯერჯერობით, ღაზას სექტორიდან და დასავლეთის სანაპიროდან შეიარაღებული ძალების გამოყვანისაგან თავს იკავებს, სანამ პალესტინელები ტერორისტული აქტებს არ შეწყვეტენ. ამავე წყაროს ცნობით, შარონი, საუკეთესო შემთხვევაში, ჰუმანიტარული ვასტის გაკეთებას აპირებს, მაგალითად, ღაზას სექტორში პალესტინელთათვის თევზაობის უფლებების აღდგენას.

ჩიხნეთი: აღამიანთა გაუჩინარება გახშირდა

პირველი გავრდიანც

მისი თქმით, რუსი სამხედრო მოსამსახურეები “ჯავენიანი მანქანებით სოფლებში შედიან და ადამიანები მიჰყავთ, რომელთაც არც წაყვანის მიზეზს, არც საკუთარ ვინაობას და არც დანიშნულებს ადგილს არ ეუბნებიან”.

დუდაევის მტკიცებით, მოტაცებულთა უმრავლესობა “კანონმორჩილი ადამიანები იყვნენ”.

მანამდე რუსი სამხედროები ე.წ. “ზაჩისტკებს” დილის საათებში ატარებდნენ, სოფლებს აწიოკებდნენ, სახლებს წვაებდნენ და დიდი რაოდენობით მამაკაცები მიჰყავდათ. ახალი ოპერაციებით უფრო მიზანმიმართული “წმენდები”, რომელსაც ღამით ნიღბიანი ჯარისკაცები ატარებენ. ისინი კონკრეტულ მისამართებზე მიდიან და ხალხს იქ იჭერენ.

ადამიანის უფლებების დამცველთა თქმით, დღისით ჩატარებული რეიდების

გენას, ისრაელსა და პალესტინას შორის საქონლის გადაზიდვის გაიოლებას და რამდენიმე ათეული დაკავებული არაბის გათავისუფლებას.

ამჟამად, ისრაელის არმია პალესტინის ქალაქების გარშემო დგას. ისრაელის ხელისუფლება იმედოვნებს, რომ კამიკაძეების გადმოსვლას ამ გზით შეაჩერებს. პალესტინელების მტკიცებით კი, ეს არაბების მიმართ კოლექტიური სადამსჯელო ღონისძიებაა.

პალესტინელთა თქმით, ებრაელთა მიერ გაკეთებული სიმბოლური ჟესტები მშვიდობის დასამყარებლად საკმარისი არაა. “ისრაელმა არმია პალესტინური ქალაქებიდან უნდა გაიყვანოს და მინების ოკუპაციაზე უარი თქვას”, - აღნიშნა ისაირ არაფატის თანაშემწემ აბუ რდინამ “როიტერთან” ინტერვიუში.

პალესტინის ახლადდანიშნული პრემიერ-მინისტრი მაჰმუდ აბასი ძალადობის შეწყვეტის აუცილებლობას აღიარებს. პაუელი პირისპირ აბასსაც შეხვდება. პალესტინელმა ამერიკის მიერ შემოთავაზებულ სამშვიდობო გეგმას, რომელიც სამ ულახად იყოფა და 2005 წლისთვის უნდა დასრულდეს, პრინციპში ეთანხმებიან.

პირველი ეტაპი ტერორისტული აქტების შეწყვეტას, პალესტინელთა ცხოვრების ნორმალიზებას, პალესტინის ადმინისტრაციის რეფორმირების დანებებას და პალესტინაში არჩევნების ჩატარებას ითვალისწინებს. ამავდროულად, ისრაელმა პალესტინის დაკავებული ტერიტორიებიდან ჯარები უნდა გამოიყვანოს და დასავლეთ სანაპიროსა და ღაზას სექტორში ებრაელთა ჩასახლების პროცესი შეაჩეროს. მეორე ეტაპზე პალესტინის დამოუკიდებელი სახელმწიფო უნდა შეიქმნას, ხოლო მესამე ეტაპზე კი საერთაშორისო კონფერენცია უნდა მოინვიონ, სადაც კონფლიქტის დასრულება საბოლოოდ გაფორმდება, იერუსალიმის სატტუსი გაირკვევა, საზღვრები დადგინდება და პალესტინელი ლტოლვილები სახლებში დაბრუნდებიან. ამავდროულად, არაბულ სახელმწიფოებში ისრაელის სახელმწიფოს აღიარებენ.

■ ■ ■
ქვემოთ გთავაზობთ, ისრაელსა და პალესტინას შორის არსებულ ყველა სადავო და მნიშვნელოვან საკითხს, რომლის საბოლოოდ მოგვარებას ცდილობენ ამერიკელები:

იერუსალიმი: ისრაელი იერუსალიმის აღმოსავლეთ ნაწილს “მარადიული და გაუნყოფელი დედაქალაქის” ნაწილად თვლის. აღმოსავლეთ იერუსალიმი 1967

სახელმწიფო მდივანი კოლინ პაუელი

ბრივი სამარხებია აღნუსხული. დოკუმენტის თანახმად, რომელიც ჩეჩენი მაღალჩინოსნის შეიანბმედ აბდუ-რაზბანოვის შედგენილია, 2002 წელს 1314 ჩეჩენი სამოქალაქო პირი მოკლეს. იქვე აღნიშნულია, რომ ჩეჩენეთში ნაპოვნ სამარხებში 3000 სხეული იქნა აღმოჩენილი.

მოსკოვმა ამგვარი დოკუმენტის არსებობა უარყო. ჩეჩენეთის პრომოსკოვური ადმინისტრაციის ხელმძღვანელმა ახმედ კადიროვმა “მონდის” სტატიას “შეთითხნილი” უწოდა. თუმცა, სამოქალაქო მსხვერპლის შესახებ ცნობებმა ჩეჩენეთის პროკურატურიდანაც გაჟონა, რომლის თანახმად, ადამიანთა გატაცებისა და უდანაშაულო მოქალაქეების მკვლელობების თაობაზე ასეულობით საქმეა აღძრული.

ადამიანთა უფლებების დამცველები ჩეჩენეთის უმბოროების საბჭოს მდივნის უკანასკნელ განცხადებას სექტეკურად მიიჩნევენ. “როდესაც ეს ინფორმაცია გამოჩნდა, ადგილობრივ ხელისუფლებას სხვა არჩევანი არ ჰქონდა გარდა იმისა, რომ ღრმა მწუხარება გამოეთქვა და სამხედროები დაედანაშაულებინა”, - აღნიშნავს რუსლან ბადალოვი, ჩეჩენეთის ეროვნული გადარჩენის კომიტეტის თავმჯდომარე.

ჩეჩენეთში არასამთავრობოების გაერთიანების თანათავმჯდომარის მურად ნაშოივის აზრით, მოახლოებული არჩევნების ნინ, რომელიც დეკემბერშია დაგეგმილი, კადიროვი, უბრალოდ, საზოგადოების მხარდაჭერის მოპოვებას ცდილობს.

“ახლა რატომ დაიწყეს რუსი ჯარისკაცების სისასტიკეზე ლაპარაკი?” - კითხულობს ნაშოივი. “რეჟიმი ამ ცუდი ვითარებიდან სარგებლის მიღებას ცდილობს. მე არ მჯერა, რომ მათ, არჩევნების ჩეჩენეთის უმბოროების საბჭოს მდივნის უკანასკნელ განცხადებას სექტეკურად

წელს ისრაელმა დაიპყრო, მაგრამ საერთაშორისო თანამეგობრობა ისრაელის ამ ტერიტორიულ შენაძენს დღემდე არ ცნობს.

პალესტინელებს სურთ, რომ აღმოსავლეთ იერუსალიმი დამოუკიდებელი პალესტინის სახელმწიფოს დედაქალაქი გახდეს, რომლის შექმნას ისინი დასავლეთ სანაპიროსა და ღაზას ტერიტორიაზე გარაუდობენ.

საზღვრები: პალესტინელებს სურთ, რომ ისრაელმა გაერო-ს უშიშროების საბჭოს 242-ე რეზოლუცია შეასრულოს, რომელიც ებრაელებს 1967 წელს დაპყრობილი მინების დატოვებისა და ჯარის გამოყვანისაკენ მოუწოდებს. რეზოლუცია პალესტინელებისაგან მოითხოვს, რომ მათ ისრაელის სახელმწიფოს არსებობის უფლება ცნონ.

ისრაელი 1967 წლამდე არსებულ საზღვრების აღდგენაზე დღემდე უარს ამბობს. პრემიერ-მინისტრის არიელ შარონის აზრით, უნდა შეიქმნას “მუდმივი უსაფრთხოების ზონები”, რომელსაც ისრაელის არმია გააკონტროლებს. უსაფრთხოების ზონები კი, ნაწილობრივ, იმ ტერიტორიებს მოიცავს, სადაც პალესტინელებს საკუთარი სახელმწიფოს ჩამოყალიბება სურთ.

კომპრომისი: შარონმა განაცხადა, რომ მშვიდობის დასამყარებლად, ის მზად არის “მტკიცეწულ დათმობებზე” წასასვლელად. იგი, ძირითადად, დასავლეთ სანაპიროსა და ღაზას სექტორში 145 ებრაელი დასახლების ევაკუირებას გულისხმობს.

პალესტინელებს და საერთაშორისო თანამეგობრობა ამ დასახლებებს არაუღალურად მიიჩნევენ.

ლტოლვილები დაახლოებით, 4 მილიონი ლტოლვილი: დასავლეთ სანაპიროზე, ღაზაში, ორდანიაში, სირიასა და ლიბანში, სავალიურ ბანაკებში ცხოვრობს. პალესტინას სურს, რომ ისრაელმა გაერო-ს 194 რეზოლუცია შეასრულოს, რომლის თანახმად, ლტოლვილებს უფლება აქვთ, თავიანთ მშობლიურ ქალაქებსა და სოფლებში დაბრუნდნენ. რეზოლუცია, აგრეთვე, კომპენსაციასაც ითვალისწინებს იმ ათეულის, ვისაც უკან დაბრუნება არ სურს.

ისრაელი აცხადებს, რომ ის ამდენი ლტოლვილის საკუთარ ტერიტორიაზე შემოშვებას ვერ დაუშვებს, რადგან ეს ებრაული სახელმწიფოსათვის “დემოგრაფიული სიუპერმეიორიტატი” გახდება, სადაც ამჟამად 5.4 მილიონი ებრაელი და ერთი მილიონი არაბი ცხოვრობს.

თურქეთი: მთავრობასა და სამხედროებს შორის დაპირისპირება მწვავედება

მოთა უტიაშვილი

აშშ თავდაცვის მინისტრის მოადგილის, კოლფოვიკის მიერ თურქი გენერლების კრიტიკას ანკარაში დიდი აჟიოტაჟი მოჰყვა.

კოლფოვიცმა განაცხადა: თურქეთმა ბოღიში უნდა მოიხადოს იმის გამო, რომ კოალიციას მხარი არ დაუჭირა, და იმაზე იფიქროს, როგორ გამოისყიდოს დანაშაული. განსაკუთრებით მკაცრად კოლფოვიცმა თავისი თურქი კოლეგები გააკრიტიკა, რომლებმაც ამერიკელების თხოვნის მხარდასაჭერად ბევრი არაფერი გააკეთეს.

კოლფოვიცი, საერთოდ, ცნობილია მკვეთრი განცხადებებით. თუმცა, ამ შემთხვევაში მისი პოზიცია აშშ ხელისუფლების სხვა წარმომადგენლებმაც გაიზიარეს. სახელმწიფო მდივნის მოადგილემ, მარკ გროსმანმა განაცხადა, რომ ანკარა და ვაშინგტონი ვერ მოექცევიან ისე, თითქოს არაფერი მომხდარიყოს.

ექსპერტების აზრით, ანკარასა და ვაშინგტონს შორის მომხდარი განხეთქილება პირდაპირ კავშირშია თურქეთის მიგნით მიმდინარე პოლიტიკურ ბრძოლასთან.

საპარლამენტო არჩევნების ისლამისტური ფესვების მქონე “სამართლიანობისა და განვითარების პარტიის” გამარჯვებამ სამხედროების უკმაყოფილება გამოიწვია. “ფაშების” (თურქი გენერლების პოპულარული მეტსახელი) ეჭვები ვერ გაფანტა გამარჯვებული პარტიის ლიდერების მიერ არაერთხელ გაკეთებულმა განცხადებამ იმის თაობაზე, რომ მათი მთავარი მიზანი ევროკავშირში გაწევრიანება და არა ისლამისტური სახელმწიფოს შექმნა.

ათა თურქის დროიდან მოყოლებული, “ფაშები” თურქეთში საერო წესწყობილების გარანტად ითვლებიან. 1997 წელს, როდესაც გენერლებმა ჩათვალეს, რომ ერბაქანის მთავრობა მეტისმეტად იბრუნოდა ისლამიზმისკენ, მათ სახელმწიფო გადატრიალება მოაწყვეს და მთავრობა დაამხეს. სხვა ქვეყნის სახმედროებისაგან განსხვავებით, გადატრიალების შემდეგ, თურქი ჯარისკაცები ყაზარებში დაბრუნდნენ და ახალი მთავრობის ფორმირება ისევ სამოქალაქოებს მიანდეს.

ამჯერად, მმართველ პარტიასა და სამხედროებს შორის უკმაყოფილების პირველი აშკარა ნიშნები აპრილის ბოლოს გამოჩნდა და ამის მიზეზი პარლამენტის სპიკერის ცილის მორთულობა გახდა.

23 აპრილს თურქეთში პარლამენტის დაარსების დღე აღინიშნება. ტრადიციულად, ამ დღეს, პარლამენტის სპიკერის სახელით, საზეიმო მიღება ეწყობა, რომელსაც ქვეყნის მთელი პოლიტიკური ელიტა ესწრება. მოულოდნელად, პრეზიდენტმა და გენერლებმა განაცხადეს, რომ ისინი მიღებას არ დაესწრებოდნენ. ამის მიზეზი გავრცელებული ცნობა გახდა, რომლის თანახმად სპიკერ არჩინის ცილი მიღებაზე ჩადრთი მისვლას აპირებდა. მხოლოდ უკანასკნელ წუთს გახდა ცნობილი, რომ ქ-ნი არჩინი მიღებაზე საერთოდ არ მივიდოდა.

საჯარო ღონისძიებებზე ჩადრთი სიარულს თურქეთში ძალიან მკაცრად უყურებენ. ამის გამო რამდენიმე დეპუტატ ქალს პარლამენტიც კი დაატყვებინეს. მთავრობასა და სამხედროებს შორის უთანხმოების გამწვავებას ხელი შეუწყო ერდოგანის პარტიის მცდელობებმა, წამყვან პოსტებზე პარტიასთან დაახლოებული ხალხი დაეინიშნა. სამხედროები მეამფთოა, აგრეთვე, საგარეო საქმეთა სამინისტროს მიერ გავრცელებულია ცირკულარმა, რომელიც თურქეთის საელჩოებს მოუწოდებს, ახლო ურთიერთობები დაამყაროს კონსერვატიულ ისლამისტურ დაჯგუფება “მღიი გარუსიანი”, რომელიც თურქულ დასაბრძოლაში დიდი პოპულარობით სარგებლობს.

ექსპერტები მიმოზენ, რომ “სამართლიანობისა და განვითარების პარტიის” ისლამისტური წარსული, შეიძლება, ქვეყნის საგარეო პოლიტიკაზეც აისახოს. პარტიის ლიდერების ხშირი კონტაქტები ირანსა და სირიასთან, მიმოზილველებს ეჭვის საფუძველს აძლევს.

შიდა დაპირისპირებამ ქვეყნის საერთაშორისო პოზიციებც შესაძწევად გაართულა. თუკი პარლამენტმა ამერიკის განაწყენება მოახერხა, სამხედროებმა ევროკავშირთან ურთიერთობა დაიბაეს.

პირველ შემთხვევაში უთანხმოების მიზეზი საყოველთაოდ ცნობილია. პარლამენტმა (რომელშიც ადგილების 2/3 სამართლიანობისა და განვითარების პარტიას ეკუთვნის) ამერიკის თხოვნას თურქეთში ამერიკული ჯარების განთავსების შესახებ უარით უპასუხა. ომის მასობრივი არაპოპულარობის ფონზე (სოციალოგიური გამოკითხვების თანახმად, მოსახლეობის 90 პროცენტი ომის წინააღმდეგი იყო), პარტიამ ამერიკელების მხარდაჭერა ვერ გაბედა. სამხედროებმა კი, რატომღაც, გადაწყვიტეს, რომ ამ საქმეში არ ჩარეულიყვნენ.

რაც შეეხება ევროკავშირთან ურთიერთობების დაძაბვას, ეს კვიპროსის სამშვიდობო გეგმის ჩიხში შესვლამ გამოიწვია. ექსპერტების თქმით, თითქმის შეუანხმებელი გეგმის ბოლომდე მიყვანა სამხედროებმა არ მოინდომეს.

ექსპერტები ვარაუდობენ, რომ სამხედროებისა და მთავრობის დაპირისპირება, შეიძლება, კიდევ უფრო განწყავდეს. “სამართლიანობისა და განვითარების პარტიის” მთავარი წინასაარჩევნო დაპირება ევროკავშირში გაწევრიანებისათვის აუცილებელი რეფორმების გატარება გახლავთ, რაც, პირველ რიგში, პოლიტიკაში სამხედროების როლის შეზღუდვას, რელიგიური აღმსარებლობის თავისუფლებას და ეთნიკური უმცირესობებისათვის, მათ შორის - ქურთებისათვის, თანაბარი უფლებების მინიჭებას გულისხმობს.

“გადაწყვეტი ბრძოლის” წინ ძალთა განლაგებას სამხედროების სასარგებლოდ მიიჩნევენ. მართალია, პარლამენტში ყოფილმა ისლამისტებმა ღამის საკონსტიტუციო უმრავლესობის გავანა მძღოლს, მაგრამ სოციალოგიური გამოკითხვები ცხადყოფს, რომ ქვეყნის სტაბილურობისა და დემოკრატიის უმთავრეს გარანტად მოსახლეობის დიდი უმრავლესობა სწორედ სამხედროებს მიიჩნევს.

ქვეყნის მძიმე ეკონომიკური მდგომარება და საგარეო პოლიტიკური წარუმატებლობებიც ამ ბრძოლაში სამხედროების ნისქიელზე ასხამს წყალს.

"საოჯახო ტოტო"-ს 10 მაისის №7 გათამაშების ცხრილი

[illegible]

[illegible]

გათამაშების მიმდინარეობა

სკოლის ნომერი	აგროპული კომუნი	მომავალთან გაუმჯობესება	კომუნიკაციები	სკოლის ნომერი	აგროპული კომუნი	მომავალთან გაუმჯობესება	კომუნიკაციები	სკოლის ნომერი	აგროპული კომუნი	მომავალთან გაუმჯობესება	კომუნიკაციები	სკოლის ნომერი	აგროპული კომუნი	მომავალთან გაუმჯობესება	კომუნიკაციები	სკოლის ნომერი	აგროპული კომუნი	მომავალთან გაუმჯობესება	კომუნიკაციები	სკოლის ნომერი	აგროპული კომუნი	მომავალთან გაუმჯობესება	კომუნიკაციები																																																																																																																																																																																																																																																											
1	90	0	0	16	82	0	0	31	41	0	0	46	1	0	0	61	46	34	40	76	6	9	11	31	3	0	0	62	18	32	35	38	3	0	0	63	67	49	30	43	4	21	0	0	18	52	0	0	33	51	0	0	48	15	1	1500	63	67	49	30	47	5	86	0	0	20	16	0	0	35	64	0	0	50	34	2	500	65	48	84	20	53	7	24	0	0	21	44	0	0	37	7	0	0	51	88	2	400	66	74	111	15	59	8	68	0	0	23	45	0	0	38	69	0	0	52	29	3	300	67	59	130	10	62	9	35	0	0	24	60	0	0	39	49	0	0	54	54	4	176	68	83	4	776	69	71	100	8	70	10	5	0	0	25	28	0	0	40	77	0	0	55	27	5	90	70	30	288	7	65	11	57	0	0	26	25	0	0	41	39	1	5000	56	12	8	80	71	76	287	6	79	12	58	0	0	27	75	0	0	42	23	0	0	57	85	7	70	72	40	402	5	81	13	36	0	0	28	8	0	0	43	32	0	0	58	10	18	60	73	80	471	4	84	14	22	0	0	29	72	0	0	44	33	0	0	59	13	26	50	74	35	580	3	89	15	19	0	0	30	55	0	0	45	2	0	0	60	26	20	45	75	4	904	2

ნომრები

6

9

11

31

38

43

47

53

59

62

66

67

68

69

70

71

76

79

81

84

89

გაუთამაშებელი

ნოემბერი

6
9
11
31
38
43
47
53
56
62
65
79
81
84
89

ქალაქ ქუთაისში შეგიძლიათ შეავსოთ თავისუფალი გარათები
და ასევე გაანაღდოთ მოგება შემდეგ მისამართზე:
ქ. ქუთაისი, ნარეთლის ქ. N1

სატელევიზიო ტოტალიზატორის
"საოჯახო ტოტოს" გათამაშების წესები

გათამაშება გაიმართება სამაუწყებლო კომპანია "რუსთავი-2"-ის პირდაპირ ეთერში ყოველ შაბათს 22 საათზე.

გიატრადიციული ლოტოს პრინციპზეა აგებული. მთავარი ამოცანაა 15-ციფრიანი დაფის შევსება 75 სვლის ჩათვლით.

1. ორგანიზაციის მიერ წინასწარ შეესაზღვრულ (შპს) სხვადასხვა ფასიანი ბარათი, რომლის შეძენაც შესაძლებელია საჯაროდაც (ვიკი ჰუმანიტარული).

2. მოთამაშის მიერ თავისი სურვილით შეძენილი ნებისმიერი 15 ციფრი, რომლის შეძენა შესაძლებელია სპეციალურად გამოყოფილ ადგილებში.

მოგებულად ჩაითვლება ბარათი, რომელზეც 75 სელის ჩათვლით შეიცვლება ბარათზე არსებული თხოუთი ციფრი (ვიკრი).

ბარათის შევსების შემთხვევაში მოთამაშეს ეკუთვნის ფულადი მოგება, რომლის ოდენობა განისაზღვრება დადგენილი ფისოსა (ბარათის ღირებულება) და ბარათის შევსების მომენტის სულის კოეფიციენტის ნამრავლით. მაგ. თუ თქვენი ბარათი შეივსო 30-ე სულაზე, რომლის კოეფიციენტიც თქვენთვის წინასწარა ცნობილი და პირველ გათამაშებაზე იქნება 100%, მაშინ თქვენს მოგებას მიიღებთ 3000 ლარს.

1-ლარიანი ბარათის შემთხვევაში - $1 \times 16\,000 = 16\,000$ ლარი.
2-ლარიანი ბარათის შემთხვევაში - $2 \times 16\,000 = 32\,000$ ლარი.

გათამაშების შედეგები და მომდევნო ტირასის კოეფიციენტების ცხრილი გამოქვეყნდება გზით "24 საათში".

დამატებითი ინფორმაციისთვის და დანერგულებით ცნობებისათვის დარეკეთ 96 38 47.
 პირიქითა დაწვრილ და აირიქით!

შპს "ფენექსი" გისურვებთ წარმატებას!!!

მომავალი გათამაზების კონფიციენტთა

3681121

სვლა	კოეფიციენტი	სვლა	კოეფიციენტი
15	25000	46	2500
16	25000	47	2000
17	25000	48	1500
18	25000	49	1000
19	25000	50	500
20	25000	51	400
21	25000	52	300
22	25000	53	200
23	25000	54	100
24	25000	55	90
25	25000	56	80
26	20000	57	70
27	19000	58	60
28	18000	59	50
29	17000	60	40
30	16000	61	35
31	15000	62	30
32	14000	63	26
33	13000	64	22
34	12000	65	18
35	11000	66	14
36	10000	67	10
37	9000	68	9
38	8000	69	8
39	7000	70	7
40	6000	71	6
41	5000	72	5
42	4500	73	4
43	4000	74	3
44	3500	75	2
45	3000		

აკორდირება

როდესაც დაერწმუნდებით, რომ ჩვენმა აღსაზრდელმა კარგად აითვისა ბრძანებები - „აპორტ“ და „დააგდე“, შეგვიძლია ძალღს ცხვირთან შორიახლოს დაეუყვითრო რაიმე ისეთი საგანი, რაც უყვარს და სიამოვნებით ჰკიდებს პირს. დაე თავიდან ეს დაცილება რამდენიმე სანტიმეტრი იყოს, მერე და მერე კი, თანდათან უფრო უნდა დავაშოროთ. ძალღმა ეს მანძილი სწრაფად თუ არ გაირბინა, იძულებული ვიქნებით, ძალით წავათრიოთ იმ ადგილამდე.

კარგი იქნება, მოსატან საგანს მკერდის სიმაღლეზე თუ დავიჭერთ, ძალღი უკანა ფეხებზე დადგება, წინა თათებს მწვრთნელს მიაბჯენს გულზე და ეს კიდევ უფრო მიმზიდველს გახდის მისთვის სათრეველას. შემდეგ საგანი სულ უფრო და უფრო დავნითი ძირს, ბოლოს იატაკზე დავდოთ და ფეხი გავკრათ-გამოვკრათ, ავათამაშოთ. ამის შემდეგ ძალღი გადგდებულ სათრეველასაც დაუზარებლად სტაცებს პირს, მით უმეტეს, თუ თანდათან უფრო მიმზიდველს გავხდით - წავაცხებთ სისხლს, წაგუსვამთ ქონს და ა.შ.

ძალღი საბეღით უნდა გვყავდეს, მასთან ერთად მივირბინოთ სათრეველსთან, ხოლო მას შემდეგ, როდესაც სათრეველას თავად აიღებს ან პირში ჩაუვლებთ, რამდენიმე ნაბიჯი გავიაროთ, 3-ჯერ „დაჯექი“ ვუთხრათ, ხოლო რამდენიმე წამის შემდეგ დაავდეთ - ვუბრძანით და დავდებულ საგანი გამოვართვათ.

განსაკუთრებულად ხაზს ვუსვამ, რომ წვრთნის ამ ეტაპზე ძალღს ჯერ კიდევ არ მოეთხოვება გადაგდებული საგნის მოტანა, მან მხოლოდ უნდა აიღოს იგი, დაჯდეს და შემდეგ პატრონს მისცეს.

თუ ნაცვლად ამისა, მწვრთნელი იძულებითი მეთოდების გამოყენებით მოითხოვს, რომ ძალღმა მოუტანოს ის საგანი, რომელსაც პირაფენებით კი იღებს, მაგრამ პირში უჭირავს და არ მოაქვს - იგი წარმატებას საერთოდ ვერ მიაღწევს.

იმ შემთხვევაში, თუ ძალღი პირს არ კიდებს საგანს, რომელიც მისთვის უცნობია, შეიძლება დაგვჭირდეს მცირეოდენი იძულების გამოყენება, მაგრამ პირდაპირ თუ მივმართავთ უხემ ძალდატანებას - ძალღი შეიძულებს სათრეველას. მინახავს მონადირე ძალღები, რომლებსაც ბრძანებაზე - „აპორტ!“ - სამიწელი ზაფრა იპყრობდათ - კანკალებდნენ, კუდს პრეხდნენ, კუთხეში იკუჭებოდნენ, მოკლედ, ისე იყვნენ დათრგუნულები, მწვრთნელისკენ საბეზნადაც კი იხედდნენ.

საჭირო გახდა მრავალი კვირის მეფვით შრომა, გემრიელი სასუსნაგები და ალერსი, რათა ძალღს მწვრთნელის მიმართ ისევ აღდგენოდა ნდობა, მაშინ, როდესაც პირში მისთვის ასე საძულველი სათრეველა ეჭირა, ხელის გადასმისა და მოფერების უფლება მიეცა.

მემაგვები მართლები არიან, როდესაც ამბობენ, ძალღს სწრაფ, უყოყმანო აპორტირებას ისე ვერ მივანერგოთ, თუ იძულებით ხერხსაც არ გამოვიყენებთ. მაგრამ ყოვლად დაუმეგბელია, წვრთნა ძალდატანებით დაინახეთ. ვიმეორებ, ძალღმა ჯერ გარკვევით უნდა აითვისოს ბრძანებები - „აპორტ“ და „დააგდე“, წინააღმდეგ შემთხვევაში, დამეგბული იქნება უხეში შეცდომა.

ძალღი, რომელსაც მოტანა მეცადინეობის დანყებიდანვე იძულებითი ნესით შეასწავლეს, ნაკლებად მოიტანს პატრონის ზემოქმედების ზონიდან შორს წასულ კურდღელს ან მელისა. აპორტირება ძალღისთვის სახალისო როცაა, ძალღი, რომელიც ნადირობის ყოინთ არის სავსე, რომელსაც უყვარს პატრონი და უყვარს აპორტირება - ნებისმიერი მანძილდან სიხარულით მოგვიბრუნებინებს წანადირევს.

მამ, როდის და როგორ გამოვიყენოთ იძულების ხერხი? იძულება უნდა გამოიყენებოთ იმ შემთხვევაში, როდესაც ძალღი საგანს პირს არ კიდებს, ანდა მუა გზაში ავადებს სათრეველას.

იმისათვის, რათა ძალღმა მოიტანოს სათრეველა, საბეღით უნდა დავისკათ გვერდზე, მარცხენა ხელი მოკიდოთ ზედა ყბაში, მერე პირი ისე მოიუკუმოთ, რომ იგრძნოს ოდნავი ტკივილი, პარფორსის ოდნავი მოქანჭით გავუვლით ყბა, ჩავუდოთ სათრეველა, ავუნითი დრუში და ხელით ქვედა ყბას დავაჭიროთ, თან შევაქათ და მოვეფვროთ. ვარჯიში უნდა გავიმოქოროთ მანამდე, ვიდრე ძალღი ბრძანებას თვითონვე არ შეასრულებს შეუფერხებლად.

ძალღი ძალღ მიხედება, როგორ აიცილოს ტკივილი, საგანს უკვე ნებით გამოართმევს ხელიდან პატრონის, ხოლო შემდეგ მიინდანაც აიღებს. უმეტეს შემთხვევაში მწვრთნელი ვერ აღწებს წარმატებას, თუ გამოცდილება აკლია, არ ჰყოფნის მოთმინება, ღალატებს ნერვები და თავშეკავება და გემრიელი სასუსნავის ნაცვლად, მთარაბს ჰკიდებს ხელს. ხოლო ვისაც მოთმინებაც აქვს და თავშეკავებაც, მას ძალღიც უნდა უყვარდეს, თუ უნდა, წარმატებას მიაღწიოს. სწორად ოთხფეხა მონადევებს მეტყვნებზედა ნაადრევი, გადაჭარბებული მოძირონებით აუჭებენ: ხანგრძლივი ვარჯიშის შემდეგ ძალღმა ეს-ესაა დაინყო საგნის ხელიდან გამორთმევა, რაზეც ადრე უარს ამბობდა, მწვრთნელი კი უკვე გადაგდებული სათრეველას მოტანას ან იმასაც კი სთხოვს, დაჯდეს და მიანდოს კიდევაც. საქმის გაფუჭებაც სწორედ აქედან იწყება. მე კი ასეთი ვაი-მწვრთნელებისგან წახადენილი ძალღების წვრთნას იმით ვინყებდი, რომ სასიეროდ გამყავდა, ვაქებდი და ვეფერებოდი - მათ ნდობას ვიმსახურებდი. ნდობის მოპოვების შემდეგ მომიებულიებს დავესვამდი საჭმლიანი ჯამის წინ და დიდხანს ვათმენინებდი. მერე კი თავის ულუფა ხორცს ნაჭერ-ნაჭერ ვაძლევდი ხელით, თან ვუმეორებდი - „აპორტ“, „აპორტ“. სხვათა შორის, ერთ ნაჭერ ხორციდან ერთად ხელის მტევანსაც ჩავუდებდი ხოლმე პირში, ხორციდან თანდათან ძალღზე გადავბოლოდი და თავიდან იმით ვკამყოფილდებოდი, ბრძანებაზე - „აპორტ“ - ძალღი ძალღს რომ აიღებდა და ძვლიანად დაჯვდებოდა. შემდეგში, როცა ძალღი ძვალს თვითონ, ან მცირეოდენი ძალდატანების შემდეგ მომცემდა, შევაქებდი და მოვეფერებოდი. მცირეოდენი იძულების შემდეგ, რაც უფრო მეტს მევაქებთ და მოვეფერებით ძალღს, მით უფრო სწრაფად შეიმუშავებს ამ ჩვევას. ჩემი მუშაობით კი კმაყოფილი მხოლოდ მაშინ ვრჩებოდი, როდესაც ძალღის საქციელის მიხედვით - თუ როგორ აქიციენბდა კუდს, როგორ ხტოდა გახარებული, - ვრწმუნდებოდი, რომ აპორტირება მისთვის სასიარულო მოვალეობად იქცა.

წიგნიდან „ძალღების წვრთნა და გეშა“

იყიდება ირლანდიური სეტერი, ხვადი, 3 წლის. საველე დიპლომებით, შესანიშნავი საგვარეულოთი. მოპობლები - მოსკოვის ჩემპიონები. ფასი 300 \$. 8(99) 19 10 53

იყიდება კურცჰარის ლეკვები კარგი საგვარეულოთი. მშობლები - საველ დიპლომებითი. 61 09 54

იყიდება დრათჰარის ლეკვები. მხოლოდ ხვადები. კარგი საგვარეულოთი. 69 53 14, 8(99) 53 26 81 გიორგი

დაკარგა ორი ესტონური მღვგარი, მღვგარი, ჭუ და ხვადი, ლისის ტბის მიდამოებში. ჩაღისფერი ტყასა, საირმის ქუჩასთან ახლოს. მპოვნელი დასაჩუქრდება. 23 42 04

პერდე - თოფახის მიფა

თთიგარაჲ ლომინაძე

ინგლისი XVIII საუკუნის ბოლომდე სანადირო იარაღის მწარმოებელ ქვეყანათა შორის არ მოიხსენება. ამ დროს ევროპაში „ჰქუხდნენ“ საფრანგეთი, ესპანეთი, გერმანია, იტალია. ინგლისში თოფებს ამ ქვეყნებიდან, კერძოდ საფრანგეთიდან და ესპანეთიდან შემოტანილი დეტალები-საგან აწყობდნენ.

შემდეგ თანდათან ჩნდება საკუთარი წარმოება. ასპარეზზე გამოდიან ცალკეული ოსტატები, რომლებიც ცდილობენ შემოტანილი სისტემების გაუმჯობესებას. ქმნიან ახალს, ორიგინალურს. XVIII საუკუნის ბოლოს კი ინგლისში დამოუკიდებლად მუშაობენ უკვე სახელმწიფეჭელი ოსტატები: **მორტიმერი, გრიფინი, ნოკი, ლუი, ფორსაიტი** და მრავალი სხვა. მათ შორის გამოჩენული ადგილი უჭირავს **ჯოზეფ მენტონს**, რომელსაც ინგლისური სანადირო იარაღის წარმოების სკოლის ფუძემდებლად მიიჩნევენ, მართლაც, მენტონმა იმთავითვე განსაზღვრა სანადირო თოფის განვითარების მაგისტრალური ხაზი. ორიოდ სიტყვით შევვხებით ამ არაჩვეულებრივ პიროვნებას, რადგან მისი სახელის სხენების გარეშე შეუძლებელია ინგლისურ თოფზე სერიოზული საუბარი. იგი უდიდესი ნიჭით, ნერვითა და შრომისმოყვარეობით დაჯილდოებული კაცი იყო, გაზომდებოთ რაღაცას იგონებდა ან აუშვებოტებდა უკვე გამოგონილს. 1789 წელს (მანამდე თავის უფროს ძმას - ჯონის ეგვა შეგირდად) ლონდონში საკუთარი საქმე წამოიწყო. მენტონის სახელსონიდან გამოსული თოფები იმთავითვე იქცევდნენ ყურადღებას ახლებური არქიტექტონიკით, ელეგანტური ფორმებით, დახვეწილი პროპორციებით, ბალანსით, საიმედოობით და რაც მთავარია, ნასროლის მიზანში შეუდარებელი მიტანით. სწორედ მენტონისეული იარაღის ამ თვისებებმა განსაზღვრეს და დაამკვიდრეს ცნობილი ინგლისური სტილი.

მენტონი არა მარტო უდიდესი გამოგონებელი და ბრწყინვალე ოსტატია, არამედ ახალგაზრდა მეიარაღთა აღმზრდელი და მასწავლებელიც გახლდათ. ნათევამის ნათესაყოფად საქმისათა სამი დიდი ვვარის დასახელება: **ჯეიმს პერდე-ფრისი, ტომას ბოსი და ჩარლზ ლანკასტერი**.

პერდეს შორეული წინაპარი შოტლანდიიდან ლონდონში გადმოსახლებულა, მისი შვილი, ჯეიმსი მეიარაღე გახლდარა. ხოლო ამ უკანასკნელის შვილი, ისიც ჯეიმში, არის სწორედ მენტონის მონაფე და შემდეგში სახელგანთქმული პერდე-უფროსი.

1803 წელს მან მენტონთან მეკონდებედ დაიწყო მუშაობა. მიუხედავად „ვინრო სპეციალიზაციისა“, საფუძვლიანად შეისწავლა სანადირო თოფის წარმოების მთელი პროცესი და 1814 წელს უკვე საკუთარი წარმოება გახსნა ლონდონში, თუმცა იქამდე მეორე დიდ მეიარაღსთან, ანატ ფორსაიტთანაც იმუშავა მცირე ხნით.

1814 წლიდან იწყება პერდეს დამოუკიდებელი ფირმის ისტორია. მან მალევე მოიპოვა აღიარება და უკვე 20-იან წლებში, ლანკასტერის მიერ გახსნილ მაღაზიაში, საქმიად ძვირად ყიდდა თავის თოფებს. 1843 წელს მან საქმეში შეიყვანა თავისი შვილი ჯეიმს-პერდე-უაქროსი, რომელიც 1863 წელს, მამის სიკვდილის შემდეგ, სათავეში ჩაუდგა ფირმას, ხოლო 1877 წელს ვაჟიმძელები - ჯეიმსი და ათოლიც ჩააბა საქმეში. ამ დროიდან მოყოლებული, დღემდე ფირმას „ჯეიმს პერდე და შვილები“ ეწოდება.

პერდე-უმცროსის ხელში ფირმა თანდათან იკრებს ძალას და იხვეჭს სახელს. ამას ეხელს უწყობს მენტონისეული ტრადიციების ერთგულება, საქმის სიყვარული, ახლის ძიების ნიჭი და ინგლისელთათვის დებახასიათებელი შრომისმოყვარეობა და უსუსისმგებლობის გრძნობა. აქვე უნდა იქთვას, რომ წარმატების ერთგვარი პირობა საიარაღო ფირმებს შორის არსებული მძაფრი კონკურენციაც იყო. ამ დროს ლონდონში მუშაობამეგი ინგლისური სანადირო იარაღის წარმოების კორიფეები: **ჯონ რიგბი, ვესტლი - რიარდსი, უილიამ გრი-ნერი, ტომას ბოსი, ჩარლზ ლანკასტერი**, 1835 წელს დაარსებული „ჰარის ჰოლანდი“, რომელმაც ძალზე მოკლე დროში მოიპოვა აღიარება და მრავალი სხვა. ასეთ გარემოცვაში თავის გამოჩენა ჭეშმარიტად ნიჭიერ მეიარაღეს თუ შეეძლო.

დაარსების დღიდან 90-იანი წლების ბოლომდე პერდეს უფერადლებოდ არ დაუტოვებია არც ერთი მნიშვნელოვანი სიახლე. გამოკონებათა უმრავლესობის ავტორი ხომ თავადვე იყო.

ერთ-ერთი ასეთი გამოკონება, რომელმაც ძირფესვიანად შეცვალა ყველა სახის ორღულიანი გადასახსნელი თოფის კონსტრუქცია, არის ე.წ. **„პერდეს ჩარჩო-ჩამქტი“**. ჩარჩო ლულებს კალაპოტთან შემაერთებული და ჩამკეტი მექანიზმია. კონსტრუქციისა და საიმედოობის თვალსაზრისით იგი იმდენად სრულყოფილი სისტემაა, რომ ყოველგვარი მოდიფიკაციის გარეშე დღემდე ყველა სახის პირბოშტალურ და ზოგიერთ ვერტიკალურღულებიან თოფებზეც კეთდებ.

მეორე, არანაკლებ მნიშვნელოვანი გამოგონებაა კალაპოტის გვერდით დავებზე აწყობილი **სასხლეტ-დამკეტი** მექანიზმი. არსებობს ასეთი მექანიზმის რამდენიმე ნაირსახეობა, მაგრამ მათ შორის ყველაზე

სრულყოფილად ორი, ჰოლანდისა და პერდესის თიფლება. 1880 წელს პერდეს ფირმის მოსამსახურემ, ფრედერიკ ბიზლიმ, შექმნა სასხლეტ-დამკემის ახალი ტიპი. პერდემ სწორად შეაფასა სიახლე და დაუყოვნებლივ შეიძინა იგი. ხოლო ერთი წლის შემდეგ დაიწყო ამ მექანიზმიანი თოფების გამოშვება. აღნიშნულს ყველა დანარჩენისაგან ერთი თავისებურება განასხვავებს: ცნობილია, რომ თოფის ფეხზე შეყენება, ანუ ჩახმახისა და ზამბარების დაჭიმვა ლულების გადახსნის დროს ხდება. პერდეს სასხლეტ-დამცემში ეს პროცესი ორად არის გაყოფილი. თოფის გადახსნისას ფეხზე დგება მხოლოდ ჩახმახები, ხოლო მათი მოქმედებაში მომყვანი V-სებური ზამბარები (მშვილდები) კი თოფის ჩაკეტვისას იჭიმება. თოფის გაუსროლელად, ხელმეორედ გადახსნის შემთხვევაში ეს ზამბარები ისევ ეშვებიან. ამგვარ გაყოფას დიდი მნიშვნელობა აქვს მექანიზმის გამძლეობისათვის. ასზე მეტი წლის თოფებიც კი, რომელთა ლულები გაუმდებელი ექსპლოატაციის გამო გამოსულია მწყობრიდან (150-200 ათასი გასროლის შემდეგ), სასხლეტ-დამცემს იდეალურ მდგომარეობაში ინარჩუნებენ. ამგვარა მექანიზმმა ასე ხანგრძლივად და შეუფერხებლად რომ იმუშაოს, ყველა დეტალი დიდი სიზუსტით უნდა იყოს გამოზომილი. მისი დამზადება და განყობა ურთულესი პროცესია და უშაღვეს ოსტატობას მოითხოვს. ამიტომ სხვა ფირმები მას მხოლოდ ერთეულ, ყველაზე პრესტიჟულ მოდელეზე იმეორებენ. სასხლეტ-საკეტის ერთ-ერთ დეტალზე დამამზადებელი ოსტატის ინიციალეებია ამოტვიფრული. რემონტის საჭიროების შემთხვევაში მექანიზმი კვლავ ამ ოსტატს უნდა დაუბრუნდეს. მაგრამ ჯერ არ ყოფილა შემთხვევა, რომ პერდეს სასხლეტ-დამცეში მისი დამამზადებელი ოსტატის სიცოცხლეშივე გამაძარცოვოს შესაკეთებელი. შემკვეთის სურველი თუა, მექანიზმს კოროზიისაგან დასაცავად ოქროს თხელი ფენითაც ფარავნ ხოლმე.

პერდეს თოფის ლულებში, ისევე როგორც ყველა ძვირადღირებული ინგლისური თოფისა, 1865 წლიდან მოყოლებული, მხოლოდ ჯოზეფ ვიტკორლის, იმ დროისათვის საუკეთესო საღლე ფოლადისგან მზადდებოდა. მოეხსენებათ, ლულა თოფის უმთავრესი დეტალია, მის დამზადებას მხოლოდ მაღალი კლასის სპეციალისტებს ანდობდნენ. საქვეყნოდ ცნობილი ინგლისელი მეთოფეების ჩარლზ ლანკასტერისა და უილიამ ეელინგტონ გირინგის „ვინრო სპეციალიზმა“ მღულეობა იყო. მათ ნახელავზე ლღვენებს ყვებიან. მაგრამ იყო კიდევ ერთი გამოჩენული ოსტატიც, **ჯონ კოლბი**, რომელსაც საკუთარი საიარაღო ფირმა არასოდეს ჰქონია. იგი მუდამ სხვათა დაკვეთებს ასრულებდა. მიუხედავად ამისა, იარაღთცოდნეები კოლბს გამოჩენილი კორიფეების გვერდით მოიხსენიებენ. კოლბი პერდესთვისაც ამზადებდა ლულებს და ისინი ხელოვნების ნიმუშებადა მიჩნეული.

საინტერესოა ლულის დამზადების პროცესი. მეღლე ოსტატს წინასწარ გაბურღული საღლე მღიი გადაეცემა და იგი უშრიმთიულებს ინსტრუმენტებით იწყებს ყალიბისათვის საჭირო პარამეტრებამდე დყვანას. ეს ძალზე შრომატევადი სამუშაოა და მის გასრულებას რამდენიმე კვირა სჭირდება. ოსტატი ლულებს სისწორება და სიზუსტეს მხოლოდ თვალთა და საცდელი სროლებით ამოწმებს. ამის შემდეგ ხდება მათი მენყილება. საჭირო სიზუსტის მისაღწევად ლულებს ზოგჯერ რამდენჯერმე ჰლიან და ხელახლა აწყვილევენ. ლულის პროფილი ეტალონთან შედარებით 0,0254 მმ სიზუსტით მზადდება.

პერდეს თოფს წასროლი საფანტის ფენომენალური მიტნა აქვს, მიტანის სიმორე, გაჭრის ძალა და საფანტის გაშლის სითანაბრე - ყველა ამ მახასიათებელი მეჭობნი არ მოეძებნება.

მასოვს, ერთხელ, დილის ნადირობის შემდეგ ყველამ ერთად მოვიყარეთ თავი და როგორც მონადირეთა წრეშია მიღებული, ჩვენ-ჩვენი თოფების ქება დავიწვეთ. ერთი ჭარმაგი მონადირეც გვერია, რომელსაც სწორედ ძველი, საქმიად პუნდაკარგული პერდე ჰქონდა. იგი რუმად იჯდა და სჯა-პაასში არ ერეოდა. როცა მასაც ვთხოვეთ, ეთქვა თავის თოფზე რამე, უსიტყვო ღიმილით აიღო დაცული ღვინის ბოთლი, ერთ ბრტყელ ქვაზე დადო და 35 მეტრიდან შეიღო ნომერი საფანტეც ესროლა. როდესაც ქვასთან მივედი, ზედ დაყრილი შუშის ფეჭილი დავინახე. ბოთლისაგან მხოლოდ წამტყერული ყელიდა დარჩენილიყო.

პერდეს კონდახი, ყველა პრესტიჟული ფირმის მსგავსად, საგანგებოდ მერჩურული კაკლის მასალისაგან კეთდებ, რომელიც აუცილებლად სამხრეთ საფრანგეთიდან ან თურქეთიდან შემოაქეთ. ქე ქვიან ნიდავზე უნდა იზრდებოდეს და მისი ასაკი არანაკლებ 50 წელი უნდა იყოს. საქონდახე მხოლოდ ძირიდან 2-2,5 მეტრის სიმაღლეზე გადახერხილი წაწილი იმზარება. მას, განსაკუთრებული რეჟიმის დაცვით, 20-25 წლის განმავლობაში ინახავენ და მხოლოდ შემდეგ აზზადებენ კონდახს. დამკვეთის მოთხოვნით ნებისმიერი ფირმის კონდახის დამზადებაა შესაძლებელი, მაგრამ კლასიკური, ტრადიციული ინგლისური კონდახი თოფს განსაკუთრებულ ელეგანტრობასა და პესს ანიჭებს. ლულები ისვრება და კონდახი ახვედრებს. ამ მენტეზის ნისდარინდელი გამონათევამის უტყუარობა თითქმის ორასწლიანი

პრაქტიკით დასტურდება. პერდეც ყველა კონდახს დამკვეთის ანატომური ინდივიდუალობის გათვალისწინებით ამზადებს და მხოლოდ პრაქტიკული შემონმების შემდეგ ამავრებს თოფზე.

დედოფალ ვიტქორიას ეპოქამ, რომელსაც ინგლისური თოფის ჩამოყალიბებისა და განვითარების ძირითადი პერიოდი ემთხვევა, ხელოვნების ცალკეული დარგების აღმავლობაც გამოიწვია. შექმნა დეკორატიულ-გაფორმებითი ხელოვნების ახალი სტიმ, რომელსაც ვიტქორიანული სტილი ეწოდება. სანადირო თოფის დეკორატიული გაფორმებაც სწორედ აქედან იღებს სათავეს. პერდემ თავიდანვე უარი თქვა ერთი შეხედვით თვალმისაცემი, მეყიროა ეფექტებზე, რაც ასე დამახასიათებელია იმდროინდელი ევროპული იარაღის დეკორისათვის და შექმნა ლითონზე გრავირების განსაკუთრებული სტილი, რაც დღეს **პერდეს სტილი** სახელითაა ცნობილი. იგი ერთი შეხედვით იცნობა და მეუძღვებელია, სხვა რომელიმე სტილის დეკორში აგერიოთ. პერდეს გრავირება წარმოადგენს წვრილი არაბესკების ფონზე გამოსახულ ვარდების თაიგულებს. დახვეწილ კომპოზიციურ წყობას, სიატფიფს, დეტალების ჰარმონიულ შეხამებას გრავირირის მაღალმხატვრული გემოვნება და ფილოგრამული ოსტატობა აგვირგვინებს. მთელი დეკორი ორგანულად ერწყმის თოფის საერთო სტილს და არც ერთი მტრითი არ არღვევს მთლიანობის აღქმას.

ახალმა დრომ ახალი შეხედულებები მოიტანა. შეიცვალა გემოვნებაც. ოსტატი იძულებული ხდება დამკვეთის სურვილს გაუწიოს ანგარიში. თოფის დეკორატიულ გაფორმებაში ფართოდ მოიკიდა ფეხი გრავირების იტალიურმა სტილმა „ბუენლინო“. პერდეს, ბუნებრივია, ცდილობს არ ჩამორჩეს დროს, მის „პალიტრაზე“ გაჩნდა ახალი „ფერი“ - იტალიური გრავირების აღნიშნული სტილი.

1856 წელს პერდე-უმცროსმა შექმნა სანადირო ხრახნილულობიანი თოფის ახალი ტიპი - ორღულიანი ჰამხანა, ანუ მტაცური და მას ინგლისის რკინიგზაზე ახლახან გამოსული მძლავრი ლომოკატების მსგავსად **ექსპრესი** უწოდა. ამით მან სანადირო იარაღის წარმოებაში ახალ ეპოქას დაუდო სათავე. ეს თოერ ევროპისა და აფრიკის მსხვილ ნადირზე სროლისათვის იყო განკუთვნილი. პირველი ექსპრესი გარეწახამახიანი გახლდათ და ბოლიანი დენითი ისროდა. შემდეგ, უბოლო დენიის დამუღებასთან ერთად, ამ თოფების ნიტრაცეპრესები ეწოდებოთ. ამასთან, ფირმა მაუზერ-98 სისტემის, სხვადასხვა ყალიბის სანადირო კარაბინებსაც ამზადებს.

XX საუკუნის 10-იან წლებში ინგლისში დაიწყეს ვერტიკალურ ლულებიანი თოფების (ბოკფლინტის) დამზადება. პროექტზე მრავალი ფირმა მუშაობდა, მაგრამ პერდე თვლიდა, რომ ჯერ ვერავინ შექმნა ისეთი სისტემა, რომელიც მის სტილს მისადაგებოდა. ამ საქმეზე ყველაზე დიდ წარმატებას **თომას ბოსისა და ჯეიმს უულარდის** ფირმებმა მიაღწიეს. პერდეს მიზეზთა გამო არ შეეძლო მათი პატენტით სარგებლობა. პირველი ბოკფლინტი პერდემ 1923 წელს **დევიდსონ გრი-ნის** პროექტით დაამზადა, მაგრამ იგი ძალზე მძიმე (3,75 კგ) და მოუხემავე გამოვიდა. 1939 წელს ფირმა შეწყვიტა მისი გამოშვება. ამ დროისათვის მხოლოდ 27 ეგზემპლარი იყო დამზადებული.

1949 წელს პერდემ ვუდვარის წარმოება შეიძინა და მისი ბოკფლინტები ჩაუშვა წარმოებაში. ამ თოფს ფირმა დღესაც ამზადებს. პერდეს შედეგრებს შორის უნდა

აღინიშნოს **ტყუპი**, ანუ თანმიმდევრული ნომრებით აღნიშნული ორი თოფი. ასეთი იარაღი ყოველთვის განსაკუთრებული გულმოდგინებით კეთდებოდა. ეს ტრადიცია მორეულ წარსულში, ზუმბიანი თოფების ეპოქაში იღებს სათავეს. მას ხოზობზე და გნოლზე მორეკვით ნადირობისას ჩაყარა საფუძველი. ზუმბიანი თოფის ხელმეორედ დატენვას გარკვეული დრო სჭირდებოდა, ამიტომ მონადირეს თან ახლდა მსახური, რომელიც სროლის შემდეგ ახალგატენილ მეორე თოფს აწვდიდა ხოლმე. ასეთი „ტყუპისცალები“ ერთმანეთისგან არაფრით განსხვავდებიან, სხვაგვარად მეუძღვებოთ იქნებოდა მიზანში ზუსტად სროლა. ერთადერთი სხვაობა შესაძლოა ნონაში იყოს და ისიც 8-10 გრამს არ აღემატება.

1926 წელს პერდემ ინდოეთის ვიცე-მეფის, ლორდ რიჩინის დაკვეთით ტყუპი თოფი დაამზადა. ნადირობისას ერთ-ერთი თოფს კონდახი დაუშვებოდა. ფირმა მონოდების სიმაღლეზე აღმოჩნდა. დაზიანებული კონდახი ახლით შეცვალა და განსხვავებამ ნონაში მხოლოდ 28 გრამი შეადგინა. ეს შემთხვევა იმის დასტურია, თუ რა ოსტატობის მქმედია ფირმა.

როგორც ვნახეთ, პერდე სულ რამდენიმე მოდელს ამზადებს. ყველა ისინი უშაღვეს კატეგორიას - სუპერკლასის განკუთუნებშიან და ერთი საერთო დამტით აღინიშნებიან: **„MADE OF BEST“**.

განსაკუთრებული სახელი და დიდება პერდეს მაინც კლასიკურმა, პირბოშტალურღულებიანმა მოდელმა მოუტანა. სწორედ ამ თოფის გამო ირადებენ მას მსოფლიო სანადირო იარაღის უფვირგვინო მეფეს.

ისევე როგორც 100 წლის წინათ, პერდეს საწარმო დღესაც კუსტარულ სახელოსნოდ რჩება. თოფის ყველა დეტალი მხოლოდ ხელით, პრემიიტული დაზგებისა და ხელსაწყოების გამოყენებით მზადდება. ხელითვე ხდება მათი საჭირო პარამეტრებამდე მიყვანა, ხოლო დეტალების ერთმანეთთან 100%-იანი მორგება ჭყარბლის საშუალებით მოწმდება

ომბუდსმენს შეგიძლიათ დაუკავშირდეთ მუშათობით. ტელ.: 20 24 24 ან ნებისმიერ დროს ელ–ფოსტით: nadaria@24hours.ge

ნოდარ ლადარიი

ამ ბოლო თვეების განმავლობაში ერთ საგულისხმო გარემოებას დავაკვირდი. მეგობრებთან საუბრისას — ჩემი მეგობრები კი, ძირითადად, ებრეთ წოდებულ დემოკრატიულ ძალებს მიეკუთვნებიან — ბუნებრივია, პოლიტიკური თემაც წამოიჭრება ხოლმე. ჰოდა, როცა ჩვენი პოლიტიკური და საზოგადოებრივი ცხოვრების რომელიმე ცალკეულ უკუღმართობას შეეხება სიტყვა, სულ უფრო ხშირად ისმის ერთი და იგივე ფრაზა: “არჩევნებამდე არაფერი გამოვა”...

რამდენიმე წლის წინათ **გიგი თევზაძე** დაწერა, რომ ქართველები ოთხ წელიწადში ერთხელ, არჩევნებისას ემსგავსებიან საზოგადოებას. როგორც ეტყობა, ეს არჩევნები გამონაკლისი იქნება: მოვლენათა მიმდინარეობა ერთ მოსკოვურ ინტელიგენტურ გამონათქვამს მაგონებს: “**мразам крепчает**”. მარაზმის სიმეტომებს ქვემოთ შევცხებით, მანამდე კი ერთი გადახვევა მინდა გავაკეთო, რომელიც, როგორც მგონია, ჩვენში გამოვლენილი ერთ-ერთი წინასაარჩევნო სტრატეგიის ბუნებაში გაგვარკვევს.

საყოველთაოდ ცნობილია, რომ “პორტი ნომერი ერთი”, ანუ აშშ პრეზიდენტის თვითმფრინავი აღჭურვილია დაცვის უნიკალური საშუალებებით. მაგალითად, საბრძოლო რაკეტისგან თავის დასაღწევად შემდეგი მეთოდი გამოიყენება. როგორც კი რადარი თვითმფრინავისკენ გამოშვებულ რაკეტას შენიშნავს, იმნამსვე გამოტყორცნის პაერში მცირე ზომის ცრუ სამიზნეების დიდ რაოდენობას. ამ დროს რაკეტის დასა-მიზნებელი მოწყობილობა იბნევა, რაკეტა ცრუ სამიზნეზე ფეთქდება და “პორტი ნომერი ერთი” უვნებლად განაგრძობს ფრენას. სწორედ რომ მსგავსი სურათი აღნიშნება ჩვენი ეროვნული წინასაარჩევნო მარაზმის განვითარებაში. თითქოსდა ყველაფერი კეთდება, რომ საქართველოში რაც შეიძლება სუსტი იყოს პოლიტიკური სექტორის პოლარიზაცია: ჩვენი სახელისუფლებო ბლოკის “პორტი ნომერი ერთი” პოლიტიკურ ატმოსფეროში პანანინა ცრუ სამიზნეებს უშვებს...

არა, შეიძლება, თვითონ არც უშვებს, მაგრამ ყოველი ასეთი უქმი სამიზნის გამოჩენა ხელს უწყობს მოსახლეობის არჩევანის დეზორიენტაციას და ბუნებრივად ესმარება ძალაუფლების მოპოვებაში მათ, ვინც ძალაუფლებას უკვე ფლობს. მართლდება ჩვენი პრეზიდენტის “მეგობრის”, **ჯულიო ანდრეოტის** ცნობილი გამონათქვამი: “**ძალაუფლება მას აზიანებს, ვისაც ის არ გააჩნია**”.

აი, მაგალითად, ერთ-ერთი ცრუ სამიზნე ამომრჩევლისთვის: 7 მაისი, **ბელა მახარაძე**, “*ჩვენს ქვეყანას მე ვეღა გადარჩენს*”. წინადათი ჯერ მთავარმართველის, მერე კი პირველია და მომწველთა ყოფილ სახალხოში “საქართველოს მონარქისტულ მოძრაობა — სამეფო გვირგვინის” დამფუძნებელი ყრილობა გაიმართა. “არგუშუმის გზა” უკვე გვაქვს და მედიის ყურადღების ცენტრშია გაქრობა მოასწრო, ახლა კიდევ “სამეფო გვირგვინი” დემატა. ამან ერთი რამ გამახსენა: ბუნეოს-აირეს-

ში გამოდის რუსული ემიგრანტული გაზეთი “ნაშა როდინა”, რომელსაც სათაურის ქვეშ ასეთი დევიზი აწერია: “მრავალპარტიული მონობის შემდეგ რუსეთს მხოლოდ მეფე გადარჩენს”. გაზეთის ძირითადი ფართობი გადამდგარი პორუჩიკებისა და შტაბს-კაპიტნების, ამ ბოლო დროს კი, გასაგები მიზეზების გამო, მათი შვილებისა და შვილიშვილების გარდაცვალების უწყებებს უჭირავს. მიდიან წარჩინებულნი და ემატებიან წინაპართა საფლავებს — მათი სოციალური ვალიდურობის ერთადერთ ბანკს.

აი ქართველები კი თურმე ოპტიმისტურად უყურებენ საქართველოს მონარქისტულ მომავალს: “**ყრილობაზე მონვეული იყო თბილისის ნოტარიუსი, რათა ყველაფერი კანონ-**

ის ფარგლებში დარეგისტრირებულიყო”. ჩვენი ადგილობრივი “გუმინდელნი” (მაღვა დადიანს პიესა ჰკონდა ასეთი, თვითონაც თავადური გვარის წარმომადგენელი იყო) ერთობ სერიოზულად არიან განწყობილნი. აი, რას გვეუბნება თავდა-უზნაურთა საკრებულოს თავმჯდომარე ია ბაგრატიონი: “**ვარსებობდით, ვარსებობთ და ვიარსებებთ! ჩვენ მზად ვართ, ავაშენოთ მონარქისტული საქართველო ნიკოფსიიდან დარუბანდამდე**”. დიას, კი არ “გესურს”, კი არ “ვოცენებოთ”, არამედ “მზად ვართ” — არც მეტი, არც ნაკლები! თანაც “ნიკოფსიიდან დარუბანდამდე” — რამდენადაც მახსოვს, გაპარჯვების ეფიგორიაში მყოფ ბუშსაც არ უთქვამს, ლაგაში, ურუქი და ბაზილიონი გავათავისუფლდ და შუმერებში დემოკრატია შევიტანეო. ყოველ შემთხვევაში, თუ ჩვენს ცისფერისხილიანებს სიმფეროპოლიდან დერბენტამდე სურთ საქართველოს სახელმწიფო საზღვრების გაფართოება, ბარემ ისიც თქვან, რომ პოლიტიკურ პროგრამაში თურქეთის ტერიტორიაზე მდებარე ძირძველი ქართული მიწების დაბრუნებაც უწრიათ.

ბუშსა და სხვა მის კოლეგებს რაც შეეხება, ჩვენი არისტოკრატები მათ ნამდვილად არ სწყალობენ: “**ნუთუ ყოველ ოოს წელიწადში შეიძლება დედისა და მამის არჩევა?!**”. ნუთუ იმდენად ვერ გავიზარდეთ, რომ დედისა და მამის გარეშე ვერ დაფიქვართ? ნუთუ ჩვენს თავდაზნაურობას ჰგონია, რომ ედუარდ შვეარდნაძე ერის მამად უნდა მიგვარჩნდეს? ნუთუ შეიძლება რაიმე ვადლოთ ადამიანებს, რომლებსაც ამგვარი მიახლოებითი წარმოდგენა აქვთ ქვეყნის პოლიტიკურ მოწყობაზე?

მაგრამ გულთან ახლოს ნუ მივიტანთ ამ ყველაფერს — უბრალოდ, ჩვენს საზოგადოებრივ სინამდვილეში კიდევ ერთი ალუმინის ბურთიღა, ცრუ სამიზნე გაჩნდა. ოღონდ ამით არ დამთავრებულა ისტორია — მეორე დღეს “24 საათის” ფურცლებზე შემდეგი პუბლიკაცია ვიხილეთ: **სოფო კინიტრაძე**, *აფხაზეთში დაბრუნება ქართული ჯარისა და ფულის გარეშე*. საზოგადოებრივმა მოძრაობამ “საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენისათვის” დარსებებიდან მეორე წლისთავი იზეიმა. ახლა კი ვნახოთ ამ საზოგადოებრივ მოძრაობასთან დაკავშირებული წერილობითი და ზეპირი ტექსტები. წერილობითი ტექსტი მოძრაობაში გამართიანებული ფიცია:

ფიციაჲ, გავითავისო ერისა და ქვეყნის ტკიოლი, ყველაფერი გააკეთო საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენისათვის, ვიცხოვრო და ვიმოქმედო ისე, როგორც ღირსეულ მამულებშილ შეეფერება, საკუთარი სიცოცხლედ კი შევეწრო საქართველოს მიწა-წყლის მთლიანობას, ერის ღირსებასა და კეთილდღეობას.

მაგრამ სინამდვილის მოთხოვნებთან შეხებისას “მთლიანისტების” პათოსი ოდნავ გრილდება. მაგალითად, მოძრაობის გენერალური მიზანია, **გია ჩიქოვანი** ალაღად აღიარებს: “**ამ ორი წლის მანძილზე ზევრი არაფერი გაგვიკეთებია, აგრამ კონსტიტუციური უფლებებით ცდილობდით ხელისუფლებაზე ზეგავლენის მოხდენას**”. საინტერესოა,

რომ კონსტიტუციას ჩვენში მაშინ იფარებენ ხოლმე, როცა უმოქმედობის გამართლება სურთ: საქართველოში გამოთქმით “კანონის ფარგლებში”, ჩვეულებრივ, იმას აღნიშნავენ, რომ მოქმედების ფარგლები ძალიან ვიწროა, თითქმის არარსებული. “კანონის ფარგლებში ვმოქმედებ” დღეს იგივეა, რაც ოდესღაც “ხელფასზე ვცხოვრობ” იყო (დღეს ეს უკანასკნელი იმით შეიცვალა, რომ აბსურდად იქცა).

მაინც რას წარმოადგენს ეს მოძრაობა “საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის”? რისი იმედი აქვს? ამ საკითხზე განმარტებას **თამაზ ნადარეიშვილი** იძლევა: “**აფხაზეთში ძალისმიერი მეთოდებით დასაბრუნებლად არ არის საჭირო ქართული ჯარი, არც ქართული ეკ-**

რო ჩინოვნიკსაც აცხოვრებს. ბეგარის გათვალისწინებული გაზრდა, რა თქმა უნდა 16 მილიონამდე ვერ აიყვანს ამოღებულ თანხას, სამაგიეროდ, ჩინოვნიკებს სამჯერ მეტი სახრავი გაუზნდებათ. განვევის კრიტერიუმის გამკაცრებაც მხოლოდ მათ მოუტანს სარგებელს — ვინმემ დათვალა, წვევამდელთა რა ნაწილს ჰყავს ორი შვილი? სამაგიეროდ, ვისაც ცოლი ან ცოლი და ერთი შვილი ჰყავს ნემსის ყუნწში გაძვრება ქრთამის გადასახდელად.

ერთი სიტყვით, კორუფციის ხელშემწყობი ამგვარი კანონპროექტით მხოლოდ ის მივიღეთ, რომ საქართველოში პრაქტიკულად დამტკიცდა პლატონის სოციალური აზროვნების გაკოტრება. პლატონი ამბობდა, იდეალური სახელმწიფო ფილო-

ტი — *ვინმეს (ან რაიმეს) უმართებულოდ მხარის დამჭერია. მაგრამ, ბატონო რედაქტორო, განა უმართებულოა საკუთარი მშობლის დაცვა ან თბილისის უნივერსიტეტის ნამდვილად ღირსეული რექტორის დაცვა? ბატონო რ. მეტრეველი რომ ყველას უყვარს, ეს კარგად გამოჩნდა 21 აპრილს ჩატარებულ არჩევნებზე, როცა მას უნივერსიტეტის დიდი საბჭოს 188 წევრმა დაუჭირა მხარი (და მხოლოდ ერთი! იყო წინააღმდეგი). მე პოლიტიკოსი არასოდეს ვყოფილვარ, ჩემი ყველა წიგნი, სამეცნიერო ნაშრომი თუ სტატია ქართული ენციკლოპედიისათვის — ცხოველებს ეხება, ამას კი სოციალიზმთან არავითარი საერთო არა აქვს. როგორც ჩანს ლადარიას მე ვიღაც ვოჭიყელეპაიშვილი ვეკონე...*

ქუცი, ქუცი, ფინიაჲ! ნეტა ვინ გიგდებს ლუკმას, ვინ გაფინანსებს, შე საწყალობელო? ღმერთმა შენც შეგარცხენის და ისიც... მინდოდა დამეწყევლე, მაგრამ ეხლა ხომ

სოფოსებმა უნდა მართონო. ჩვენში პარლამენტის თავდაცვისა და უშიშროების კომიტეტის თავმჯდომარე, **ირაკლი ბათიაშვილი** და თავდაცვის მინისტრი, **დავით თევზაძე** განათლებით ფილოსოფოსები არიან. უშველა ამან საქმეს?

საერთოდ, უდიერად ეყრობიან ჩვენში ანტიკური ხანის ფილოსოფოსებს. ერთი მეტად საოცარი რამ წავიკითხე **მერაბ მეტრეველის** პუბლიკაციაში “*კმარას” შარაძისეული ინტერპრეტაცია* (7 მაის): შარაძეს თურმე “**მონმედ ბერძენი მათემატიკოსი თალესი მოჰყავს: “ყველას კარგად მოგესხენებთ თალესის დოქტრინის ერთი მუხლი, სიდაც წერია: თუ გინდათ, რომ ქვეყანა დააჩოქოთ, პირველ რიგში, ნიშანში ამოიღეთ ის ადამიანი, რომელსაც ხალხი უსმენს**”. ერთი პირობა, დიოგენე ლაერტელის წიგნს ვეცი, მაგრამ ამ დროს სოზარ სუბელიანის ზარმა მომისწრო და ყველაფერი ადგილზე დდგა. თურმე საუბარი აშშ დაზვერვის ომისშემდგომ შეფხვ, **ალექ დლეუშვა** და არა მგლო ბერძენ ფილოსოფოსზე, **თალეს მილეთელზე**. რა აზრისაც არ უნდა ვიყო გუარამ შარაძის მიერ გამოთქმულ აზრებზე, მაინც არა მგონია, ასეთი რამ შემოლდეს. თუმცა, ჩვენს კურთხეულ მამულში ყველაფერი მოსალოდნელია და აქ ნამდვილად თალეს მილეთელის აზრს დავიმონმებ: “ყველაზე ბრძენი დროა, რადგანაც ყოველივეს ცხადყოფს”.

მარაძეს მიაჩნია, რომ სწორედ ისაა ადამიანი, რომელსაც ხალხი უსმენს. ნეტარ არიან მორწმუნენი — პოლიტიკური შოუმენის სწორედ ეს თავდაჯერებულობა და კიდევ ერთი რამ მაძლევს “კმარას” ჩემთვის ინტერპრეტაციის გადმოცემის საბაბს. ეს ერთი რამ კი “24 საათში” მთავარი რედაქტორის სახელზე მოსული წერილია.

წერილის ავტორი დაჟინებით ითხოვდა მის გამოქვეყნებას. გაზეთის ხელმძღვანელობა უარზე იყო, მაგრამ მე მაინც დავარწმუნე და ახლა ჩემს სტატიაში სრულად ვათავსებ ამ წერილს, რომელიც, როგორც ვფიქრობ, თავისებურ შედევრს წარმოადგენს. ყურადღებით წაიკითხეთ ეს ტექსტი, წაიკითხეთ ორჯერ. ნუ დაგეზარებათ, ნუ ენდობით საკუთარ განათლებას და თუნდაც საქართველოს საბჭოთა ენციკლოპედიის მეშვეობით გადამაიმწმეთ, რას ნიშნავს სიტყვა “აპოლოგენი”, ჩაუფიქრდით, ვის უწოდებს წერილის ავტორი “ჩვეწ”. ერთი სიტყვით, ნუ დაგეანებათ და დაუთმეთ თქვენი ცხოვრების რამდენიმე წუთი ჩვენი ეპოქის ამ უტყუარ ძეგლს:

გაზეთ “24 საათის” მთავარ რედაქტორს **ლრმად პატივეცემულ ბატონო რედაქტორო!** მე მგონია, რომ თქვენს გაზეთში 18 აპრილს გამოქვეყნებულ *წერილში ყველაფერს ამომწურავი განმარტება მიეცა, მაგრამ თბილისში დაბრუნებულს (მე ბათუმის უნივერსიტეტშია ეკითხულობ ლექციებს) თქვენი გაზეთის ფურცლებზე დამიხდა “არამკითხე მოამბე” ბოროტი ფინიას წკაქეკავი... მე არ ვიციბო წ. ლდარიას (და არ მინდა ვიცნობდე), მან აპოლოგეტი მიწოდა. აპოლოგე-*

ჩვენთვის, კაცობრიობისათვის თავგანწირული ქრისტეს დიდებული აღდგომის დღეებია და წყევლა არ შეიძლება!

ქრისტე აღდგა! გიხაროდენ... თქვენ გაზეთს კი უღწურფელად ვურჩევ შეიცვალოს დამოკიდებულება ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მიმართ: უნივერსიტეტი მრავალგზის კურთხეულია საქართველოს ყველა კათოლიკოსის და ამ ბოლო ხანს ილია II-ის მიერაც. მისი აშენებისათვის იწყოდა წმინდანად შერაცხული ილია ჭავჭავაძე, მის ეკლესიში მოღვაწეობდა მეორე წმინდანად შერაცხული — ექვთიმე თაყაიშვილი. პირი იბრუნეთ ჩვენკენ: ეს თქვენთვისაც და საქართველოსთვისაც უკეთესი იქნება!

პატივითცემით — რევაზ ჟორდანია

წაიკითხეთ? ახლა კი ის მითხარით, ამის შემდეგ თუ გჭირდებათ იმის განმარტება, რას ეუბნებიან “კმარას” ჩვენი ახალგაზრდები?

კმარა! — ეუბნება ცოცხალი მკვდარს, აყვავებული — დამჭენარს, გაზაფხული — ზამთარს, ცოდნის ნყურეული — უმეცართა ურთიერთგანდიდებას, გულწრფელობა — ორპირობას, შემძლეათ კონკურენცია — ცვედნათა სოლიდარობას...

ხომ ხედავთ როგორაა თავმოყრილი ამ არცთუ ვრცელ ტექსტში რისხვა და ღიქნა, წყევლა და კურთხევა, მწარე ბოლბა და დაშკრული მონივნება, მამხილებელი პათოსი და სხვის ზურგს უკან ამოფარების სურვილი, მტრის გათელვისკენ სწრაფვა და ლამის საკაცობრიო ლმობიერება. თავისთავად ბუნებრივ და ალალულკე გასაგებ ადამიანურ გრძნობათა ამ შინაგანად წინააღმდეგობრივ დომალში ყოველი წვერი მეორეს უპირისპირდება და აბათილებს. ჯამში ნული გვრჩება...

სწორედ ამბიციებითა და ზოგჯერ ძალაუფლებით აღჭურვილი ნულების პარპაშს ვუეუბნებით: კმარა!

ბიძინა ბაყაშვილის სკატი

ქარის ბიჭები

შოუ-ბიზნესში იმიჯს ძლიან დიდი, ხანდახან გადამწყვეტი მნიშვნელობაც კი აქვს. შემსრულებლის არტისტული სახე ხშირად იმდენად მთაბეჭდავია, რომ მაყურებელს უყალიბდება მცდარი აზრი მის პროონულ თვისებებზე. „როლივგტო-უნზის“ მიკ ჯეგერს უკვე 40 წელია ზულიანის სახელი აქვს მიკერებული, თუმცა ამ იარღიის უკან მალალი საზოგადოების წევრი და 60 წელს მიღწეული ეროდი-რებული ადამიანი დგას. ანდა თანამედროვე სოულის ამერიკული ჯგუფი **Backstreet Boys** და მათი უხვირო ქართული ვერსია „ქუჩის ბიჭები“ აილეთ, რომ-ლებსაც წამდვილ ქუჩასთან უფრო ნაკლები აქეთ საერთო, ვიდრე საქართველოს პარლამენტის ზოგიერთ წევრს.

ხელისუფლების და პარლამენტარების წყალობით, კლასიკური თეატრალური ტრადიციებით განთქმული საქართველო დღეს აბსურდის თეატრის მგომარეო-ბაშია. თბილისში თეატრალური ბუშია, რაც მაინცდამაინც იმას არ ნიშნავს, რომ ამ მხრივ ყველაფერი როგ ზეა - უბრალოდ, ბევრი თეატრი გვაქვს და სპექტაკლებს მწახველი არ აკლია. თუმცა, მეორეს მხრივ, არც პესიმიზმის საფუძველი გვაქვს. ადრე, როცა თბილისში, ფაქტობრივად, მხოლოდ ორი - „რუსთაველის“ და „მარ-ჯანიშვილის“ თეატრი მუშაობდა, სპექტაკლებზე დასწრების მაჩვენებელი ძალი-ან მალალი იყო. საოცარი ის არის, რომ დღეს თბილისში ორმოცამდე თეატრია და სპექტაკლები თითქმის ყველგან აწმლავებით მიმდინარეობს. განსაკუთრებით აღსანიშნავია ქალაქის ცენტრიდან საკმაოდ დაშორებული „ახმეტელის“ თეატრი, რომლის სპექტაკლი „მეორედ მოსეა ანუ ეიზიტი“ (რეჟისორი დავით ანდლულა-ძე), ქვეყნის ყველაზე პრესტიჟულ, რუსთაველის პრემიაზეა წარდგენილი.

„ცენტრალური“ თეატრებიდან ლუმა თაბუკაშვილის მიესით „თოვლივით თე-თრი თოვლი“ (რეჟისორი ანდრო ენუქიძე) გასულ კვირაში პრემიერა ჰქონდა „მა-რჯანიშვილს“. ასევე თბილისური პრემიერები ჰქონდათ ფესტივალ „საჩუქარის“ ფარგლებში ჩამოსულ უცხოელ გასტროლიორებს: რუსეთიდან, იტალიიდან და საბერძნეთიდან. რაც შეეხებთ წვენს გასტროლიორებს (მხედველობაში მაქვს ციქურთმეულების კომპანიად ცნობილი, ვაშნგტონში დაფუძნებული „სინეთიკ თეატრი“), იქ ყველაფერი როგ ზეა: დასმა სამი, თითქმის „ოსკარის“ დონის, თეატ-რალური ჯოდლო მოიოფა. ამასთან დაკავშირებით მინდა მცირე, მაგრამ მაინც შენიშვნა გავაკეთო: ქართულ მასმედიაში პაატა ციქურთმიელის გვარი სულ სხვა-დასხვა ტრანსკრიფციით მოიხსენიება. ვთხოვთ გაითვალისწინოთ, რომ ეს გვარი გამოითქმება ისე, როგორც ეს მოიხსენიება გაზეთ „24 საათის“ დღევანდელ გამო-ცემაში.

გასულ კვირას კიდევ ერთი საინტერესო გამოფენა გაიმართა, რომლის მიზა-ნი იყო დემტკიცებნა, რომ საქრთველოში ალდეა საფოსტო ღია ბარათების გა-მოყენების კულტურა. არ ვიცი სხვა მწახველებზე რა შთაბეჭდილება მოახდინა ამ გამოფენამ, მაგრამ მე, ეპისტოლარული მხროისადმი სენტიმენტალური დამოკი-დებულების მოუხედავად, საქართველოში გამოშვებული ღია ბარათების გაგ ზავ-ნა ადრესატებისადმი უპატივცემულობის გამოხატვად მიმაწნია.

ამ კერაში იყო კიდევ ერთი აქცია, რომელმაც ჩამაფიქრა: ე.წ. „რეაქტიული კლუბი“ თინიჯერი, ანუ 13 წელი გახდა. ამასთან დაკავშირებით კლუბის წევრე-ბმა, ირაკლი ჩარკიანმა და კოტე ურბანიშვილმა, რომლებიც ყოველთვის ცდი-ლობდნენ, რომ არსებულ ბურჟუაზიულ ღირებულებებს დაპირისპირებოდნენ, 13 წლის იუბილე დღევანდელი თბილისის ყველაზე აზგაფირებულ კლუბში - „აჭარა მიუზიკ-პოლში“ გადაიხადეს. ამასთან დაკავშირებით ჩვენი გაზეთი ულოცავს კლუბს იუბილეს და კოტეს ცნობილი სტრიქონების პერიფრაზას თუ მოვახდენთ:

У каждого Котика
Своя экзотика.
სხვა ბევრი არაფერი მომხდარა ამ ქალაქში ისეთი, თქვენი ყურადღება რომ შევაჩეროთ: მოცლილი კანადელის, ფუდკოკის გამოფენა **TMS**-ში, ასევე ძნელად განსასაზღვრავი მნიშვნელობის მქონე ქართულ-უცხოური პროექტ-ფესტივალი „აუნდექსი“ და რამდენიმე უწინმეული მოვლენა, რომელიც უფრო საკუთარი თა-ვის დამკვიდრებას ემსახურება, ვიდრე რეგიონის განვითარებას. რეგიონში კი მდგომარეობა ძალიან სავალალო რომ არის, ამას არც „რეაქტი-ული კლუბი“ სჭირდება და არც ის იაფფასიანი „არტისტ-გასტროლიორები“, საკ-მარისია რამდენიმე დღე გაატარო თბილისში და შეხედო ჩვენი ტელევიზიის საინ-ფორმაციო გადაცემებს: იმას რაც ლონდონის ისტ ენდის და ნიუ იორკის პარლე-მის ქუჩურ, რეპერული გარჩევების დროს ხდება, მეგიძლია აუღლეგებლად უყუ-რო ჩვენი პარლამენტის სხდომების რეპორტაჟების დროს; ქუჩის ბიჭები ყველგან ერთბაიარები არიან, უბრალოდ, ზოგი პუერტო რიკოელია, ზოგი - სომეხი და ზო-გი - ქართველია.

გოდარძი როხელმა თვითმკვლელობა სცადა

გუშინ, 11 მაისს, მწერალმა და რე-ჟისორმა გოდერძი ჩოხელმა თვითმკე-ლელობა სცადა. ამ ფაქტთან დაკავში-რებით ჩვენ ვესაუბრეთ ქარელის რაი-ონის პროკურორს - დიმიტრი სამნიაშ-ვილს. როგორც საუბარში გაირკვა, გოდერძი ჩოხელი ორმუბათის, 5 მაისს, ჩასულა ქოხელის სამონასტრო კომპ-ლექსში. მამების თქმით, ის დაბრესია-ში იყო. გუშინ დილით ჩვეულებისამ-

ებრ ჩავიდა ტრაპეზზე, მაგრამ ტრაპე-ზის შემდეგ აღარ გამოჩენილა. შუა-დღისას მამებმა მიაკითხეს. გოდერძი ჩოხელს ორი დანით მიყენებული ჰქო-ნდა ხუთი ჭრილობა, მათ შორის ორი შემავალი ჭრილობა. გუშინ გოდერძი ჩოხელს ქარელის საავადმყოფოში ოპ-ერაცია გაუკეთეს. ექიმების ცნობით, პაციენტის ჯანმრთელობის მდგომა-რეობა მკურნალობას ექვემდებარება.

საჩუქარი

მიზეხილ თუმანიშვილის სახელობის
ხელოვნების საერთაშორისო ფესტივალ-ი.
თბილისი

IN HONOUR OF MICHAEL TUMANISHVILI
GEORGIAN INTERNATIONAL FESTIVAL OF ARTS
IN TBILISI

1-14.05 2003

მიხეილ შაპარაძის
[საპარაძიძი]
„**კარკინელი კინგი**“
[საბამოპარაძის პორტატი]
კინდები, რამზაძეა,
აქვამქმის 3
[ბაგრატიონის აქმელაქ]
1,2,3,4 მინიტი მას.16სმ.

აბაშანი ბრძოლავაძი
[აბაშაძი]
„**მარამრეჭობი**“
5 მინიტი [მთავარადი
საბრძოლ ქაშაშვი]
მას. 19 სმ.

აბაშანი ბრძოლავაძი
მკა **ჯგაფი**, „**კიბაშვი**“
„**სამსახარნი შიმდებ**“
6 მინიტი [ქაშაშვი, გრა-ფიაქ]
მას. 22 სმ.

„სილენსი ტატარო“
[ტატარაშ]
7 მინიტი [ბაგრატიონაქ]
მას. 18 სმ.

სტაპარს ტაპირიძი
[სტაპარაძიძი]
სტუმრქმეს, „საპარაძეობი“
11 მინიტი [თმთავარაშვილი
შოპარაშვი, თაბატარაშ]
მას. 18 სმ.

ჯგაფი SDRFaces
ნიკა **ნარაშვილი**
11 მინიტი [ქაშაშვი, გრაქ]
მას. 22 სმ.

ჯგაფი SDRFaces
ნიკა **ნარაშვილი**
12 მინიტი [ქაშაშვი, გრა-ფიაქ]
მას. 22 სმ.

ანატოლი შაბოლიშვი
[ანატოშ]
ნაპარაშვილი.
„**მასპარაშვი**“
6 პარსონაქი პატონის
კინმაქობი
„**მეძეა მასაძა**“
13 მინიტი
[მკაშაშვილიშვილი, მთავარქ]
მას. 17 სმ.

არ შეიძლება ერთ დღეს აშდანი ადამიანი დაიღუპოს

ლია ცის ქვეშ გათამაშებული ბერძნული ტრაგედია

თამარ სანიშვილი

ბერძენი რეჟისორი სტავროს ცაკი-რისი უკვე მეორედ სტუმრობს საქართველოს. პირველად ის თბილისში 2000 წელს ჩამოვიდა, ფესტივალ „საჩუქარ-ის“ მონვევით, და ქართველ მაყურებ-ელს ტრაგედია „იფიგენია“ ჩამოუტანა. სტავროს ცაკირისის წლებიანდელი სა-ჩუქარიც ანტიკური დრამაა, ბერძენი ტრაგიკოსის - ესქილეს „სპარსელები“.

ორიოდე სიტყვა თავად რეჟისორის შესახებ - სტავროს ცაკირისის სახელი კარგადაა ცნობილი მის სამშობლოშიც და საზღვარგარეთაც. ხელმძღვანელო-ბდა კალამბატას და კომოტინის მუნიცი-პალურ თეატრებს; საბერძნეთის გარ-და, მუშაობდა გერმანიაში, ამერიკასა და ინდოეთში. წელს მან ავანგარდული თეატრის ასამბლეა - „ოლიკრონ 2“ და-აარსა. დღესდღეობით ათენშიც მოღვა-ნეობს და უცხოეთშიც. სტავროს ცაკი-რისს დადგმული აქვს 49 სპექტაკლი: „აიაქსი“, „მეიფნი თებეს წინააღმდეგ“, „ქრისტეს ვნებანი“, „ლაფდაკიდე“ და მრავალი სხვა. არის რამდენიმე ლიტე-რატურული ნაწარმოების ავტორი, ბე-რლონის, ბრიუსელის, კაიროს, მასატ-რისის და სხვა ფესტივალების მონაწი-ლე. აშხადებს კულტურულ პროგრამას ათენის საერთაშორისო ოლიმპიადისა-თვის, რომელიც მომავალი წლისთვის იგეგმება.

გუშინ ეთნოგრაფიულ მუზეუმში, „თეატრონში“, ფესტივალზე საბერძნე-თიდან ჩამოსულმა დასმა „სპარსელე-ბი“ წარმოადგინა, ტრაგედია, რომელ-იც ძვ.წ. 472 წელს დაიდა, როცა ესქი-ლემ უკვე 50 წელს იყო გადაცდილბული. „სპარსელები“ ესქილეს დრამატურგია-

სა და პოეტუკისათვის დამახასიათებელ ყველა ნიშანს აერთიანებს. ტრაგედიის სიუჟეტი ისტორიულია – სპარსეთის მეფის, ქსერქსეს დამარცხება ბერძნე-თან ბრძოლაში. თავის დროზე ეს პიესა განსაკუთრებით იმით იყო საინტერე-სო, რომ ავტორმა მითოლოგიური სიუ-ჟეტი კი არა, ისტორიული მასალა დაა-

სკენა სპექტაკლიდან „სპარსელები“

მუშავა, ოღონდ მითოლოგიური გადა-წყვეტით. საინტერესოა ისიც, რომ ბერ-ძენი ესქილე თანაგრძნობით წერს მტე-რზე – სპარსელებზე, ხალხზე, რომელ-იც ქსერქსეს დაუდევრობისა და უგუ-ნურების მსხვერპლი გახდა...

რეჟისორს, რომელიც ყოველთვის განსაკუთრებულ ყურადღებას უთმ-ობს ანტიკურ დრამას, ესქილეს ამ ტრა-გედიაზე არჩევანი შემთხვევით არ შეუ-ჩერებია: „როდესაც მესამე მსოფლიო ომის წინაშე დავდევით, საჭირო იყო ომზე ლაპარაკი, არ შეიძლებოდა ომზე არ გველუპარაკა“, – აბზბს სტავროს

ცაკირისი, რომელმაც თავისი სათქმე-ლი, თავისი პროტესტი ომის წინააღმე-ეგ თეატრალური ენით გამოხატა.

„სპარსელები“ უძველესი ანტისაო-მარი ნაწარმოებია; თავად ესქილემ სა-ლამინის ბრძოლაში მიიღო მონაწილე-ობა და ირწმუნა, რომ ყველაზე დიდი და გონიერული იარაღი შენი სამშობლოსა-თვის ბრძოლაა. მაგრამ ტრაგიკოსი აქ არ შერერებულა, ესქილესთვის მთავა-რი ფასეულობა მაინც ადამიანი, ადამი-ანის სიცოცხლეა...

არ შეიძლება ერთ დღეს ამდენი ადამიანი დაიღუპოსო, - თქვა მან, და წამდვილი ტრაგედია და-

FTV „ფართი“ აჭარა-მიუზიკ-პოლში

თაონა ჯაფარიძე

აჭარამიუზიკ-პოლში FTV ფართის-თვის სპეციალურად პოდიუმი აიგო. 10 მაისს, საღამოს 9 საათიდან დარბაზში საეციფოურმა პუბლიკამ - დიზაინრე-ფმა, მოდელეებმა, მსატერებმა, სააგენ-ტოების წარმომადგენლებმა და არტ-ჟურნალისტებმა მოიყარეს თავი. შუთა-ნხმების თანახმად, სპეციალურად FTV-ისათვის ქართული გადამღები ჯგუფი მუშაობდა სამი პროფესიონალური ეი-დეოკამერით და კლუბის მონიტორებ-ზე „თბილისური ტუსოვკის“ კადრები ცვლიდა ერთიმორეს. პოდიუმის მოპო-რდაპირე მხარეს საპატიო სტუმრები ისხდნენ: FTV-ის ხელმძღვანელი ფრან-სუა ტილე, სამოდელო სააგენტო Ford Models Europe-ს მენეჯერები – ჯენი ლესქუა და წარმოშობით ქართველი მია მელიაჟა, ამავე სააგენტოს მოდელები, იგ სენ ლორანისა და „ლა პერლას“ სახე-ები ფანი ვორენი და იოჰანა ზიკოვა, და ქართული სამოდელო სააგენტო AMCA-ს ხელმძღვანელი სოფო ჭყონია. შეგახსენებთ: FTVParty-ის ოფიციალუ-რი მასპინძლები სოფო ჭყონია, როკ-მუსიკოსი ლადო ბურდული და კლუბი „აჭარა-მიუზიკ-პოლი“ იყვნენ.

მოგვიანებით, პოდიუმზე სააგენტო “AMCA“-ს მოდელები გამოჩნდნენ. შე-გახსენებთ: სააგენტოებს “AMCA“-სა და “ფორდმოდელს ევროპას“ შორის სერიოზული თანამშრომლობა დაიწყო. 12 მაისს სწორედ ამ სააგენტოს მიწვეუ-თი პარიზში AMCA-ს ორი მოდელი – თიკა სიხარულიძე და დამა ფირსაოვა გაემგზაურებინა. “Ford Models Europa” მსოფლიოში ერთ-ერთი ავტორიტეტუ-ლი სამოდელო სააგენტოა. ძირითადი ოფისი ნიუ-იორკში, სოპოს უბანში

აჭარამიუზიკ-პოლში

აქვს, ფილიალები კი პარიზში, ლოს-ან-ჯელესში, მაიამიში, ტორონტოში, ბუე-ნოს აირესში, ჩიკაგოში. მისი დამაარსე-ბელი ჯერი ფორდი დღესდღეობით MMS-ის (მას სამოდელო ინდუსტრიის გაეროსაც უწოდებენ) პრეზიდენტია. “ფორდმოდელს ევროპას“ ავტორიტე-ტული იმიჯი აქვს მოდის ფოტოგრაფი-აში, ბეჭდვით რეკლამასა და, რაც მთა-ვარია, ახალი სახეების აღმოჩენაში. “ფორდმოდელს ევროპის“ მენეჯერები – ჯენი ლესქუა და მია მელიაჟა სწორედ ამ ახალი სახეების აღმოსაჩენად ესტუ-მრნენ საქართველოსა და სამოდელო სააგენტო AMCA-ს.

პოდიუმზე გამოსული AMCA-ს მო-

დელები არანაირ პარამეტრებში არ ჯდებოდნენ. ქართული პუბლიკა, დე-მონსტრირებით უკმაყოფილო დარჩა. სახეები, მართლაც, ახალი იყო, ასაკი - თინიჯერული. შესაძლოა, “ფორდმო-დელს ევროპა“ სწორედ ამ ასაკითა და არასტანდარტული ტიპაჟებით დაინ-ტერესდა, რადგანაც, როგორც შევიტყ-ვეთ, “ფორდმოდელს ევროპამ“ სწო-რედ ახლა დაიწყო თინიჯერების ასაკზე გათვლილი პროდუქციისათვის ხაზის შექმნა.

AMCA-ს მოდელების დემონსტრი-რებას, დიზაინერების – თეა გოგუაშვი-ლისა და გიორგი ფანცულაიას ყოველ-გვარ სიალეს მოკლებული კოლექციე-

წერა. ესქილე არ არის არც გამარჯვე-ბულია და არც დამარცხებულია მხარ-ეს. ის არ დღესასწაულობს ბერძენთა გამარჯვებას. მართლაც, საშინელებაა იმის წარმოდგენა, რომ ერთ დღეს ამ-დენი ადამიანი დაიღუპა,” – ამ სიტყვებ-ით წარადგინა სპექტაკლი რეჟისორმა.

ფესტივალ “საჩუქარზე” “სპარსე-ლების“ დაუსრულებელი ვარიანტი წა-რმოადგინეს, რამდენიმე ეპიზოდი, სა-დაც, როგორც რეჟისორი განმარტავს, “როლები არაა გამოკვეთილი, მაგრამ ტექსტით სრულია. ჩვენ ტრაგედიას სა-ნყისებზე ვმუშაობთ.” ეს ტექსტი და მთელი სპექტაკლი (დაუსრულებელი ვერსია) ერთი ლექსივით აღიქმება. კი-თხვას იწყებს რეჟისორი, რომელიც სცენის სიახლოვეს, მიკროფონთან დგას და მას ქორო ეგასუსება... დეკო-რაცია უბრალოა: რამდენიმე სკამი და მაგიდა; უბრალოა კოსტუმებიც: გრძე-ლი შავი სამოსი და პერსონაჟის ატრი-ბუტი – ლამპარი, წარმოდგენაში შეი-ბი მსახიობი მონაწილეობს – შეიდეა-ციანი ქორო, მუსიკალურობითა და პლასტიკით გამორჩეული, რომელზეც სპექტაკლის მთელი დატვირთვა მოდ-ის. “სპარსელებში” მოქმედება, ფაქ-ტობრივად, არ ვითარდება, მაგრამ არ-ის მძაფრი შინაგანი დინამიზმი, რაც მთლიანად ჩრდილავს გარეგნულ სტა-ტიკურობას. სტავროს ცაკირისის სპე-ქტაკლში ძველი ბერძნული ტრაგედი-ის მთელი ტრაგიზმია გადმოცემული, ანტიკური თეატრის პრინციპების გა-მოყევებით.

დაბოლოს, ისევ სტავროს ცაკირის-ის სიტყვებით დავასრულებთ: “თეატრი ცოცხალი მატერიაა, სიცოცხლეა, ისე როგორც ყვეელი ან მზე, მაგრამ თეა-ტრი ამ ყვეთვისა და მზეზე ლაპარაკს კი არ ნიშნავს, თეატრი ახალი ყვეი-ლია, ახალი მზეა.”

ესქილეს ტექსტში ტრილოგიამ, რო-მლის შემადგელობაშიც “სპარსელე-ბი” შედიოდა, აგონში გაიმარჯვა. ასეთი აგონები თუ განახლებება, “სპარსლე-ბი“, ალბათ, კიდევ ერთ გამარჯვებას მოჰოვებს.

ბის ჩვენება მოჰყვა, რომელიც ასევე უარყოფითად შეაფასა მაყურებელმა.

ბოლოს კი, FTV ფართისათვის კონ-ფერანსიეს რანგში მყოფმა ლადო ბურ-ელულმა დიზაინერ გიორგი ნადირაძის კოლექციის ჩვენების შესახებ გვაცნა. ფართივე მოსულთაგან ბევრს ახსოვდა ამ დიზაინერის სტილი და მას ოვააციებ-ით შეხედნენ. უნდა ვაღიარო, რომ მათი მოლოდინი წამდვილად გამართლდა: ნადირაძის ახალი კოლექცია, რომელიც ოთხ დღეში შექმნილა და სადაც არც ერთი მტრისი არ მეორდება, დახვენი-ლი ეკლექტიკითა და მცირე დონით სუ-ვდანარევი მილიტარისტული სტილი-სათვის დამახასიათებელი ნიუანსებით გამოიჩნა.

FTV ფართის დასასრულს ლადო ბურდულმა, FTV-ისა და “ფორდმო-დელს ევროპის“ წარმომადგენლები პო-დოუმზე მიიწვია. ქართველი ემიგრანტ-ის შთამომავალს, “ფორდმოდელს ევ-როპის“ მენეჯერს, წარმოშობით ქარტ-ველ, მშვენიერ მია მელიაჟას თბილისე-ლები ოვაციებით შეხედნენ.

MSM-ისა და FTV-ის თბილისურ წვეულებებს მესამეც მიემატა: “ექვს-საათიანი მასალიდან ჩვენ ორწუთიან ვიდეო ზრგებს დავამონტაჟებთ, რო-მელიც 50-ჯერ დატრიალდება FTV-ის ეთერში. რასაკვირველია, საეთერო დრო რომელიმე პარიზულ ან ნიუ-იორკულ კლბებს უფრო ძვირი დაუჯ-დებოდა, მაგრამ ჩვენ ვითვალისწინ-ებთ თქვენს საბაზრო ფასებსაც. სა-ბოლოო ჯამში კი, ვთვლი, რომ FTV ნა-გებული არ დარჩა,” – ამბობს FTV-ის ხელმძღვანელი ფრანსუა ტილე და მომავალსათვის FTV ცოცხალ ეთერში კავკასიური მოდის კვირეულის გადა-ცემას გეგმავს, რომელიც პარიზში, ღია ცის ქვეშ გაიმართება.

შეავსეთ ანკეტა და გამოგვიგზავნეთ

გთხოვთ, შეავსოთ გარკვევით. გლახი უფასოა.		ანკეტა გამოგვიგზავნეთ ფოსტით ან მოიტანეთ მისამართზე: სამაუნწყებლო კომპანია "რუსთავი 2", ტელევიქტორინა "ხალხის პირისპირ", ვაჟა-ფშაველას 45, 300077 თბილისი		
კონსერვანტები ტელევიქტორინისთვის "ხალხის პირისპირ" შეირჩევიან ანკეტის საფუძველზე, ამიტომ გთხოვთ, ყურადღებით შეავსოთ ანკეტა.				
სახელი და გვარი		ოჯახური მღვმარეობა: დაქორწინებული, დაუქორწინებული, გაყრილი, ძვრივი		
მისამართი:		შვილები: (თუ გააქვთ)		
საფოსტო ინდექსი:		განათლება: საშუალო, უმაღლესი, ტექნიკური		
საპონტატო ტელეფონის ნომრები:		პროფესია:		
ასაკი:		საშუაო აღზრდი		
დამხმარე კატეგორია: (მითითებით კატეგორია, რომელშიც აარაფდ ერეკვით, შეგიძლიათ აირჩიოთ ნა-ზისმირი. გავალითა, სარხმირით კლავი "არაწნალო" ან ევროის ევონდის დედაქალაქში, ან ნი-ინი ღვდის მუნიპა, და ა.შ.)		შინაური ცხოველები: (თუ გააქვთ)		
თქვენი ინტერესები და ჯოგი:		შეხვედრისრთ თუ არა, პირადად, ცნობილ ადამიანს? ვის, სად და როდის?		როგორ გაატარებდით თქვენს იდეალურ დსკვენდის დღეს?
გიყვართ თუ არა მოგზაურობა? (თუ გიმოგზავრიათ საატრეველს გარეთ და სად?)		არჩევანი რომ გქონდეთ, რომელ ცნობილ ადამიანთან ისუკებდით შეხვედრას, სად წახვიდოდით მასთან ერთად და რატომ?		რომელი სატელევიზიო გადაცემები მოგწონთ და რატომ?
არჩევანი რომ გქონდეთ, სად წახვიდოდით სამოგზაუროდ და რატომ?		რომ შეგექლოთ მხოლოდ ერთი რადის შეცვლა საუთარ გარეგნობას ან ხასიათში, რას შეცვლიდით და რატომ?		რომელია თქვენი საყვარელი მწერალი და საყვარელი ლიტერატურული ნაწარმოები?
გაქვთ თუ არა მიჯანი, რომლის მიღწევაზეც ოცნებობთ?		რომ შეგექლოთ მხოლოდ ერთი ნატვრის ასრულება, რას ინატრებდით და რატომ?		როგორი მუსიკა გიტაცებთ და თავად გაქვთ თუ არა მუსიკალური ნიჭი?
მიგიღწევიათ ან გაგიკეთებიათ თუ არა ისეთი რამ, რითაც ამაყობთ?		თქვენი აზრით, რომელ ზღაპრულ პერსონაჟს უგავხართ ყველზე მეტად და რატომ?		რა ჟანრის ფილმები მოგწონთ და რომელია თქვენი საყვარელი ფილმები?
გაქვთ ან გქონიათ თუ არა რაიგი მეტასახელი? კონარეტულად რა?		ფილმი რომ გადაელოთ თქვენზე, რომელი ცნობილი მსახიობი შეასრულებდა თქვენს როლს?		გამოსულხართ თუ არა ტელევიზიით? (თუ კი, როდის და რა აბულაში?)
გაქვთ თუ არა უჩვეულო ნიჭი? (გადალითა, შეგიძლიათ თუ არა სტენით ბათუქვის "მიწარის სწნატი" შესრულება, ან ააჩნდით გარეთოელი ღოსტანის გაქვთ?)		ყველზე უხერხული სიტუაცია თქვენს ცხოვრებაში:		რატომ გინდათ მიილოთ მონაწილეობა ჩვენს თავაში?
ურვეულო ან სინტერესო რამ თუ გადაგხდენიათ თავს? ეძროდ რა?		ყველზე ცუდი საშუაო თქვენს ცხოვრებაში:		დღეს რომ მოგცენ 2000 ლარი, რას გააკეთებდით?

Fox Kids

„ფოქს კიდს“ თბილისის მერიც ესტუმრა

ვანო ზოდელავამ „ფოქს კიდსის“ მატჩებს თვალი ადევნა

“ფოქს კიდსის” ტურნირი ყოველ-დღიურად ავლენს თავის ახალ-ახალ გამარჯვებულებს, ფინალური ეტაპის მონაწილე გუნდების სია კი დღე-თიღელ ივსება.

გუშინდელმა დღემ ჩუღურეთის რაიონის გამარჯვებული გამოავლინა, თანაც, ისე, რომ ფინალური მატჩის გამართვა საჭირო აღარ გახდა. უკანასკნელ შეხვედრაში “იმედს” და “ლომებს” ერთმანეთში უნდა გაეყვავით ჩუღურეთის რაიონის ჩემპიონის ვინაობა, თუმცა, “ლომებმა” წესი დაარღვია (დასაშვებზე უფროსი ასაკის ფეხბურთელი ათამაშა). ამის გამო გუნდი ტურნირიდან მოიხსნა და “იმედი” ავტომატურად გახდა ჩუღურეთის გამარჯვებული.

ამ უსამოვნო ინციდენტის გარდა, ჩუღურეთის რაიონში გამართული თამაშები იმითაც იყო საინტერესო, რომ მას დაესწრო თბილისის მერი ვანო ზოდელავა.

კალატბართი

„დინამო“ ფინალში

პაატა თოთაძე

- აუჰ, რა თამაში გველის...
- ჰო, მაგარი იქნება. ბოლოს და ბოლოს, ერთხელ ხომ უნდა გავხდეთ ჩემპიონები.

- მაგ ადრე უნდა გვექნა, ეხლა უკვე ძალიან ძნელია.
არ ტყუის “აზოტის” გულშემატკივარი. დღევანდელი გადასახედიდან თუ ვიმსჯელებთ, რუსთაველები სთვის ჩემპიონობის მოპოვება, შეუძლებელი თუ არა, ახლა გაცილებით ძნელია. მერე რა, ხალხს მაინც სჯერა, რომ ასე იქნება. დარბაზში ცარიელ ადგილს ვერ ნახავთ. მხოლოდ ერთი რიგია ცარიელი, ჩრდილოეთ ტრიბუნაზე - აზოტის ქარხნის დირექტორს და ქალაქის მერს კლიან. არ მოვიდნენ. ადგილები უზრარლო მაყურებელმა შეავსო.

ბრაიკოვიჩი მხოლოდ 13 წამს ძლებს საკმაზე. მერე იწყებს აქტიური სიარულს, შეგირდების დარიგებას. “დინამო” თავიდანვე დანაშაურდა, თამაში თბილისელებს მიჰყავთ. ამის მიუხედავად, ხუთ წუთში ვენსკუნასს უკვე ოთხი პერსონალური შენიშვნა აქვს მიღებული. ბრაიკოვიჩი მას სიროვნითი ცვლის.

- მამან იმსაჯე ცუდად თბილისში? რალაც დღესაც არ მომწონს მისი მსაჯობა. “სტრანნი” ჯარიმებს გვაძლევს...

მაინც ვერ ისვენებენ გულშემატკივრები. სისხლში აქვთ გამჯდარი, რომ მსაჯმა მუდამ ცუდად უნდა იმსაჯოს. თანაც, მისი გუნდისთვის ცუდად, თორემ როდის ყოფილა, მის გუნდს მიმხრობოდა, ან, უზარლოდ, რამე შემოლოდა მის სასიკეთოდ. ასეთი რამეები ჩვენი არ ხდება.

პირველი მეოთხედი “დინამომ” 20:19 მოიგო. მეორე მეოთხედის შუაში სტუმართა უპირატესობა შეიდა ქულას აღწევს. რუსთაველები ცდილობენ, მდგომარეობა გამოასწორონ. გამოსდით კიდევ. ტაიმს “დინამო” ორი ქულის სხვაობით იგებს.

მესამე მეოთხედის დაწყებისთანავე “აზოტი” ანგარიშს ათანაბრებს, სამიოდ წუთში კი 6-ქულიან უპირატესობას აღწევს. წუთშესვენებამ სტუმრებზე კარგად იმოქმედა - ორ წუთიან მონაკვეთს 6:0 იგებენ.

- კაცო, ესენი ოდესმე ისწავლიან

“აზოტი” - “დინამო”

მიხაილ ახიზვილი

გუშინ “შეყარდენის” სტადიონზე ტურის, მეორე ეტაპისა და, შესაძლოა, ჩემპიონატის ცენტრალური მატჩი გაიმართა: გათამაშების ერთმა ლიდერმა, “ვიტ ჯორჯიამ” მეორეს, “დინამოს” უმსაძინძლა. ამ შეხვედრამდე სატურნირო ცხრილის პირველ-მეორე პოზიციებზე მყოფ ამ გუნდებს ქულათა თანაბარი რაოდენობა (38-38) ჰქონდათ დაგროვილი და უახლოეს მდევრებს, “ლოკომოტივსა” და “ტორპედოს” 4 ქულით უსწრებდნენ. თუ მატჩი ფრედ არ დასრულდებოდა, გამარჯვებული გუნდი დიდ ნაბიჯს გადადგამდა ჩემპიონობის კენ. მაგრამ, ორივე გუნდის დიდი მონდომების მიუხედავად, მატჩი ფრედ, თანაც, გოლების გარეშე დასრულდა. ამის მიუხედავად, იმის თქმა, რომ გუნდები მშვიდობიანად დაშორდნენ ერთმანეთს, სწორი არ იქნება.

3იტ ჯორჯია 0:0 დინამო

ვიტ ჯორჯია: მერლანი, დივილაშვილი, კობიაშვილი, მუჯირი, ნოზაძე, ყიფიანი (ბოლქვაძე, 67'), კეხაძე (მარცვალაძე, 67'), დლიძე, გველესიანი (მერებაშვილი, 77'), ადამია, მელქაძე. მთავარი მწვრთნელი: ჯანი კარნევალი
დინამო: ზოიძე, ხიზანიშვილი, შამიაშვილი, ამილხაშვილი, კარლოს და როზა (ახალაია, 10'), კვირკველია, გოგობერაშვილი, ანაბაძე, ბურდული, დარასელია (კანდელაკი, 79'), ალექსიძე (ვაშაქიძე, 90').
გადრთილებები: ანაბაძე, დარასელია, გველესიანი
გაქვეყნა: ანაბაძე, 71'
მთავარი მსაჯე: კახა მესხი (ზუგდიდი)

“ვიტ ჯორჯიასა” და “დინამოს” დაპირისპირება, თუნდაც ადგილობრივი, ეროვნული მნიშვნელობის, მაგრამ მაინც გამორჩეული მოვლენა და თავისი დაძაბულობით, თამამად ეწერება ისეთი მატჩების რიცხვში, რომლებიც ევროპაში “დერბის” სახელით არის გაერთიანებული. მით უმეტეს, რომ გუშინდელ შეხვედრას ოქროს მედლების გემოც დაჰკრავდა. მატჩი, რომელიც სანახაობრი-

ნიშო პირველი

სერია A-ს ბოლო ტურებში მოვლენები ისე განვითარდა, რომ თითქმის ალარავის ეპაზრობდა ეჭვი: ტურნირის “იუვენტუსი” ჩემპიონი გახდებოდა. 32-ე ტურში კი ყველაფერი ოფიციალურად გაფორმდა - “იუვენს” “პერუჯასთან” ფრედ ითამაშა, “მილანმა” ბრეშაში წააგო, “ინტერმა” კი “პარმასთან” მხოლოდ ერთი ქულა აიღო და “ბეპერის სინიორასთვის” გახსრების ყოველგვარი მანისი დაკარგა.

“იუვე” სულაც უგებდა პერუჯას, მაგრამ “ბეპერის სინიორას” კარი აიღო ჯერ გატორციო მილიმი, რომელიც უმბრიელებს სწორედ ტურინელებისგან ჰყავთ ნათხოვარი, შემდეგ კი ფაბიო გროსომ გამოგლიჯა ერთი ქულა 2002-03 წლების სეზონის ჩემპიონებს. “იუვეს” დიდად არ უნაღვლია, სტუმრები რომ ვერ დაამარცხა საკუთარ “დეულ ალპიზე”. მსაჯის საფინალო სასტუმრის შემდეგ ტურინში ზეიმი დაიწყო. “იუვეს” ტიტოვმა დიდი სიხარულით აღიზნაგდნენ თავიანთი საცვარეულო გუნდის 27-ე სკუდრეტის, მაგრამ ამ ზეიმს აკლდა ის აღმებრუნა, რითაც შარშანდელ გამარჯვება გამოირჩეოდა. გასულ სეზონში ხომ ბოლო ტურამდე არავინ იცოდა, ვინ გადებოდა ჩემპიონი - “იუვენტუსი”, “ინტერი” თუ “რომა”. და როცა რომში “ლაციომ” “ინტერს” მოუგო, უდინეში კი “ბეპერმა სინიორამ” მასპი-

როზარტო კარლოსი: „იუვენტუსს“ გარისკვა მოუწევს

მადრიდის “რეალი” ერთდროულად ორ ფრონტზე იბრძვის - ესპანეთის ჩემპიონატში და ჩემპიონთა ლიგაში. შაბათს მადრიდელებმა 0:1 ითამაშეს “რეკრეტისთან”, რამაც მათ ესპანეთის ჩემპიონატის ლიდერობა დააკარგვეს. ჩემპიონთა ლიგაში კი ოთხშაბათს “რეალი” “იუვენტუსს” ესტუმრება და ფინალის საგზურის მოპოვებას ეცდება. შინ “რეალმა” 2:1 გაიმარჯვა, მაგრამ ზოგიერთის მიაჩნია, რომ ფინალში გასაღწევად ეს არ იქნება საკმარისი.

მადრიდელია ბრაზილიელი მცველის ანრიტი, “რეალს” ჩემპიონთა ლიგის ფინალში გასასვლელად კარგი შანსი აქვს. ვთავაზობთ ინტერვიუს, რომელშიც რობერტო კარლოსი “იუვენტუსთან” მომავალი მატჩის შესახებ საუბრობს.

- განმეორებითი ნახევარფინალური მატჩის წინ ანგარიში 2:1, ალბათ, საკმარისი არ არის. შენ რას ფიქრობ?

- ეს კარგი შედეგია, თუმცა, არასაკმარისი. ჩვენ ერთი გოლით მეტს ვიმსახურებდით. ცუდია, რომ საკუთარ კარში მივიღეთ ბურთი, ამიტომაც არ ვიცი, თუ რა მნიშვნელობა ექნება ამ ანგარიშს. მთავარი ის არის, რომ “იუვენტუსთან” მატჩში საკუთარ სტილს არ ვუღალატეთ - მოედანზე მოსაგებად გამოვედით და გოლებიც გავიტანეთ. რატომ ვერ უნდა შევძლიოთ გოლების გატანა ტურინში, როცა ჩვენ გვყავს ის ფეხბურთელები, რომელთაც ყოველთვის გააქვთ ბურთები. დაცვაში ხომ არ ჩავსხდებით?

- ძნელი მატჩი იქნება?
- ყველა მატჩი ძნელია. ასეთივე იქნება “იუვენტუსთან” შეხვედრაც. ზოგს

ფახბართი

სამი ნაბიჭი ჩემპიონობამდე

კარლსმა ტრავმა მიიღო

ვი თვალსაზრისით და სახიფათო მომენტების სიუხვით არ გამოირჩეოდა, ვეტერინარების მცირე უპირატესობით დაიწყო და საკმაოდ სწრაფ ტემპში წარიმართა. მასპინძლებს პირველი ტაიმის ბოლომდე ხელიდან არ გაუშვიათ მართვის სადავეები. “დინამოს” თამაშს სერიოზული დაღი დაამშინა მე-10 წუთზე განხორციელებულმა იძულებითმა შეცვლამ: ძალისმიერი ბრძოლის დროს ტრავმა მიიღო ბრაზილიელმა ლეგიონერმა, კარლოს და როზამ და შუშაშუამის ნაცვლად ლადო ახალაია შეუშვა

მოედანზე. იმის თქმა არ შეიძლება, რომ ამ ეპიზოდმა გადაწყვიტა მატჩის ბედი, მაგრამ დარჩენილი დროის მანძილზე ნათლად გამოჩნდა, რომ კარლოსის გარეშე მარცხენა ფლანგზე თამაში “დინამოს” საკმაოდ უძნელდება. ამიტომ სტუმრებმა მარჯვენა ფლანგზე გადაიტანეს აქცენტი, მაშინ როდესაც ვიტელები გაშლილი ფრონტით უტევენენ მეტოქეს და აქტიურად იყენებდნენ ორივე ფლანგს. თუმცა, მატჩის პირველ ნახევარში ორივე გუნდის შეტევები, ძირითადად, მეტოქის საფარიმო მოედანთან მთავრდებოდა და მეკარეები სერიოზულად მხოლოდ ერთხელ ჩაებნენ თამაშში. ეს 28-ე წუთზე მოხდა: “დინამოს” დაცვამ ალლო ვერ აუღო მასპინძელთა მსვლიანი კომბინაციას, რის შედეგადაც ადამიამ დაახლოებით თერთმეტმეტრიანის ნიშნულიდან ძლიერი დარტყმით სახიფათოდ შეუტია “დინამოს” კარს. ზოიძემ კარგად შეარჩია პოზიცია და ბურთის დაუფლება არ გასჭირვებია. პირველ ტაიმშივე ანჩაბაძემ დაიმსახურა ყვითელი ბარათი, რაც “დინამოსთვის” კინაღამ ფატალური აღმოჩნდა.

მეორე ნახევარიც “ვიტ ჯორჯიას” შეტევებით დაიწყო. კარგი მომენტი ჰქონდა გიორგი ყიფიანს. ის დასარტყმელ პოზიციაზე აღმოჩნდა, მაგრამ ზოიძემ კიდევ ერთხელ იხსნა თავისი გუნდი. ამ ეპიზოდმა “დინამო” ცოტათი გამოაფხიზლა და გაააქტურა, თუმცა, მერლანის კარში სერიოზულ დარტყმამდე საქმე ვერ მიიყვანა. მართალია, ჯერ ბურდულს, შემდეგ ალექსიძეს შეუძლიათ ანგარიშის გახსნა, მაგრამ ბურდულმა რთული პოზიციიდან ბურთი ოდნავ ააცილა მიზანს, ხოლო ალექსიძემ ხელსაყრელ პოზიკიაში ვერ შეძლო, ბურთი მეკარის თავს ზემოთ გადაედგო და ასპორცენტანი მომენტი ქარს გაატანა. კულმინაციური მომენტი 71-ე წუთზე დადგა: მთავარმა მსაჯმა, კახა მესხმა ანჩაბაძის თამაში განზრახ უხეშობის კვალიფიკაცია მისცა, მეორე ყვითელი ბარათი აუფრიალა და მოედნიდან გააძევა. მსაჯის გადაწყვეტილებამ მოედანზე ვითარება კიდევ უფრო დაძაბა. ვითარებიდან გამოშვინარე, ორივე მწვრთნელმა ტაქტიკური ცვლილებები განახორციელა: კარნევალიმ ახალი ძალები ჩართო შეტევებში, ხოლო შუშაშუამა მოედნის შუა ხაზი და დაცვა გაააღიერა. “ვიტ ჯორჯია” ღია მტურმზეც გა-

დავიდა და სერიოზულადაც შეაფინროვა მეტოქე, მაგრამ შედეგთან დარტყმაზედ საქმე ვერ მიიყვანა. “დინამომ” ბოლო წუთებამდე გაძლო და ერთი-ორჯერ თავადაც მწვერ კონტრეტევა განახორციელა, თუმცა, უშედეგოდ.

იყო შუშაქი: ძალიან დაძაბული, ლიდერებისთვის შესაფერისი მატჩი იყო. პირველ ტაიმში მეტოქე უკეთ გამოიყურებოდა. მეორე ნახევარში თამაში გავათანაბრეთ და, მიუხედავად იმისა, რომ ანჩაბაძე გავაცივევს, მეტევებში თამაში არ შეგვიწყვეტია, თუმცა, გოლის გატანა ვერ მოვახერხეთ. პრინციპში მატჩი ლოგიკურად დასრულდა. წინ კიდევ სამი ტურია. ვეცდებით, დარჩენილ თამაშებში კონკურენტებზე მეტი ქულები დავაგროვოთ და ჩემპიონობა მოვიპოვოთ.

დანი კარნევალი: “ჩვენი დღევანდელი მატჩი ძალიან ძლიერი გუნდები და ბედნიერი ვარ, რომ მასთან ამ სეზონში დადებითი ბალანსი გვაქვს. ფრე ძალიან კარგი შედეგია. ჩემი ფეხბურთელების მისამართით “ბრაგოს” მეტი არაფერი მეთქვის. “დინამო” 90 წუთის განმავლობაში დაძაბულობაში ვამყოფეთ. ვეცდებით, ჩემპიონობის ფინიშზეც ისევე სტაბილურად ვითამაშოთ, როგორც მიწელი სეზონის განმავლობაში.”

ამასობაში, ორი ლიდერის შეფერხებით ისარგებლეს მდევრებმა. “ლოკომოტივმა” დავით ყიფიანის თასის ფინალში გასულ “სირსს” უმსაძინძლა და დიდი ანგარიშით - 4:0 დაამარცხა. აღსანიშნავია, რომ ერთი გოლი გაიტანა საქართველოს ნაკრების... მეკარემ - გიორგი ლომიაშვილი. ზუსტად შესარულა თერთმეტმეტრიანი საჯარიმო. რაც შეეხება “ტორპედოს”, მტკილის გუნდმა ფოთში დაამარცხა “კოლხეთი” - 3:0.

სატურნირო მდგომარეობა

ვიტ ჯორჯია	39
დინამო	39
ლოკომოტივი	37
ტორპედო	37
სირისი	22
კოლხეთი	18

ჩემპიონატის დასრულებამდე სამი ტური რჩება და 4 გუნდს ჩემპიონობამდე სამი ნაბიჯი აშორებს. გასაწყვეტი ის არის, თუ ვინ შეძლებს ამ სამი ნაბიჯის გადადგმას.

„იუვენს“ ოსდამეზვიდა ტიტული

იუვენტუსის მეკარეები ზუფონი და ჩიმენტი ჩემპიონობას ზეიმობენ

წმლები დაძლია, ტურინში დღესასწაული დაიწყო. წლეულს ამგვარი რამ აღარ მომხდარა, “იუვენს” იმდენად იყო იმის მოიპოვა “სკუდეტო”, რომ ამ წარმატებას განსაკუთრებული ბედნიერება არავისთვის მოუტანია. მეტეტი: ტურინელებმა სასეზონო ბუნებრივად მიიჩნიეს ის, რომ “სკუდეტო” მათ ერგოთ და ამ ბიციები კიდევ უფრო გაეზარდათ - ახ-

ლა ტურინში ყველა ჩემპიონთა ლიგის ფინალზე ოცნებობს. თუმცა, ტურინული ზეიმი ოდნავ სევდიანიც იყო იმის გამო, რომ ამ დღეს ველარ მოესწრო “იუვენს” პატრიონ ჯოვინი ანილი. მარჩელო ჰაბიმი გამარჯვება ანილის ხსოვნას მოუძღვნა. გარდაცვლილი ადვოკატის ძმამ, უმბერტო ანიელი კი განაცხადა: ჩემი ძმა რომ ცოცხალი ყოფი-

ლიყო, სკუდეტოს მოგებით უაღრესად ბედნიერი იქნებოდაო. დელ პიერი ზეცაში მყოფ პატრონს ჩემპიონთა ლიგის მოგებასაც მეგპირდა. ტურინელებისთვის ყველაზე მნიშვნელოვანი ხომ სწორედ ლიგის ფინალში გასვლაა.

ახლა “იუვე” თავიდან ბოლომდე ჩემპიონთა ლიგის მეორე ნახევარფინალურ მატჩზეცა კონცენტრირებული. ტურინელთა მეტოქემ, მადრიდის “რეალმა”, პრიმერა დივიზიონის გასულ ტურში თითქმის მეორე შემადგენლობით ითამაშა და, ალბათ, სწორედ ამიტომ ვერ შეძლო, “რეკრეტისთვის” გოლი გაეტანა და ლიდერობა გადაუღოცა “მალაგასთან” გამარჯვებულ “დებორტივოს”, რომელმაც კეთი კვირის წინ ხუთჯერ აიღო “რეკრეტისოს” კარი. “სამეფო კლუბის” თავკაცს ვისინტე დელ ბოსკეს, ალბათ, იმედი ჰქონდა, რომ აუტსაიდერ “რეკრეტისოს” სათადარიგო ფეხბურთელებითაც მოუგებდა, მაგრამ მასპინძლებმა სახელოვნო სტუმრებს, ოილი გასირების ნაცვლად, მძიმე ბრძოლა გაუმართეს და ერთი ქულის ამარა დატოვეს. ესპანეთის ჩემპიონატზე განცდილი ორი მარცხის შემდეგ “რეალი”, უძრალად, იმარჯვებულა, ტურინში კარგად ითამაშოს და ფინალში გავიდეს, რათა თავისი ფანების მრავალრიცხოვანი არმია ამით მაინც დაამშვიდოს. ასე რომ, “სკუდეტოს” ოილი მოპოვებით გალაღებულ “იუვენტუსს” ოთხშაბათს უმძიმესი მატჩი ელის.

სმიერი ჩემი თანაგუნდელი ყოფილიყო.

ამ გოლმა საკუთარი შესაძლებლობების რწმენა მომცა.

- ხომ არ გეჩვენება, ბერ ბოლოდრის გულშემატკივრებმა როგორ ვიულებენ - “ბერნაბეუსზე” სულ უფრო ხშირად გაისმის სტვენა.

- გულშემატკივრას ყოველთვის სურს, თავისი გუნდი გამარჯვებული იხილოს. მათ უნდათ, რომ ჩვენ ყოველთვის კარგად ვითამაშოთ. მე რომ გულშემატკივარი ვიყო, იგივეს გავაკეთებდი. სტადიონზე სანახაობის საყურებლად ვივლიდი. ჩვენ იმისთვის ვართ, რომ გულშემატკივარმა შეგაფასოს. აქ განსაკუთრებული არაფერია.

- როგორ ფიქრობ, დუბლი შესაძლებელია?

- “ინტერის”.

- რატომ?

- იმიტომ, რომ ეს ჩემი ყოფილი გუნდია. მინდა, მათ შეიგრძნოთ კოტა დრო რჩება. ორივე ასპარეზზე კარგად გამოვდივართ. თუ ჩვენ, მართლაც, მოვახერხებთ დუბლის გაკეთება, ეს განუყოფრეულო, ფანტასტიკური რამ იქნება.

- ფინალში რომელი გუნდის ნახვა გინდა?

- “ინტერის”.

- რატომ?

- იმიტომ, რომ ეს ჩემი ყოფილი გუნდია. მინდა, მათ შეიგრძნოთ კოტა დრო რჩება. ორივე ასპარეზზე კარგად გამოვდივართ. თუ ჩვენ, მართლაც, მოვახერხებთ დუბლის გაკეთება, ეს განუყოფრეულო, ფანტასტიკური რამ იქნება.

- რომელი ტიტულის მოგება გინდა ყველაზე მეტად?

- ყოველთვის ვამბობდი, რომ საკულებო დონეზე ყველაზე მნიშვნელოვანი ევროპის ჩემპიონობაა. ეს უფრო მნიშვნელოვანია, ვიდრე ქვეყნის ჩემპიონატი. მიუხედავად ამისა, ჩვენ აუცილებლად უნდა მოვიგოთ ესპანეთის ჩემპიონატი.

რობერტო კარლოსი

ძიუდო

უკეთ, ვიდრე მარიბოროში

ქართველი ძიუდოისტები ევროპის ჩემპიონატისთვის მოემზადნენ

გიგა ბარასაშვილი

ქართველ ძიუდოისტებს მომავალი ტიტულების დასაუფლებლად დიუსელდორფში დაგებული ტაბაში ელით, ტაბაში კი ევროპის ჩემპიონატის საკადრისია. რამდენიმე დღეში (16-18 მაისი) სტარტს აიღებს ევროპის ჩემპიონატი, რომელშიც საქართველოს ნაკრებიც იასპარეზებს. ჩვენებმა საგანგებო მზადება ბორჯომში გაიარეს და თბილისში გუშინ დაბრუნდნენ. დიუსელდორფში კი ხვალ მიემგზავრებიან.

გარდა იმისა, რომ ევროპის ჩემპიონატი ინდივიდუალურია, რამდენიმე რჩეული ნაკრები გუნდული პირველობისთვისაც მოემზადა. მათ შორის არის შარშანდელი გუნდური პირველობის ტრიუმფატორი საქართველოს ნაკრებიც. პირადი პირველობის დასრულებისთანავე ქართველ სპორტსმენებს 12 ქვეყნის გუნდებს შორის ლონდონში გასათამაშებელი ევროპის თასის ფინალურ ეტაპზე მოსახვედრად ერთგვარი საკვალიფიკაციო ეტაბი ექნებათ გადასალახავი. ერთადერთი, ვისაც კონტინენტის გუნდურ პირველობაზე აქედნად გარანტირებულად აქვს საგზური, ეს გათამაშების მასპინძლები - ინგლისელები არიან.

რაც შეეხება პირად პირველობას, შარშან ამავე რანგის ასპარეზობაზე მარიბოროში (სლოვენია) ქართველმა ძიუდოისტებმა დაივიტ ქვენიშნულმა (73 კგ), ნესტორ ხერგიაშმა (60) და ზურაბ

შოთა ხაბარელი

ზვიადაურმა (90), შესაბამისად, ვერცხლისა და ორი ბრინჯაოს მედლები მოიპოვეს. ახლა მათ სურთ, დიუსელდორფში შედეგები გააუმჯობესონ, მით უმეტეს, რომ სამივე მათგანი ნაკრების მთავარი მწვრთნელის, შოთა ხაბარელის გადამყვეტილებით, კვლავაც ძირითად შემადგენლობაშია. ძირითად შემადგენლობაში არიან, აგრეთვე, დავით მარგოშვილი (66 კგ), მინდია ბოდაველი (81), ივერი ჯიქურაული (100) ზვიად ხა-

ნავლაიშვილი (მძიმე წონა) და რამაზ ჩიოჩიშვილი (აბსოლუტური). ნაკრების ბირთვის ჩამოასყალიბებლად ხაბარელმა, A კატეგორიის (სალიცენზიო) საერთაშორისო ტურნირებთან ერთად, ბაკურიანისა და ბორჯომის შეკრებებიც გამოიყენა. ასე რომ, მწვრთნელს მათზე დასაკვირვებლად საკმაო დრო ჰქონდა. ხაბარელს ბოლო შეკრების დასრულებისთანავე შეეცხმინებთ და რამდენიმე კითხვა დაუესვით.

- შეკრებით თუ ხარტ კამაყოფილი?

- ბორჯომში, სადაც მესამე და დასკვნითი შეკრება გავიარეთ, პრობლემა არ შეგვექმნია. მზადებისთვის ყველა პირობა გვექონდა. ერთი სიტყვით, კმაყოფილი ვარ. ბიჭებს ვარჯიშებზე თავი არ დაუზოგავთ.

- ბორჯომის შეკრებაზე რაზე ახვეილებდით ყურადღებას?

- სპეციალური ვარჯიშები გვექონდა. თუმცა, აქცენტი შესვლებსა და ჩაჭიდებაზე გვექონდა. მანამდე ფიზიკურ და ტექნიკურ მხარეზე ვმუშაობდით.

- ევროპის ჩემპიონატის წინ ნაკრების შემადგენლობაში დავითაშვილს ვერ ვხვდავთ...

- ალექსი ბაკურიანის შეკრებაზე ფეხი იტკინა და ბოლომდე ჯერ არ მოუშუშებია.

- დიუსელდორფში ძირითად შეტოვებად ვინ მიგაჩნიათ? შარშანდელისგან განსხვავებით, რამე ხომ არ შეცვალათ?

- ძირითად მეტოქეებად, ტრადიციულად, კვლავაც ფრანგები, რუსები, პოლანდიელები და იტალიელები რჩებიან. მათ სტაბილური გუნდები ჰყავთ. ვერც ერთს ვერ გამოყვოფდი. რა თქმა უნდა, სხვა გუნდებშიც არიან ძლიერი სპორტსმენები, ევროპის, ოლიმპიური თუ მსოფლიო ჩემპიონები.

- რას უნდა ველოდო?

- ფიქტობს, ცუდად არ უნდა გამოვიდეთ. ბიჭებიც ყველანაირად მობილზეულები არიან. ამასთან, ყველა მათგანი გამოცდილია.

Giro d'Italia

რიკოს კატენარი უხველიდა

ირაკლი ბარიაშვილი

ვიდრე მთიანი ეტაპები დაიწყება - ეს დრო კი მომავალ შაბათს, 17 მაისს ემთხვევა, - ტელე და ფოტორიექტივებში, ძირითადად, "პეპლები" დაფარვატბენ. ასე ეძახიან სპრინტერებს, რომელთა დიდი ნაწილი ვაკე-ეტაპებზე ცოცხლობს, მერე კი პირველივე მთიან ეტაპზე ქუდს მოიხდიან ჯიროს წინაშე და ოჯახსა და კერის უბრუნდებიან. უღელტეხილებზე, სადაც სისწრაფეს გრომის ფასი ედება, მათ აღარაფერი ესაქმებათ. ჯერჯერობით კი, სანამ იტალიის სამხრეთში, სალენტინის ნახევარკუნძულზე, დრიატიკის სანაპიროზე ვართ და პირველი ვაკე-ეტაპის სტარტისთვის ვემზადებით, ჟურნალისტებისა და ფანების ყურადღების უდიდესი ნაწილი მსოფლიოს ერთ-ერთ საუკეთესო სპრინტერს, ჯიროდ იტალიისა და ტურ დე ფრანსის მრავალი ეტაპის მომგებს, 2002 წლის მსოფლიო ჩემპიონს მარიო ჩიპოლინის, იგივე ლამაზ მარიოს დაუპყრია.

ეს ეტაბი, რომელიც ლეჩეში იწყება და ნახევარკუნძულის გარშემოვლის შემდეგ ლეჩეშივე მთავრდება, რალა თქმა უნდა, მარიოსი უნდა გახდეს. ყოველ შემთხვევაში, ასე ფიქრობს მისი გუნდი "დომინა ვაკანზე" და თვითონ სპრინტის მეფეც. ეტაბი საკმაოდ გრძელია, ველოსიპდისტებს 200 კილომეტრის გავლა მოუწევთ, მაგრამ ამას ფაქტორიტისთვის მაინცდამაინც დიდი მნიშვნელობა არა აქვს - მისი გუნდის ყველა, რვავე წევრი, მთელი ამ დროის განმავლობაში დამწვარი თითოეთი მოუფერთხილებდა თავის პრიმას, ნიაჟი რა არის, ნიაჟს არ მიაკარებს და ისიც, თანაგუნდელების ზურგას ამოფარებული, ენერგიის საკმაო მარაგი მივა ფინიშთან. იქ კი...

ნინო პრიმა

ქალაქი ლეჩე იტალიის სამხრეთ-აღმოსავლეთში, აპულიის მთებშია. სალენტინის ნახევარკუნძული განთქმულია ვენახებით, თამბაქოს პლანტაციებითა და ზეთისხილის ბაღებით. ნახევარკუნძულზე სამი მნიშვნელოვანი ქალაქია: ტარანტო, რომელიც იონიის ზღვის სანაპიროზეა გაშენებული, ბრინდიზი და ლეჩე. ლეჩეში 92 000 კაცი ცხოვრობს. აქ ანტიკური ხანის ამფითეატრის ნანგრევებსაც შეხვდებით და ბაროკოს ეპოქის მშვენიერად შემონახულ სასახლეებსაც. ლეჩეს "ბაროკოს ფლორენციასაც" კი უწოდებენ. აქეთ - სანტა-კროჩეს ბაზილიკა, იქით - კარლოს მესხეთის მიერ აგებული ციხე-კოშკი. რომის იმპერიის ზეობის ხანიდან შემორჩენილი ტრიუმფალური თალი და ამფითეატრი; ყველა იტალიური ქალაქის სადარბაზო ბარათად ქცეული Duomo ანუ მთავარი ტაძარი ვარდისფერი მარმარილოთია ნაგები და იმდენად ჰარმონიულად ერწყმის მრგვალ, თითქოს საკუთარ თავში ჩაქცეულ მოედანს და ისეთი ღრმა სიმშვიდის განცდას ბადებს, რომ საერთოს დაგვიკრეყებს, დღეს ჯიროს ხმაურიანი სტარტი რომაა დაგვემოლი.

ლეჩეს ველოსტორიაშიც უდევს წილი. ჯირომ ლეჩეს მოქალაქეების წყნარი, პროვინციული ცხოვრება პირველად 1971 წელს ააფორიაქა. მაშინ პელოტონი ნახევარკუნძულის მეორე მნიშვნელოვან ქალაქ ბრინდიზისკენ გაემართა. თითოეული გუნდის წარმომადგენელს ხელში ეჭირა ვარდისფერი ქრომომეტრი და გარკვეული მანძილის გავლის შემდეგ ესტაფეტას თანაგუნდელს გადაცემდა, სწორედ ისე, როგორც ანტიკური ხანის ოლიმპიურ თამაშებზე.

იმ წელნიდან რბოლა მოიგო მოლტენიმ, 1980 წელს ფრანგმა ივონ ბერ-

პირველი ეტაპის ფინიში

ალესანდრო პეტაკი მილოცვებს იღებს

ტენმა გაიმარჯვა, 1998 წელს კი მარიო ჩიპოლინი იყო პირველი.

ფლავიო კარზონე

თითქმის მთელი ეტაბი, - ეს კი კარგა ზუთ საათს გრძელდებოდა, - საქმე არაფერი გვექონდა. ას ორმოცდამეორე კილომეტრზე ათიოდე მშობლმა გაქცევა სცადა, მაგრამ სულ რამდენიმე წუთში შეტევა წარუმატებლად დასრულდა - პელოტონმა არავის გაუგება არ ისურვა. უფრო კი იმ გუნდებმა გამოიდგეს თავი, ვისაც პირველი ეტაპის მოგების განზრახვა ედო გულში. უწინარეს ყოვლისა, "დომინა ვაკანზემ", "ფასა ბარტოლომ" და "ლოტომ". მერე კიდევ კარგა ხანს დავდიოდით აღმა-დაღმა ხან პელოტონის თავში, ხანაც ბოლოში და, იტალიელი კრისტიანო ფრატინი და დანიელი ფრანკ-რომ რომ არა, ნაღდად ჩაგვეძინებოდა მოტოციკლები.

ბიჭებმა ფინიშამდე ორმოცი კილომეტრით ადრე გადაწყვიტეს, შეტევისთვის სერიოზული სახე მიეცათ და,

მინდა გითხრათ, რომ, რალაც თვალსაზრისით, მათ ეს გამოუვიდათ. პელოტონი ამ ორ ავანტიურისტს მაშინ დაენია, როცა სულ რალაც ათი კილომეტრალა რჩებოდა გასავლელი. პელოტონი გამთლიანდა, მაგრამ ფინიშთან ასეთი სიახლოვისას ბალოშზე თავის დაღების უფლება არავის აღარ აქვს - არც ჩვენ და არც სპორტსმენებს.

ირაკლი

პირველმა ჩიპოლინის გუნდმა აკროფა სიჩქარე - პელოტონს სრული შემადგენლობით მოექცა თავში და თავისი ლიდერი ლამის უკვე გარანტირებული გამარჯვებისკენ გააქანა.

შეიძლება უცნაურიც იყოს, მაგრამ ამგვარი გუნდური შემართება სხვებს არ გამოუჩენიათ. გამარჯვების რამდენიმე პრეტენდენტი ჩუმად, აჟიტაციის გარეშე მოენყი ჩიპოლინის ფართი ბეჭებს უკან და, სანამ ფინიშამდე სულ რალაც ორასიოდე მეტრი არ დარჩა, სიციხისის ნიშანწყაიც არ გამოუმტლანებნია. ჩიპოლინის წინ კი თავ-

ნდათან თხელდებოდა თანაგუნდელთა რიგი - ჯერ მონდინი გავიდა თამაშიდან, მერე - კოლომბო... უკანასკნელ მეტრებზე მარიოს ყველაზე ერთგული და სწრაფი ფოვანი ლომბარდილა უკაფავდა გზას. ბოლოს ისიც განზე გადავა და ჩემპიონის რიგი დადვა. ფინიშის ბრტყელი თეთრი ხაზი საშინელი სისწრაფით გამოექანა მრბოლებისკენ.

რა თქმა უნდა, იცით, როგორ ხდება სპრინტში. უშირატესობა იმის მხარეზეა, ვინც ბორობაში უზის მეტოქეს. ჯიროს პირველ ეტაპზე ეს უშირატესობაცა და იღბლიც "მეფე მარიოს" ველოსიპედს ტკიპივით აკრულ ალესანდრო პეტაკის არგუნა ბედმა.

P.S. ყოველთვის ვამბობდი, სად ფეხბურთი და სად ველოსპორტი-მეთქი. ახლაც მაგ აზრზე ვარ - ველოსპორტი გაცილებით რთულია. ხუშრობის გარეშეა რთული. ნამდვილად რთული, თორემ კატენაროს სამშობლოში რა ღმერთი უნდა გასწყრიმოდა "დომინა ვაკანზეს" სპორტული დირექტორის, რომ რვაკაციანი გუნდით ერთი კინკლა კაცის უსაფრთხოება ვერ უზრუნველევო.

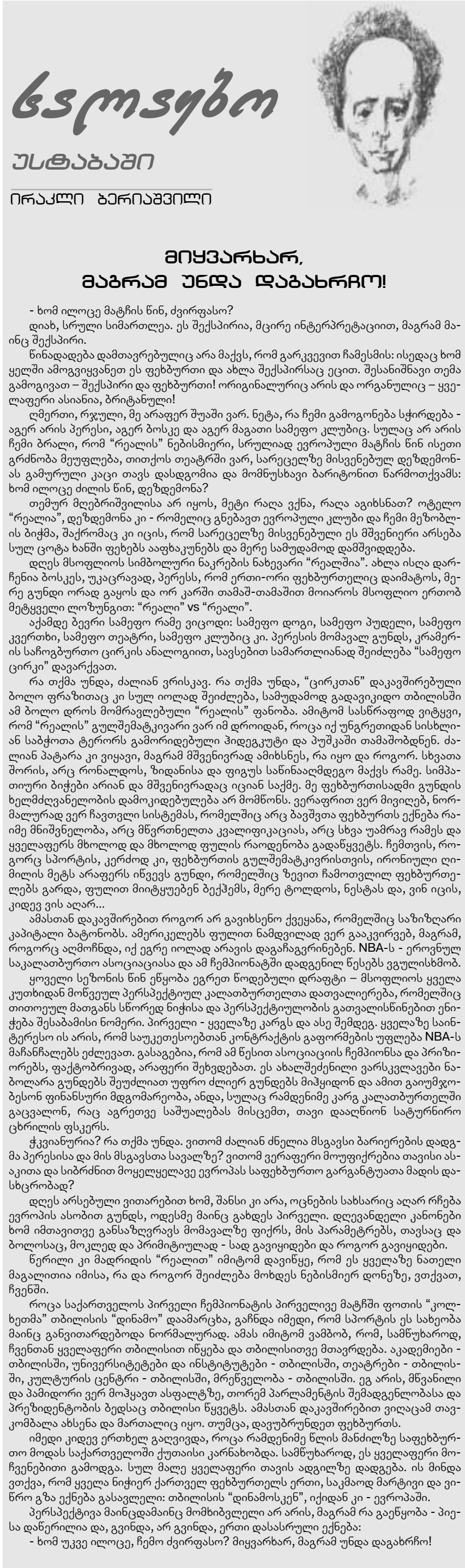
ტექნიკური შედეგები

1 ეტაბი. ლეჩე - ლეჩე. 201 კმ.

1. **ალესანდრო პეტაკი** ("ფასა ბარტოლო") - 5 სთ. 16 წთ. 03 წმ.
2. **მარიო ჩიპოლინი** ("დომინა ვაკანზე") - იგივე დრო.
3. **ანჯელო ფურლანი** ("ალესიო") - იგივე დრო.

ჭიროს ბოლო 10 წლის გამარჯვებულები (საერთო ჩათვლა)

1993 - მიგელ ინდურაინი (ესპანეთი)
1994 - ევგენი ბერზინი (რუსეთი)
1995 - ტინი რომინგერი (შვეიცარია)
1996 - პაველ ტონკოვი (რუსეთი)
1997 - ივან გოტი (იტალია)
1998 - მარკო პანტანი (იტალია)
1999 - ივან გოტი (იტალია)
2000 - სტეფანო გარძილი (იტალია)
2001 - ჯილმარკო სიმონი (იტალია)
2002 - პაოლო სავოლდელი (იტალია)

HTB + ФУТЕБОЛ	
11:15 გერმანიის ჩემპიონატი. "ჰერტა" - "ბაერია".	
13:00 თავისუფალი დარტყმა 13:25 იტალიის ჩემპიონატი. "ბრეშა" - "მილანი"	
15:10 "ვალერი ლობანოვსკის თასის" სტარტისთვის	
15:40 "დარტყმა გოლისთვის"	
15:55 ესპანეთის ჩემპიონატი	
17:40 "ჩემპიონთა ლიგის ჟურნალი"	
18:35 თავისუფალი დარტყმა	
18:50 სახვლიო ტელეპროგრამა	
18:55 ინგლისის ჩემპიონატი. პირდაპირი ტრანსლაცია	
20:55 რუსეთის ჩემპიონატი. მიმოხილვა	
21:55 ესპანეთის ჩემპიონატი. "მალიორკა" - "რეალ სოსიდადი". პირდაპირი ტრანსლაცია	
23:45 საფრანგეთის ჩემპიონატი. "ლიონი" - "ასჟ". პირდაპირი ტრანსლაცია	
01:35 თავისუფალი დარტყმა	
01:50 ინგლისის ჩემპიონატი. "პირმინგემი" - "ვესტ ჰემი"	
HTB + СПОРТ	
11:00, 14:15, 17:15, 22:00 პრეს-ცენტრი	
11:15, 22:15 "ოლიმპის ჭილები"	
11:20 აერობიკა	
11:45 რეგბურთი. „Masters Series“. რომი. ფინალი	
14:30 "საქადრაკო მიმოხილვა	
15:00 ამერიკული ფეხბურთი. ევროპის ლიგის ჩემპიონატი	
17:30 რეგბურთი. „Masters Series“. ჰამბურგი. პირდაპირი ტრანსლაცია	
EUROSPORT	
11:30 მოტორბოლა. ესპანეთის გრან-პრი	
13:00 რალი. მსოფლიო ჩემპიონატი	
13:30 ატმომოტორბოლა	
14:00 ფეხბურთი. U-17 ევროპის ჩემპიონატი	
16:00 რეგბურთი. WTA ტურნირი იტალიიდან	
18:30 ველომობლა. იტალიის ტური	
20:30 ფეხბურთი. ევროგოლი	
22:00 ახალი ამბები	
22:15 რალი. მსოფლიო ჩემპიონატი	
22:45 ჩოგბურთი. WTA ტურნირი იტალიიდან	
23:30 რეგბურთი. WTA ტურნირი იტალიიდან	
01:00 ფეხბურთი. ევროგოლი	
02:30 ახალი ამბები	
02:45 მოტობოლა. ესპანეთის გრან-პრი	
03:45 რალი. მსოფლიო ჩემპიონატი	
04:15 ახალი ამბები	

წიგნები იწვის!

ანა კორძია-სამადაშვილი

სადაც წიგნებს წვავენ, ბოლოს ადამიანსაც დაწვავენ. ჰაინრიხ ჰაინე

წიგნების მიზანმიმართულად დაწვა ადამიანებს პირველად ჩვენი წელთაღრიცხვის 213 წელს მოსვლიათ აზრად. მაშინაც და მას შემდეგაც ამ აქციას იდეოლოგიური და რელიგიური სარწმუნო ედებოდა ხოლმე, ისეთივე პროპაგანდისტული ამბავი იყო, როგორიც ომის შემდეგ ქალაქების წერევა და მდიდართა ქონების “სამართლიანი” გადანაწილება ხოლმე.

ეს სიმბოლური ქმედება ხალხზე (რომელიც, რაც არ უნდა იმახონ, ბნელია) დიდ შთაბეჭდილებას ახდენდა. ცეცხლი ყოველთვის მიმზიდველი სანახაჲა, განსურჩევლად იმისა, რას უკიდია – შეშას, სასახლეს, ადამიანს თუ წიგნებს.

პირველი, ვისაც მეოცე საუკუნეში ცეცხლში შეუძახეს, ერის მართიი რემარკი იყო: ჯერ კიდევ 1933 წლის 25 მარტს, როცა გერმანიის ნაციონალ-სოციალისტური მუშათა პარტიის დიდი კულტურული ღონისძიება, “გერმანული კულტურა და აღზრდა” დასრულდა, მისი “დასავლეთის ფრონტი” უცვლელისა” ბიბლიოთეკებში დარჩენილი 7 ეგზემპლარი ბერლინში, შილერის მოედანზე, დიდი ხმაურით და ზარ-ზეიმით დაწვეს.

შვიდი ეგზემპლარი, სასაცილოა, არა? მაგრამ მერე უკვე ნაკლებად სასაცილო ამბები დატრიალდა.

ისევე, როგორც პირველი წიგნების დაწვის ინიციატორებს, ანუ რელიგიურ მოღვაწეებს, ნაციონალ-სოციალისტებსაც ერთი მიზანი ამოძრავებდათ: ხალხს უნდა სცოდნოდა, რომ მხოლოდ მათგან გაიგონებდა სიმართლეს, რომ სხვა ყველა ცრუობდა, სხვა ყველაფერი ტყუილი იყო. ამიტომ ის აზრები, რომლებიც ოდესღაც მაინც წიგნებსა და პრესაში გამოქვეყნდა, მაგრამ მმართველთა ინტერესებს არ ემთხვეოდა, უნდა განადგურებულიყო. თავად ავტორთა ნაწილმა ნაცისტებს გაასწრო, სხვა ქვეყნებში გაიქცა, მათმა ქმნილებამც ეს, ცხადია, ვერ მოახერხა.

1933 წლის 10 მაისს, პრელაში დაბეჭდილი Arbeiter Illustrierte Zeitung-ის პირველ გვერდზე ჯონ პარტფილდის (ჰელმუტ ჰერცფელდეს) ერთგვარად წინასწარმეტყველური ფოტომონტაჟი დაიბეჭდა – “სინათლიდან ღამისკენ”. უკანა პლანზე აალებულ რაიხსტაგის შენობა მოჩანს, წინ კი, ცეცხლმოდებული წიგნების გროვასთან – იოზეფ გებელსი.

სწორედ ამ დღეს ნაციონალ-სოციალისტი მოხელეები, სტუდენტები და პოლიციელები გერმანიის საჯა-

რო და კერძო ბიბლიოთეკებში შეიჭრნენ. ისინი ჰიტლერის მიერ “შეწვენებულ” წიგნებს ეზიდებოდნენ და ქუჩაში გროვებად ყრიდნენ. იმ დღეებში ბერლინსა და გერმანიის სხვა საუნივერსიტეტო ქალაქებში 25 ათასი წიგნი დაიწვა.

ეს ღონისძიება ნაციონალ-სოციალისტების ძალაუფლების სათავეში მოსვლის შემდეგ წამოწყებული კამპანიის ნაწილი იყო – “არა არაგერმანულ სულს!”. მისი სულიწამდგმელი და იდეის ავტორი პრესისა და პროპაგანდის მთავარი სამმართველო და თავად იოზეფ გებელსი გახლდათ. ამ აქციის ნაწილი იყო “შავი სიბეჭე”, რომელთა მიხედვითაც ბიბლიოთეკებიდან არასასურველი წიგნები უნდა ამოეღოთ. გაზეთებში მომდევნო ღამის ღონისძიების დრო და ადგილი და “მიულბელი” ავტორების სიები ქვეყნდებოდა – ეს ფილოსოფოსები, მეცნიერები, პოეტები, და მწერლები იყვნენ. ასე აღმოჩნდნენ ცეცხლში გეორგ ბერნჰარტი, ბერტოლდ ბრეხტი, ალფრედ დიობლინი, ილია ერნე-ბურგი, ლიონ ფეიხტენგერი, ზიგმუნდ ფროიდი, ჯეკ ლონდონი, ჰაინრიხ მაინ, არტურ შნიცლერი, ანა ზეგერსი, ფიოდორ სოლოგუზი, თეოდორ ვოლფი, შტეფან ცვაიგი და მრავალი სხვა.

წიგნების დაწვას სადღესასწაულო ხასიათი უნდა ჰქონოდა, კარგად ორგანიზებული რიტუალის მსგავსად უნდა ჩატარებულიყო, ეს საქმე კი ნაციონალ-სოციალისტებს მაღალ დონეზე ჰქონდათ დაყენებული. შემსრულებლებად ისინი, ძირითადად, სტუდენტებს იზიდავდნენ – ახალგაზრდობა დიდი ძალაა! თან ყველაზე ადვილად მართავდი. ისინი კოკონთან ცეცხლფარესებად იდგნენ, ხოლო იმისთვის, რომ მოგიზიგებე ცეცხლის ირგვლივ მხოლოდ ამ თაობის წარმომადგენლები არ შეგროვილიყვნენ და საზოგადოებას ეს მოვლენა სერიოზულად აღექვა, იქვე სახელოვანი გერმანისტისკის პროფესორები ან თავად იოზეფ გებელსიც კი აწვდიდნენ სანვავს. ეს პატივსაცემი ადამიანები იქვე იდგნენ ხოლმე და მხურვალე მონოდეგებს გასძახოდნენ. სასულე ორკესტრები პატრიოტულ მარშებს უკრავდნენ, და ამ საზვიამო გარემოში ისწოდა “არაგერმანული სული”.

მონოდეგები ასეთი – ნამდვილად ჰგავდა რიტუალურ შელოცვას:

“კლასობრივი ბრძოლისა და მატერიალიზმის წინააღმდეგ! იდეალი-სტური კაცობრიობის სახელად! მე ცეცხლს გადავცემ მარქსისა და კაუტსკის ნაწერებს!”

“სიცოცხლის ხრწნის დაკინების წინააღმდეგ! ადამიანის სულის სინ-მინდის სადიდებლად! მე ცეცხლს გადავცემ ზიგმუნდ ფროიდის ნაწერებს!”

იოზეფ გებელსი გაზეთის წინასწარმეტყველურ ფოტო-მონტაჟზე

ასე წვაოდნენ წიგნებს

ცხენებისა და ხარების ბაღი

მოქმედებისა და სმის ადგილი: ხერესი

თამარ ბაბუაძე

მოგზაურთათვის არსებობს ქვეყნები და ქალაქები, რომლებიც “საოცნებო მხარეთა” წუხსაში მუდამ ლიდებობენ. მაგრამ არსებობს ადგილებიც, რომლებიც ყურადღების ცენტრში ამა თუ იმ ღონისძიების გამო ექცევა ხოლმე. ძველი ანდალუსიური დასახლება ხერესი დე ლა ფრონტერა ის ქალაქია, რომელიც “მუდამ სასურველთა” სიაშიც ხშირად ხვდება და მზიარული ფესტივალების გამოც აცდუნებს ხოლმე ტურისტებს. მის სრულ სახელს “დე ლა ფრონტერას” (იგივე ქალაქი საზღვარზე) კი სუფთა ისტორიული დატვირთვა აქვს – ხერესი ძალიან დიდხანს ქრისტიანული და მუსულმანური ტერიტორიების გასაყარზე მდებარეობდა. ერთი სიტყვით, ესპანური კულტურით გატაცებული მოგზაურები ერთხმად აღიარებენ, რომ ხერესი სანახავად ნამდვილად ღირს. ვისაც ტიპური ესპანური პეიზაჟის სხვა – მზით გაყვითლებული თეთრი სახლებით, ზეთისხილის ხეებითა და გარუჯული ფერმერებით – ყველაფერი ურჩევნია, ხერესში ნებისმიერ დროს ჩადის, მაგრამ ვისაც სურს, ეს ტიპური სურათი გემრიელი ღვინით, ტემპერამენტული ფლამენკოთი და ცხენების ჯირითითაც გაიხსიოს, ამ ქალაქს “ფერია დელ კაბალოს” დროს ეწვევა ხოლმე – ტრადიციული ყოველწლიური დაღესასწაულის დროს, რომელსაც ქართულად “ცხენების ფესტივალი” ჰქვია. წლევეანდელი “ფერია” გუშინ დაიწყო და 18 მაისამდე გასტანს. მართალია, ისტორიულ ქალაქში თანამედროვე საავტოო ცენტრებიც უხვადაა, “პიტა ჰატთან”, “მადონალდსთან” და “ლა სანდვიერისასთან” ერთად, მაგრამ ხერესი ძველ და ეგზოტიკურ კოლორიტს მაინც ინარჩუნებს. იქ ხომ ერთ დროს მუსულმანები ბატონობდნენ, შემდეგ ქრისტიანები. ამიტომაც ქალაქი სავსეა, როგორც ძველისძველი მემკთებით, ისე გაითური ტაძრებით, ბაროკოს ტიპის შენობებითა და ულამაზესი სამეფო სასახლეებით. ასე რომ, ტურისტები, რომლებიც ადგილობრივი სამხარეულოს დაგმონებებსა უფრთხიან, “მადონალდსში” უმფთოველად ანადგურებენ რამდენიმე სართულიან (ერთდროულად “მომბოლოურ” და საერთაშორისო) ბურგერებს და მერე დიდ ხანს ათვალიერებენ სან მიგელის, სან მარკოს, სან დიონისიოს ტაძრებსა თუ ალკასარის მკნეთს. შემ-

დევ კი, დაღლილები და დასიცხულები იქვე, რომელიმე “ზოდევაში” (მელენინების სარდაფში) ჩაცეხებული ღვინით გროლდებიან.

სწორედ ამ ორგვაროვანი ბუნების გამო ხერესს უცხოელი ტურისტი არც ერთ სეზონზე არ აკლია. თუმცა, ისტორიულ, არქიტექტურულ თუ რელიგიურ ორბუნებოვანებასთან ერთად, ტურისტებს ამ ანდალუსიური ქალაქისკენ კიდევ ერთი რამ იზიდავს. საუბარია ადგილობრივების მთავარ სიამაყეზე – ტყეში ესპანურ ღვინოზე: ქალაქი ხერესი ხომ პორტვინი “ხერესის” სამშობლოა, რომელსაც, როგორც ამბობენ, შექსპირმაც შეასხა ზოტება. ზრტანგელმა ვაჭრებმა კი სახელი მას, მთელი მსოფლიოს მასშტაბით, ჯერ კიდევ მე-16 საუკუნიდან გაუთქვეს. თუმცა, ინგლისელებმა ვაჭკაცური, ესპანური სიტყვა “ხერესი” რბილი ინგლისური “შერიი” შეცვალეს – სახელით, რომელიც მას დღემდე შემორჩა.

უნდა ითქვას, რომ ქალაქს, უგემრიელესი ღვინის გარდა, კიდევ რამდენიმე სხვა სიამაყეც აქვს: სწორედ ხერესიდან არიან წარმოშობით ფლამენგოს ცნობილი მოცეკვავეები და მომღერლები. მათ უბნებში გავალ ახლაც ერთ რამედ ღირს – მაგალითად, “პენია” ტურისტებს თავისი ვინოო ქუჩებითა და ქათქათა სახლებით იზიდავს, სადაც გიტარამომარჯვებული ბოშები სამზიარულოდ მიზეზს იოლად პოულობენ და სულ ცეკვავენ და მღერიან, ან ცეკვავენ და სვამენ... აქვეა “მხედრული ხელოვნების ანდალუსიური სკოლაც”, რომელშიც ცხენოსნები, თავიანთ ცხენებთან ერთად, ურთულესი იღვთების შესრულებას სწავლობენ – “ცხენების ფესტივალისთვის” ემზადებიან.

ასე რომ, ქალაქი სავსეა ღირსშესანიშნაობებით. მეტიც, თვითონ ესპანელები მას მეცხენეობის დედაქალაქსაც უწოდებენ, დანარჩენი ევროპელები კი სამართლიანად დასძენენ, რომ ხერესი, ცხენების მომენების თვალსაზრისით, მთელ კონტინენტზე სახელგანთქმული ადგილია.

თანაც, ასე იყო ოდითგან. “ფერია დელ კაბალო” – ყველაზე ძვირფასი და ჯიშიანი ცხენების გამოფენა-გაყიდვა ხომ 1284 წლიდან იმართება და მრავალ უცხოელ ცხენოსანსაც იზიდავს. თუმცა, ერთი ჩვეულებრივი გამოფენა-ბაზრობა თანდათან გადაიქცა ნამდვილ ფესტიად, ანუ ეროკვირიან ღზინად, რომელიც ხერესის, ფლამენკოს, კორიდასა და ცხენების თანხლებით მიმდინარეობს.

ჰელაკატი ხერესში გვეპატივება

“მსოფლიო ომის ჯარისკაცთა ლიტერატურული ღალატის წინააღმდეგ! ერის სიმაართის სულისკვეთებით აღზრდის სახელით! მე ცეცხლს გადავცემ ერის მართა რემარკის ნაწერებს!”

და სხვა და სხვა. “შეწვენებულ” ავტორთა რიცხვს მიეკუთვნებოდა ერის კესტნერიც. ბრძოში დამალული, ის თავად ესწრებოდა თავის შემოქმედების დაწვის ცერემონიას: “დეკადანსისა და მორალური ხრწნის წინააღმდეგ! ოჯახსა და ქალაქში წესისა და ადამის სახელით! მე ცეცხლს გადავცემ ჰაინრიხ მაინს, ერნსტ გლუზერის და ერის კესტნერის ნაწერებს!” თავისი შთაბეჭდილებები მან მხოლოდ მრავალი წლის შემდეგ გამოაქვეყნა:

“...ხოლო 1933 წელს ჩემი წიგნები ბერლინში, პირქუში და საზვიამო განწყობით, სახელმწიფო იოერის წინ, დიდ მოედანზე, ყველასთვის კარგად ცნობილმა ბატონმა გებელსმა დაწვა. მან საითიაროდ დაასახელა ოცდაოთხი გერმანელი მწერალი, რომელთაც სიმბოლურად სამუდამოდ გადაესვათ ხაზი. ამ ოცდაოთხიდან მხოლოდ მე გამოვცხადდი პირადად, რომ მეც განმეცადა ეს თეატრალიზებული თავხედობა. მე უნივერსიტეტის წინ ვიდექი, ფორმებში გამოწყობილ სტუდენტთა, ერის ყვავილთა შორის მომწვედელი, ზნედავდი, როგორ მიფრინავდა ჩვენი წიგნები მოცახცხე ცეცხლის აღში და პატარა, გარყვნილი, ცრუ კაცის ტირადებს ვისმენდი. ქალაქში დაკრძალვის სული ტრიალებდა...”

უცვც ქალის გამყინავი ხმა გაისმა: “ეს ხომ კესტნერი დასა!” ნორჩმა კაბარეს მოცეკვავემ, თავის კოლეცთან ერთად ბრძოლა რომ იდგა, დამინახა და გაოცება ვერ დაფარა...”

■ ■ ■

მას შემდეგ 70 წელი გავიდა. წელს, დევითი “ლიტერატურა და სხვა...” ბერლინში 50 ღონისძიება ჩატარდა. ბაბელის მოედნიდან ბრანდენბურგის ჭიშკარამდე, ისტორიული ფაქტის გახსენების მსურველნი მწრლებთან, ხელოვანებთან და პოლიტიკოსებთან ერთად საჯარო კითხვებსა და დისკუსიებში იღებდნენ მონაწილეობას. წიგნების დაწვას პუმბოლტის უნივერსიტეტის სიახლოვეში მისიქტემა ინსტალაცია – ცარიელი თაროები მოგვაგონებს.

გერმანელები მაინც ძალიან ყოჩალი ხალხია. ზოგიერთებისგან განსხვავებით, სირცხვილისა და სინანულისგან არ დაკნინებულან, თავიანთ წარსულს არ ემაღებიან და იმას მაინც მიხვდნენ, რომ წარსულის გამოცხადლება მხოლოდ თეორია არაა, და ერთი და იგივე საბინელება ასჯერ არ უნდა გაიმეორო...

ფესტივალს სამი დამოუკიდებელი განყოფილება აქვს – სოფლის მეურნეობის ტექნიკის გამოფენა, კორიდასა და ფლამენკოს მონივრე ოსტორიას პარკში და ცხენების გამოფენა. ეს უკანასკნელი დიდძალ პუბლიკას უყრის ხოლმე თავს. სტუმრები ვერაფრით წვევტენ თვალს ჯიშმანი ანდალუსიური ცხენების მონაწილეობით დადგმულ ბალეტს – ულამაზეს შოუს, რომელსაც ესპანურად ასე ჰქვია – “კომო ბოლიან ლოს კაბალოს ანდალუსეს”, ანუ “როგორ ცეკვავენ ანდალუსიური ცხენები”. შესაძლოა, ძნელი დასაჯერებელი იყოს, მაგრამ ანდალუსიურ მუსიკას აყოლილი ცხენები, მართლაც, ცეკვავენ. ისინი ურთულეს ქორეოგრაფიულ ილეთებსა და ტროუკებს ასრულებენ და აღადგენთ თავიანთ ადგილობრივებსაც და, ბუნებრივია, აოცებს სტუმრებსაც.

ცხადია, “ფერია დელ კაბალო” ღია კის ქვეშ მიმდინარეობს. ტურისტებისგან განსხვავებით, ხერესელებს არც მზის დარტყმა აშინებთ, არც კოლოები, არც დეჰიდრაცია და მთელი დღეების განმავლობაში ცხენებს ქუჩებში გაგედულად დაასივნებენ. გამუდმებით ისმის მუსიკა და თითქმის ყოველ ფესის ნაბიჯზე დგას ხერესის ბარი. ანდალუსიურ კოსტუმებში გამოწყობილი ესპანელებიც ხან სივცხს იმიზეზებენ, ხანაც – დალას და ჭიხე ხერესის დასალევად თითქმის ყოველ წუთს ჩერდებიან.

თუმცა, თუ მისში მთავარ როლში ცხენები არიან, შემოდგომაზე გამართული ყორმნის მოსავლის აღების დროს უშირობო ლიდერი ხერესი ხდება. ამ სახელგანთქმულ სამსელს, რომელიც დღეს მსოფლიოს მრავალ კუთხეში იყიდება, შეიძლება, ითქვას, რომ განმსაზღვრელ მეგობს მზე ანიჭებს: ხერესული ყურძნის ბუნებრივ შეკრიაზობას სწორედ მზე იწვევს. ცალკე ისტორია ხერესის დაყენება-შენახვაზე. ამ საკითხზე ანდალუსიელები ისეთი გატაცებითა და ვნებით ჰყვებიან, რომ მათ ულამაზკად გაუგებდნენ ღვინის ფასის კარგად მცოდნე ქართველებიც.

და საერთოდ, ეს ხერესი ისეთი ქალაქი გამოდგა, ქართველებს რომ გაეხარდებოდათ სტუმრად ჩასვლა. ღვინოზე მოსაყოლ ამბებს ან ჩვენებს რა გამოულევდათ და გაბარებდნენ “ფერია” დღეებს “ზოდევაში” ჯდომით, ღვინოზე საუბრითა და სმით. სმითა და საუბრით. თუმცა, ვინ იცის, ხერესით მთერა ქართველებს შეიძლება, ფლამენკოს ცოდნაც დაებრალბინათ და...

— კალენდოსკოპი —

ედინბურგი “ემტივის” რჩეულია პრესკონფერენციაზე პირველი მინისტრი ჯეკ მაქკონელი ოფიციალურად დააზუსტებს, რომ ევროპული “ემტივის” დაჯილდოების 2003 წლის ცერემონიალი შოტლანდიაში გაიმართება. საღამოს, სავარაუდოდ, მადონა და კაილი მინოუგი დაესწრებიან. ყველა დიდ იმედს ამყარებს ერთკვირიან ზეიმზე, რომელიც ნოემბერში გაიმართება და ედინბურგს მუსიკალური სამყაროს ცერემონიალი სახელებით აავსება. ჩვენი ქვეყანა “ემტივის” ამ დიდებული ცერემონიალის საშუალებით მილიონობით უცხოელის ყურადღების ცენტრში მოექცევა” – განწყობა ქალაქში დაახლოებით ასეთია. ედინბურგელებს განსაკუთრებით ახარებთ ის ფაქტი, რომ მათ მაკსინდლის ეს საპატიო ტიტული კონკურსის საფუძველზე მოიპოვეს. “ემტივი” შოტლანდიის დედაქალაქი კომენშაგენსა და ბელფასტს არჩია. შეგახსენებთ, რომ შარშან ევროპული ჯილდოები ბარსელონაში გაიცა. შოუს რეჟერი ფი დიდი უძლებოდა, მთავარი გამარჯვებული კი იყო ემინემი, რომელმაც “საუკეთესო მამაკაცი შემსრულებლის”, “საუკეთესო ალბომისა” და “საუკეთესო ჰიპ-ჰოპ შემსრულებლის” ჯილდოები მიიღო. გამარჯვებულთა შორის ასევე იყვნენ “რედ ჰოტ ჩილი პეპერსი” და “ლინკინ პარკი”.

მაკარტნი გლადიატორების ნაცვლად

იქ, სადაც ძველი რომაელები გლადიატორების საცქერლად დადიოდნენ, მზათ ღამით, ახალი რომაელები პოლ მაკარტნის მოსასმენად მივიდნენ. თუმცა, საქველმოქმედო კონცერტზე მაკარტნი კოლიზუემის სიძველეს სცა პატივი და თავადაც ძველი ჰიტები შეასრულა, ბევრი “ბითლზის” რეპერტუარიდანაც კი.

კონცერტზე დასწრება რამდენიმე ასეულ კაცს 1.490 დოლარი დაუჯდა. თუმცა, ეს არც ერთ მათგანს არ უნანია. ძალზე მუდრო გარემოში, გლადიატორებისაგან ეტებულ არენაზე მაკარტნიმ, მართლაც, ძველი ეთქოა გააცეცხლა. Yesterday-ს Hey Jude მოჰყვლა, Blackbird-ს All my Loving-ი... სულ შეგროვდა 287 ათასი დოლარი, რომელიც რომის არქეოლოგიურ სამსახურებს გადაეირცხა.

თუმცა, ყველაფერი ამით არ დამთავრდა. მაკარტნიმ ერთი უფასო კონცერტი კოლიზუემის მახლობლად მდებარე სცენაზე გუშინ საღამოსაც გამართა. რომის მერია თავიდანვე ვარაუდობდა, რომ შოუს ასობით ათასობით ადამიანი დაესწრებოდა. მაკარტნის პრესაგენტი კი ირწმუნებოდა, რომ მომღერალი კვირას დაგეგმილი კონცერტიდან ამოიღებდა ხმაურიან როკ-სიმღერებს, რათა იქვე, ვატიკანში იოანე პავლე მეორესთვის სიმშვიდე არ დაეფრთხო.

პოლ მაკარტნის ეს რომაული შოუ ევროპული ტურნეს ფარგლებში ჩატარდა. შეგახსენებთ, რომ მომღერალს ევროპაში ოცხხალი კონცერტი მთელი ათი წელია არ გაუშართავს.

რაც შეეხება მუსიკალური საღამოს მოსაწყობად კოლიზუემის არჩევას, ეს მაკარტნის ნოვატორული იდეა სულაც არ ყოფილა. ამ საქმის პიონერი რეი ჩარლზი გახლათ, რომელმაც ამ ისტორიულ არენაზე კონცერტი ერთი წლის წინ გამართა.

დღეს ორშაბათს, 12 მაისს
 1820 წელი: დღორენიაში დაიბადა ფლორენს ნაინკელი - ეთარის თანამეორვე საბის შემქმნელი.
 907 წელი დაიბადა ოსიი "ოსკარის" მღვდელი მსახიობი ქეთრან ჰაშპერნი.
 1935 წელი: ოპიოში ელიამ ვილსონმა დააარსა სამკერნლო ცენტრი "ანონიმური აღკომილები".
 1949 წელი: საკუთრი დატვირული ესკორტი ბერლინში შევიდა, რთაც დასრულდა რუსების მიერ ქალაქზე დაწესებული 11-თვიანი ბლოკადა.
 1969 წელი: პრეტანელბმა არჩენებში ხმის მიცემის უფლებას მოსაპოვებლად დაწესებული ასაკი 21-იდან 18 წლამდე შემაცირება.
 1994 წელი: გულის შეტევი გარდაიცვალა პრეტანელი ლეონისტული პარტის ლიდერი ჯინ სმითი.
 2002 წელი: ექს-პრეზიდენტი გიმი კარტერი გახდა პირველი აშშ-ს პრეზიდენტი, რომელიც ფიჯელ კარტოს სათაველ მოსულის შემდეგ (1959 წ.) ექვას ეწვია.
 © GRAPHIC NEWS

ყველაზე მოხუცი გოგონა - ნესი

შოტლანდიაში ერთი ღრმა, პირ-
ქუში და იდუმალი ცბაა – ლოხ-ნესი.
ის ისეთ ადგილასაა განოლილი, რო-
მელიც ადამიანებისთვის დღესაც
ძნელად მისადგომად და, ცოტა არ
იყოს, საშიშადაც ითვლება.

ამ ტვის სიღრმე 300 მეტრია, სიგ-
რძე – 24 მილი. მისი წყალი კუბრი-
ვით შავია. ამბობენ, რომ ლოხ-ნესი
ათი ათასი წლის წინათ წარმოიშვა,
უკანასკნელი გამყინვარების ხანის
ბოლოს.

70 წლის წინათ ღობ-ნესის სახე-

ლო მთელმა მსოფლიომ გაიგო. 1933 წლის მაისში გაზეთში "ინვერნეს კუ-რიერ" პირველად ცოლ-ქმარ მაკკეის მონაყოლი გამოქვეყნდა – ისინი პირადად შეხვედრიან ამ ტბაში მცხოვრებ უჩინო ნების.

იმ წელს ტბის ჩრდილოეთ ნაპირ-ზე ხეები და ბუჩქნარი გაჩეხეს და გზა გაიყვანეს, რომ ბრიტანეთის უდიდესი მტკნარი წყლის აუზის ხედილი უბეტი გამოჩნდილიყო და ტურისტებ-სათვის მიმზიდველი გამხდარიყო. ზუსტად 70 წლის წინათ, 1933 წლის

12 მაისს, სწორედ ამ გზას მიუყვებო-
და (კოლ-ქმარი მაკკეი, როცა...

“თვალეებს არ დაუჯერე,” ყველა
ბოდა ქალბატონი მაკეკი, “ამხელა
არსება არასოდეს მენახა. უზარმა-
ზარი შავი სხეული იყო, ხან ამოინე-
ოდა ტალღებიდან, ხან კვლავ წყალ-
ში უჩინარდებოდა. მისი რამესთან
შედარება შეუძლებელია. სპილო,
თუ ვემაბო...”

ბატონმა მაკკეიმ მუშაღუს დი-
დად არ დაუჯერა და დაარჩა, არა-
ნის მოუყე, მაინც არაინ დაგეჟე-
რებს და იტყვიან, სმას გადაჰყუ-
ლითა. მაგრამ ქალბატონმა მაკკეიმ,
როგორც ჭეშმარიტმა ქალბატონმა,
ეს ამბავი საიდუმლოდ მაინც ვილა-
ცას ან ვილაცეებს გაანდო, იმათ -
კიდევ ვილაცას, და ასე მიიღია უც-
ნაუსო შეხვედრის ამბავმა ნაწივითა-
ნის ინსპექტორის, ალვის კემპელის
ყურამდ, ის კი "ინვერნეს კურიერ-
ს" ადგილობრივი წარმომადგენე-
ლი იყო.

მოგვსენებთ, ურჩხულები არა-
მარტო შოშ, არამედ დიდ ინტერეს-
საც იწვევენ. სტატიის გამოკვეთე-
ბის შემდეგ ლიხ ნეს უმარაო ხალხი
მანყდა. მომდევნო ორმოცდაათი
წლის განმავლობაში სას ათასზე მე-
ტი ადამიანი ამტკიცებდა, რომ ნესი
ნახა. ფოტოგრაფები მას გამწვანებ-
ილებდნენ, მაგრამ - ჯადოქრობაა თუ
ფრთხილოვანი მარცხი? - არცერთი
ფოტოსურათი არ იძლევა იმის შე-
საძლებლობას, რომ კარგად დავინ-
ახოთ, როგორია სინამდვილეში მშე-
ნეირი ნესი. დიდი რომაა, ფაქტია,
მეტე ვერაფერი მოგახსენებთ.

ნუთუ ყველა ცდება? თუ არა, მშენებრი იუმორი ჰქონდა ნების - ყველას (ცნობიანმოყვარეობას ალუბ - რახს, სინამდვილეში კი მაგრად ინა - ხავს თავის და დიდი ტბის საიდუმ - ლოს. ის ასე მხოლოდ უკანასკნელი ათწლეულების განმავლობაში როდი იქცევა - შოტლანდიელთა ფოკლე - ლორში უამრავი ლეგენდაა, რომ - დებშიც ლოხ-ნების ბგელ სიღრმეში მცხოვრები ურჩხულის შესახებაა მოყოლილი. ისევე, როგორც დღეს, რთული თანამედროვე ტექნიკის გა -

მოყენებით ჩატარებული კვლევების შედეგად, მრავალი საუკუნის წინათაც ვერავინ დაადგინა, რეალობაა თუ გამოგონილი სულიერი.

რამდენ საუკუნეს ითვლის ლონ-
ნისის წყლებში მცხოვრები ურჩხუ-
ლების ლეგენდები, არავეი იცის.
პირველი წერილობითი ცნობა კი
ჩვენი ნელთალრიცხის 565 წელს მიე-
კუთვნება. წმინდა კოლუმბას ცხოვ-
რების ამბავში აბატმა იონამ დაწერა,
როგორ დაამარცხა წმინდანმა “ნე-
სის წყლის მცვეი”.

იმხანად წინამძღვარმა კოლუმ-
ბამ შოტლანდიის დასავლეთ სანაპი-
როზე ახალი მონასტერი დააარსა. აქ
ის კერპთაყვანისმცემელი პიეტებისა
და სკოტების ქეშმარიტ სარწმუნოე-
ბაზე მობრუნებისთვის იღწვოდა.

ერთ დღეს ის ლონ-ნეისის ნაპირ-ზე გავიდა და დაინახა, რომ ადგი-ლბორივი მცხოვრებლები თავისი-ნა მარხაობაში. მიცვალებული და-სახიჩრებული იყო, მაშინ დაღუპუ-ლა, როცა ტბაში ცურავდა. თურმე, ის ნისაგმა დაღუპა - ასე უწოდებ-დნენ იქაურები ღორჩულს.

ადგილობრივმა მცხოვრებლებმა, რომლებიც ურჩხულის მოსაგერიებლად დიდი ძელებით იყვნენ შეიარაღებული, მისი გადარჩენა მაინც ვერ შეძლეს, და დაღუპულის სხეული ნაპირზე გაათრიეს.

უცვლელად ნაწილობრივ უკანასკნელი მომენტისთვის დატოვა ქვეყანაში მხოლოდ ერთი ადამიანი - პრემიერ-მინისტრი ირაკლი ჯავახიშვილი. დარჩენილებს კი უკანასკნელი მომენტისთვის დატოვა ქვეყანაში მხოლოდ ერთი ადამიანი - პრემიერ-მინისტრი ირაკლი ჯავახიშვილი.

აბატი ყვება, რომ წმინდა კოლუმბამ ურჩხულს უბრძანა: “შესდექ! ამ კაცს არ შეეხო!” ურჩხული მორჩილად გაბრუნდა და წყალში გაუჩინარდა.

ლოხ-ნესის ნაპირებზე მცხოვრებ
ბავშვებს მშობლები დღესაც უკრძა-
ლავენ ტბაში ბანაობას – ვინ იცის,
მოიცლის მათ დასაცავად წმინდა
კოლომბა, თუ არა...

Եղևո?

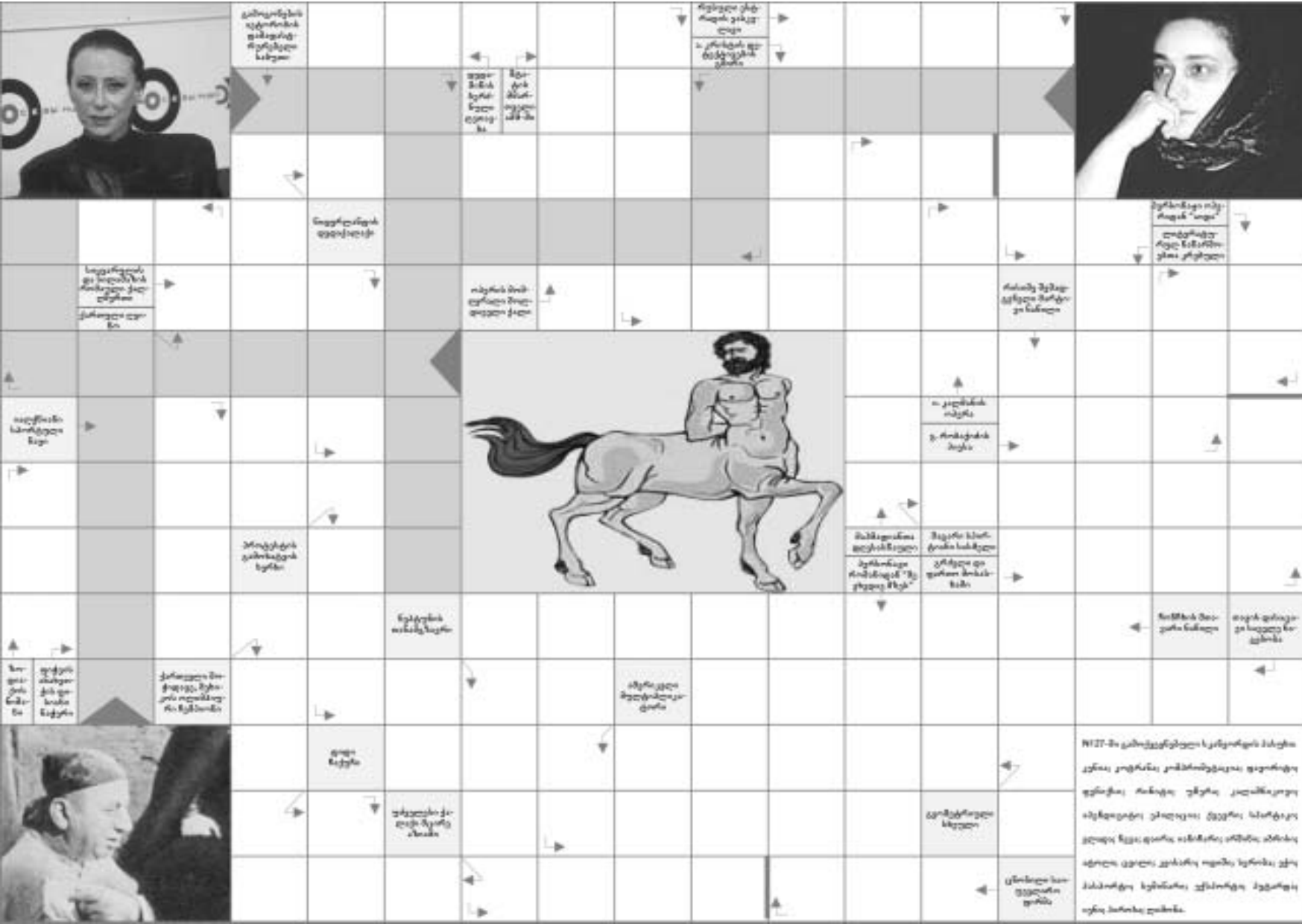

ღობ-ნესის ნაპირი

წმინდა კოლუმბა

კრძალვითი

სწავლა ლონდონში

ბალმინსტონი უსსად

ტექნოლოგიასა და მენეჯმენტის სკოლა (ლონდონი) გრძეფი ხარისხის მოსაპოვებლად შესუფთა პროგრამების ფარგლებში ტექნოლოგიისა და მენეჯმენტის სკოლის (ლონდონი) კამუსი მდებარეობს ლონდონში. ეს ის ადგილია, სადაც ლონდონის ღირსშესანიშნაობებია თავმოყრილი. პროგრამები ბაკალავრის ხარისხის მოსაპოვებლად სორიუტის სახელმწიფო (გერმანიის) უნივერსიტეტის ერთად; ხოლო პროგრამები მაგისტრის ხარისხის მოსაპოვებლად სორიუტისა და ლონდონის (გერმანიის) უნივერსიტეტის ერთად. პროგრამები ცხადდება წელანდში სამეორ (სემესტრი / ადრესტი). მორიცხუ კურსის დანების თარიღია 2003 წლის 7 აგვისტო.

MBA

ბაკალავრის / ბინდსპი / IT
პროგრამული კონსტრუქცია / HRM
პროგრამის პიპაპიპი

MSc

სინფორმაციური ტექნოლოგიები
პროგრამული კონსტრუქცია
ინტერნეტის ინჟინერია

**სწავლა
კარგის
ფასი**

\$5950

ხანგრძლივობა 15.

ბინდსპი ან ბინდსპი ინფორმაციის ტექნოლოგიის პროგრამების ფარგლებში ბაკალავრის ხარისხის მოსაპოვებლად 2-წლიანი დამატებული კურსის - BA (Hons) მთლიანი ღირებულებაა 10 500 (£ 6750 კვირადღიურად).
 პირველი კურსის ინფორმაციის ბაკალავრის ხარისხის მოსაპოვებლად B. Eng (Hons) მთლიანი ღირებულებაა 10 950.

ზომით აღნიშნული თანხის ბალანსი შესაძლებელია ებარეზიზმად

იმ სტუდენტებისთვის, რომლებიც ზემოთაღნიშნული პროგრამებით სწავლობენ, ერთწლიანი ინტერსტიური ინსტიტუტი ქრის კურსის გავლა შესაძლებელია დამატებითი 1000-ის (1000) გადახდის გზით.
 იმ სტუდენტებისთვისაც, რომლებიც მთლიანი აკადემიური მოსწრება არა აქვთ, ხელმძღვანელობა მოსაპოვებლად პროგრამებს.

დამატებითი ინფორმაციისთვის დაუკავშირდით: ნიკიარ მუსაბეკოვის, ტექნოლოგიისა და მენეჯმენტის სკოლის მიმღებ განყოფილებაში
 მისამართი: 12 Bul Bul Ave., Student Travel International (STI),
 Tel/Fax: +974 12-989906, 98 99 06; +974 50 - 201 01 69
 E-mail: stmg@georgia@hotmail.com; nm@stl.at
 ან ადგილობრივ ნაომი-მეგეტელს: ნონა მუსაბეკოვის
 ტელ.: 34 61 62, 8-49 35 20 67

29 მარტიდან, შეიძინეთ გაერთიანებული მოიცემა!

ყოველ შაბათს, რუსთავი 2-ის პირდაპირ ეთერში გაიშვება ტელეპროგრამა "საოჯახო კოტოსი" გათამაშება...

ფირმა "ფუნქსი" ყველაზე მაღალხარისხის...

დაგეგმილობითი ინფორმაცია და კომუნიკაციების მართვა

მისამართი: 24 საათში

U.S. INVESTMENT BANKER

Access the capital markets for debt or equity. \$2 million minimum. 30+ yrs experience. Extensive background in Western and Eastern Europe, the Middle East, CIS, and USA. \$1.4 billion completed. Financial Advisor to seven developing nations and a former advisor to the government of Georgia. Offshore accounts arranged. Confidentiality assured. Retainer fees required. The Government and State-Owned Enterprises are invited to answer this ad. Replies in English only please to:

ამერიკული საინვესტიციო ბანკი გთავაზობთ:

გაყვანილი საფრინველზე რეცეპტების ამ კრებუცისათვის მიზნით 2 მილიონი ლარით. ფართო გამოცდილება დასაფუთ და აღმოსავლეთ ევროპაში, ასევე აღმოსავლეთში, დასავლ და აზიაში, 1,4 მილიარდი ტრანზიტის გამოცდილება. შუად განთავსებული ქვეყნის ფინანსური მოწყველი, საერთაშორისო ბაზრების უფრო მეტი მოქმედება. კონფიდენციალობა გარანტირებულია. საერთაშორისო სანაშრონის შეუძლებლობა მოგვეცემოდა. მოგვეცემოდა მოლოდინი ინტელის ტენიზი.

CIPIF, Ltd. ფაქსი: (480) 663-058 ელ.ფოსტა: cipifid@att.net

ნამგალი "სალხინო"
ქართული ფლორის სიმცირე

თუ განუხეხებ პროსტატიტს, ცისტიტს, ქაღური და მარდ-სასქესო ორგანოების დაავადებებს; როცა შეიმძნევა შენელებული და გაზშირებული ზარდა, მარდების დროს წვა, მარდასაფინ ხვრელობა ბაგათა მიწებზე, სუნი ან გა-
მონიხვებ; აფრთვად ტკივილი ნელოს, გავის ძეღლის, თირკმელების არემი; მარდის ნეფთ-ნეფთად დაყოყნა, მომარგვის სურვილის დაუკმაყოფილელობა, როცა ვითარდება სესქუალური მოძილობა და იმპოტენცია, მიიღივ ნააბი, "სალხინი" და ეს მარბულემები მოგვსნებდა.

"სალხინო" აწესრიგებს კუჭ-ნაწლავის მოქმედებას და ხსნის ტკივილებს.

“სახლინი” გამოცემიდან ჩარქოვინი და ჩიქობავა ინფიციციების მასშტაბიდან, ნაღვლის ბუშტის (ქოლესისტიტი), ჰეპატიტის, გასტრიტის, ნეკროზის, გინეკიციტის, სტომატიტის, ბრონქიტის და სხვა პათოლოგიური დაავადებების დროს. “სახლინი” აქროს პირის ღრუდან უსიამოვნო სუნს. ნამალი “სახლინი” კურნავს სარძევე ჯირკვლების დაავადებებს - მასტოპათიას, მასტიტს. თუ გამოიყენებთ მშობინობის შემდეგ, აიცილებთ მასტიტს და მათი მკურნალობის ბაგეში კვებას საუფრო რძით.

ნამალ "სალიხნოს" თვისებები პარობირებული და მოწონებული საქართველოს, რუსეთის, აზერბაიჯანისა და სხვა ქვეყნების ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროების მიერ, იგი რეგისტრირებულია. მიღებული აქვს სა-ნაღმწიფო პატენტები და მოცენება

ოკრთხეთ და შვიძინეთ აფთიაქებში.

ნამლის ფასი საქართველოს ტერიტორიაზე სამი (3) დოლარის ეკვივალენტს არ უნდა აღემატებოდეს ლარებში.